

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

PIK CVIII

П'ЯТНИЦЯ, 26 СІЧНЯ 2001

ЧИСЛО 4

VOL. CVIII

FRIDAY, JANUARY 26, 2001

No. 4

Новий уряд у США

ВАШІНГТОН. – У суботу, 20 січня, після одних із найбільш суперечливих виборів у історії країни, Джордж Вокер Буш склав присягу, ставши 43-им з черги Президентом Сполучених Штатів Америки та зобов'язавшись працювати для „неподільної нації справедливості і можливостей“.

Під беззупинною мжичкою стоячи на сходах західного входу Капітолію, Джордж В. Буш проказав президентську присягу, що складається з 35 слів, які проказував кожний Президент перед ним, включно з його батьком, колишнім Президентом Джорджем Бушем 12 років тому. Поклавши руку на Біблію, яку тримала його дружина Лора, – цю Біблію вживав під час першої інавгурації 1789 року Джордж Вашингтон – повторив за Головним суддею Верховного суду США Вільямом Ренквістом слова присяги, закінчуючи „Так мені, Боже, допоможи“.

На декілька хвилин раніше таку ж присягу виголосив Річард Брюс Чейні – 46-ий віцепрезидент США.

У своїй 15-хвилинній інавгураційній промові до народу республіканець Джордж В. Буш вів мову про розбудову і зміцнення амери-

канської єдності. Він подякував своєму демократичному суперникові Алові Гору за „жваві змагання та шляхетне їх закінчення“, а тоді заповів, що керуватиме країною з „чемністю, відвагою, співчуттям і характером“. Новий Президент говорив про допомогу системі освіти США, переформування соціального та медичного забезпечень, зменшення податків, розбудову національної оборони та протистояння зброї масового винищення в цілому світі. Кінчаючи промову, він підкреслив, що праця кожного є такою ж важливою, як і уряду, тому звернувся з проханням до всіх бути активними громадянами, а не спостерігачами, громадянами, а не підданцями, відповідальними громадянами-будівничими, громадянами обов'язку і сильного національного характеру.

Після церемонії проїжджаючи парадним шляхом з Капітолію до Білого Дому новий Президент мав можливість бачити численних демонстрантів, які вигуками і плякатами висловлювали свій протест проти вислідів виборів. Вашингтонська поліція та члени інших служб безпеки розгорнули потужну операцію для забезпечення ладу під

Джордж Вокер Буш (праворуч) і Річард Чейні

час інавгурації.

Три години після інавгураційної церемонії, Сенат ще того ж дня, в суботу, затвердив перших сім членів кабінету Джорджа В. Буша, включно з Коліном Павелом, першим афро-американцем, що став секретарем Державного департаменту. Пола О'Ніла призначено секретарем Скарбового департаменту, Доналда Румсфелда – секретарем Департаменту оборони, Спенсера Арагама – секретарем

Департаменту енергетики, Рода Пейджа – секретарем Департаменту освіти, Доналда Еванса – секретарем Департаменту торгівлі і Анну Венеман – секретарем Сільськогосподарського департаменту.

Повертаючись до Білого Дому, останній квартал новий Президент з Першою леді Лорою Буш ішли пішки, де майже три години на трибуні приймали інавгураційну парад. Вечором відвідали вісім інавгураційних балів.

Юлію Тимошенко звільнено з посади віце-прем'єр-міністра

КИЇВ. – У п'ятницю, 19 січня, Президент України Леонід Кучма підписав Указ «Про звільнення Юлії Тимошенко з посади віце-прем'єр-міністра України». Формальною підставою для цього указу є притягнення віце-прем'єр-міністра до кримінальної відповідальності і постанова Генерального прокурора від 15 січня 2001 року, згідно з якою вона відсторонюється від посади – відповідно до п.10 ст.106 Конституції.

22 січня стало відомо, що прем'єр-міністр Віктор Ющенко досі не дав своєї згоди на звільнення Юлії Тимошенко. За словами Наталії Зарудної, прес-секретаря прем'єра, В. Ющенко відмовляється ставити свій підпис під документом про звільнення Ю. Тимошенко. Без підпису В. Ющенка порушуються законодавчі норми. Закон передбачає, що Президент може підписати указ лише за поданням прем'єра.

В розмові з журналістами у середу, 17 січня, Ю. Тимошенко висловила певність, що її «немає за що сьогодні усувати від посади». Ю.Тимошенко наголосила, що її підтримує прем'єр-міністр Віктор

Ющенко і, що «авторитету прем'єр-міністра і результатів, яких було досягнуто за рік у паливно-енергетичному комплексі, досить, аби здоровий глузд все ж таки існував у державі».

Як уже повідомлялося 15 січня Ю.Тимошенко було пред'явлено звинувачення за статтями ч. 2 ст. 17, ст. 70 і ч. 1 ст. 172 (спроба здійснення контрабанди у великих розмірах, здійснення контрабанди у великих розмірах, посадовий підлог документів) і зобов'язано до невиніду за межі України.

В Указі Президента про звільнення Юлії Тимошенко з посади віце-прем'єр-міністра «чітко записано – звільнена з посади», тому іншого рішення «і не могло бути», заявив Президент України Леонід Кучма у Берліні 19 січня, коментуючи своє рішення. Він уточнив, що «з точки зору етики, враховуючи наявність постанови Генеральної прокуратури, давно вже повинна була бути заява щодо звільнення Ю.Тимошенко». Як сказав Л.Кучма, ситуація у паливно-енергетичному комплексі «давно

(Закінчення на стор. 18)

Комісія ВР поновила слідство у справі загибелі В. Чорновола

КИЇВ. – Про загибель лідера Народного руху Вячеслава Чорновола знову починають говорити. І не лише серед рухівців та рідних народного депутата. Вголос про неї згадали і в парламенті. Спеціальний тимчасовий слідчий комісії ВР, що її очолює В. Медведчук, довелося відновити свою діяльність – після випливання нових обставин, ба, навіть нових прізвищ людей, нібито причетних до трагедії.

16 січня комісія засідала у закритому (не лише для преси) режимі. Як стало відомо, були заслухані свідки – депутати Г. Омельченко, А. Єрмак та черкаський міський голова В. Олійник. Ще один запрошений на комісію – секретар Ради Національної безпеки і оборони України Є. Марчук, покликавшись на невідкладні справи, не з'явився. Омельченко, Єрмак та Олійник дали комісії письмові свідчення, що під час президентської передвиборної кампанії восени 1999 року Є. Марчук продемонстрував їм відеокasetу, на якій людина у масці, зі спеціальною металевою пласти-

ною в роті, котра змінює голос, розповідає про виконання замовного вбивства лідера Руху, що його нібито здійснив якийсь спецрозділ МБС, створений міністром Ю. Кравченком та контрольований одним з його заступників. Людина в масці, яка представилася полковником міліції, буцімто розповідала, що керує таким спецпідрозділом колишній відставний, а нині вдруге залучений до праці генерал-полковник Ф., безпосереднім же виконанням убивства командував підполковник Н. За словами свідків, „полковник в масці“ стверджував, що попередньо було завербовано одного з рухівських водіїв, який того дня віз кандидата у президенти Г. Удовенка та керівника секретаріату НРУ А. Ніцю. Водієві на мобільний телефон було дано умовний сигнал, і його „Пужо“, неподалік від місця аварії, відстала від „Тойоти“ з В. Чорноволом, яка незабаром зіштовхнулася з „КамаЗом“, що перекрив дорогу.

Г. Удовенко та А. Ніцой тепер стверджують, що мобільного те-

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Папа Римський завжди хотів відвідати Україну

КИЇВ. – Папа Римський Іван Павло II завжди хотів відвідати Україну – від початку свого понтифікату, – повідомив після зустрічі з прем'єр-міністром України Віктором Ющенком голова делегації Святого престолу отець Роберто Тучі. Він зазначив, що його делегація перебуває в Україні з тим, щоб зібрати інформацію та запропонувати Папі програму перебування після того, як її схвалить церква та уряд України. Р.Тучі заявив, що зацікавленість представників світових засобів масової інформації у візиті Папи Римського до України буде такою ж, як і до його візиту до Святої Землі. Водночас, за його словами, візита Івана Павла II до України – “це великий успіх для всіх людей України”. Він не зміг назвати очікувану кількість прочан, але те, що вони прийдуть як з країн близьких до України, так і з Євро-

пи, не викликає сумніву. Тим часом, 23 січня, Українська Православна Церква Московського Патріархату заявила, що вона звернулася до Івана Павла II, щоб він відклав свою заплановану на червень візиту в Україну. У цьому зверненні Митрополит Володимир (Сабодан) нарікає на те, що візита Папи в Україну готується без погодження з УПЦ МП і без запитання з її боку. Митрополит Володимир дозволяє собі остерігати Папу від зустрічі з “псевдопатріархом Філаретом”, бо така зустріч, мовляв, означатиме “ігнорування принципів канонічних взаємин між Церквами і грубе втручання у справи Церкви в Україні. Якщо візита Івана Павла II в Україну все ж відбудеться, московський Митрополит погрожує зірванням усіх взаємин з Римом. Тим часом головний речник Ватикану Джоакін Наваро-Валіс повідомив, що звернення УПЦ МП до Риму ще не дійшло.

Україна надає великого значення візиті президента Ізраїлю

КИЇВ. – Україна надає великого значення першій візиті 21-22 січня до України Президента Ізраїлю Моше Кацава – з точки зору подальшого розвитку особливого партнерства між двома країнами. Про це заявив Президент України Леонід Кучма, підсумовуючи результати переговорів глав обох держав. Л. Кучма підкреслив, що детально обговорено можливості розвитку двосторонніх взаємин, насамперед в економічній площині.

Космічні агентства Ізраїлю та України також підписали договори про співпрацю і технологічний обмін. „В Ізраїлі є вже багато науковців з України, котрі мають добрі взаємини з українськими інституціями, де попередньо працювали. Цей договір дає їм можливість поглиблювати співробітництво“, сказав Абі Гар-Евен, голова ізраїльського космічного агентства. Крім того, він додав, що договір дозволить також обмінюватися науковцями, проводити спільні майстерні та семінари.

Крім того, сторони домовилися

про поглиблення політичних консультацій, наголосивши на тому, що Україна не буде стояти осторонь “складних близькосхідних проблем”. Особливу увагу при цьому буде звернуто на ролі і місце України в Раді Безпеки ООН із розв'язання цієї болючої проблеми, яка “не є регіональною, а загальносвітовою”. Леонід Кучма зазначив, що він поінформував Президента Ізраїлю про те, що у вересні цього року в Україні відзначатимуть 60-ту річницю трагічних подій у Бабиному Ярі, та запросив Моше Кацава взяти участь у заходах з цієї нагоди, зокрема у відкритті музею жертв Бабиного Яру. Висловивши вдячність за запрошення, Моше Кацава, у свою чергу, зазначив, що “це історія єврейського і українського народів, і ми повинні передати цю пам'ять наступним поколінням”. Стосовно результатів переговорів він зауважив, що сторони дійшли висновку, що в обох держав “є багато можливостей” для розвитку співробітництва.

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко з главою держави Ізраїль Моше Кацава (зліва).

Українсько-російська “спільність” у Севастополі

КИЇВ. – Керівники міністерств оборони Росії та України ухвалили рішення створити об'єднаний командний пункт у Севастополі, де нестимуть спільне чергування російські й українські моряки. Як заявив на прес-конференції у Києві міністер оборони України Олександр Кузьмук, “це дозволить максимально забезпечити порядок” у прибережній акваторії Чорного моря. Він пояснив, що йдеться про створення “великого пошуково-рятувального спільного загону”. При цьому, за його словами, до загону будуть включені і кораблі, і авіація Чорноморського флоту Росії та Військово-морських сил України. “Ми сповнені рішучості довести спільне рішення до повного виконання”, – наголосив український міністер.

Проект військово-технічного співробітництва України і Росії

КИЇВ. – Під час візиту 18-20 січня Міністер оборони України генерал армії Олександр Кузьмук і міністер оборони Росії Ігор Сергєєв підписали план військово-технічного співробітництва на 2001 рік. Сторони також обговорили питання співпраці в рамках програми “Заради миру”. “Кожна держава має суверенне право вибирати свій шлях – бути в тому чи іншому альянсі”, – О. Кузьмук на спільній прес-конференції. А міністер оборони РФ І. Сергєєв заявив, що “Росія категорично проти поширення НАТО на Схід”.

Гра проти Ю. Тимошенко і В. Ющенка тепер вигідна Росії

КИЇВ. – Гра проти Юлії Тимошенко і прем'єра Віктора Ющенка тепер вигідна Росії, тому що Леонід Кучма потрібен Москві, – пише російська “Независимая газета” від 13 січня в статті “Російський генерал – заручник “Кучмагейту””. Як стверджує автор статті, за всю пострадянську епоху взаємини Москви і Києва сьогодні, мабуть, найтепліші і найдружніші. Л. Кучма і В. Путін сьогодні усвідомили, що треба співпрацювати, відзначає газета. За словами газети, джерела не виключають можливого військово-технічного співробітництва Москви і Києва в розробці і виробництві нових поколінь міжконтинентальних балістичних ракет. Ракетна кооперація вигідна Україні. Цьому може перешкодити усунення Л. Кучми з посади. Водночас, відзначає газета, “кучмагейт” вигідний США, які розробляють нові програми своєї національної протиракетної оборони. Газета нагадує, що в 1996 році Ю.Тимошенко очолювала корпорацію “Єдині енергетичні системи України”, з якою, за версією вій-

ськових прокуратур Росії й України, і була здійснена незаконна операція з продажу корпорацією будівничих матеріалів російському військовому міністерству. За твердженням заступника генерального прокурора України Миколи Обіхода, саме чиновники “ЄЕС України”, можливо, підкуповували посадових осіб російського військового міністерства. Проте російські аналітики, знайомі з достовірною інформацією щодо взаємних фінансових обмінів між Україною і Міністерством оборони Російської Федерації в 1996 році, вважають, що справа про зникнення півмільярда доларів з рахунків Міністерства оборони пов'язана з грою Кремля, спрямованою на підтримку підмоченого останнім часом іміджу президента України Леоніда Кучми, пише “Независимая газета”.

В. Ющенко – про військово-технічні взаємини з Росією

КИЇВ. – Військово-технічні взаємини з Росією український уряд розглядає як “невід'ємну частину” стратегічної політики України у стосунках із Російською Федерацією, заявив прем'єр-міністр України Віктор Ющенко. Під час зустрічі з міністром оборони Росії Ігорем Сергєєвим у Києві глава українського уряду відзначив важливість співробітництва двох країн, підкресливши, що воно “багато-п'янове”, включно зі співпрацею “економічного і оборонного характеру”. За його словами, останнім часом політика України щодо Росії “набуває якісно нового бачення”, а урегулювання проблем в енергетичній галузі між двома країнами створює “добру платформу, щоб подивитися один одному в очі і говорити про перспективи співробітництва”, в тому числі й у військово-технічній сфері.

Керівники України відзначили січневі роковини

КИЇВ. – 22 січня, з нагоди 82-ої річниці проголошення Акту Злуки Української Народної Республіки і Західно-Української Народної Республіки, Президент України Леонід Кучма, Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко, перший заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук, голова Київської міської держадміністрації Олександр Омельченко поклали квіти до пам'ятників Тарасові Шевченку та Михайлові Грушевському. Цього дня 1919 року західні та східні землі України, що виборили свою волю, Актом Злуки об'єдналися в єдину самостійну соборну державу. У 1990 році Україна вперше відзначила річницю Акту Злуки “живим ланцюгом” від Києва до Карпат... А в 1999 році Президент України Леонід Кучма проголосив 22 січня державним святом, яке відзначається як День соборності.

Важлива подія тижня

В середу, 24 січня, у Львові розпочав працю Синод єпископів Української Греко-Католицької Церкви

Першим питанням порядку денного Синоду єпископів УГКЦ є обрання нового глави Церкви – у зв'язку зі смертю Патріарха Мирослава-Івана, Кардинала Любачівського.

Синод також докладно розгляне комплекс завдань, пов'язаних з підготуванням візиту Папи Івана-Павла II в Україну наприкінці червня цього року.

Всеукраїнський рух „Україна без Кучми“

Політична криза, яка розвивається в Україні, позначилася численними проявами громадського невдоволення діяльністю виконавчої влади, зокрема Президента Леоніда Кучми. Усе виразнішим стає всеукраїнський рух „Україна без Кучми“. І хоча провідну роль в акціях протесту відіграють соціалісти, проте участь в акції беруть також представники партій національно-демократичного спрямування, яких тривожать намагання адміністрації контролювати пресу, повільне розгортання реформ, зростання корупції, інші негативні прояви, властиві керівництву на всіх рівнях державного управління.

За свідченнями преси, у відповідь на ці протести посилюється тиск на тих, хто висловлює невдоволення діяльністю нинішнього керівництва державою.

У Дніпропетровську суд заборонив міському комітетові Соціалістичної партії України встановити на площі біля обласної адміністрації намети у рамках акції „Україна без Кучми“. На місці запланованого пікету перебували групи міліції, чергували автобуси з правоохоронцями, було приготовано шляхово-будівельну техніку і великі самоскиди з піском. Усе ж 14 січня громадський комітет „За Україну без Кучми“ провів пікетування, перед початком якого міліція затримала і через кілька годин відпустила організаторів пікету – першого секретаря міського комітету СПУ Олександра Олексієнка і голову Жовтневого районного комітету СПУ Олега Попова. Працівники міліції вимагали припинити пікетування, але пікетувальники відмовилися згорнути пікет і

вважають, що суд і міліція порушили закон України про громадські об'єднання.

На голову Дніпропетровської обласної організації УНР Івана Шулика рішенням районного суду накладено грошову кару у 10 неоподатковуваних мінімумів платні за порушення порядку проведення масових заходів. І.Шулика затримала міліція під час спроби відновити пікет акції „Україна без Кучми“.

У Запоріжжі члени Соціалістичного конгресу молоді провели акцію протесту, незважаючи на заборону місцевої влади. Встановити намет і лозунги з вимогами, щоб Президент, Генеральний прокурор і силові міністри негайно подали у відставку, їм не дала міліція. Тоді 15 пікетувальників влаштували сидячу акцію протесту, яка тривала до вечора.

Суд у Харкові визнав незаконними намагання провести на центральній площі міста акції з закликами до відставки президента Кучми. Представники Соціалістичної партії, яка серед інших ініціює акцію „Україна без Кучми“, заявили, що готові підкоритися рішенням суду, але вимагають покарання тих, хто віддав наказ міліції силою знести наметове містечко акції ще до рішення суду.

На Центральній площі Чернівців біля пам'ятника Тарасові Шевченкові активісти обласних організацій УРП, СПУ та УНА-УНСО поновили акцію „Україна без Кучми“. До згаданих організацій офіційно долучились представники „Політичного клубу прихильників Дмитра Донцова“, Всеукраїнської партії трудящих, Соціал-демократичного союзу та партії „Собор“. Намети соціаліс-

тів з'явилися на площах Луганська, Симферополя, інших міст.

У Києві близько 60 учасників акції „Україна без Кучми“ пікетували 15 січня посольство Німеччини. Пікетувальники викукували антипрезидентські гасла, і передали до посольства листа на ім'я канцлера Гергарда Шредера з вимогою скасувати візиту Леоніда Кучми до Німеччини. Виконувач обов'язків посла Німеччини Йоган Шмідт, який отримав листа, дав зрозуміти, що візита, яка мала розпочатися 19 січня, скасована не буде, але запевнив, що проблема свободи слова в Україні буде ключовою на переговорах керівників держав.

6 лютого в Києві, на майдані Незалежності, буде відновлено акцію „Україна без Кучми“, повідомив один з її співорганізаторів, Юрій Луценко, на пресовій конференції в садибі Соціалістичної партії України. Відновленню акції передуватиме засідання представників наметових містечок з обласних України. Наприкінці січня до Києва почнуть вирушати представники від регіонів для участі в акції „Україна без Кучми“.

Провідники десяти одеських обласних організацій політичних партій утворили „Одеський комітет захисту демократії і Конституції України“. На організаційному засіданні комітету ухвалено звернення до керівних органів партій Українського народного руху, УНП „Собор“, Української консервативної республіканської партії, „Батьківщини“, Соціал-демократичного союзу, Соціалістичної партії України, Комуністичної партії, Української селянської демократичної партії з пропозицією утворити подібні комітети в усіх регіонах та єдиний всеукраїнський центр.

(Закінчення на стор. 17)

Свобода слова в Україні – тема міжнародних парламентських слухань у Києві

КИЇВ. – „Ситуація навколо українських засобів масової інформації не лише не відповідає сучасним вимогам, а навпаки, створює реальну загрозу національній безпеці та суверенітету країни“, – заявив віце-прем'єр-міністр Микола Жулинський, виступаючи 16 січня у Верховній Раді на міжнародних слуханнях на тему „Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стану інформаційної безпеки України“. Віце-прем'єр зазначив, що виконавча влада „позбавлена права вносити якісь корективи, позбавлена реальних важелів для регулювання мовної ситуації“ в країні. На думку М. Жулинського, „через недосконалість законодавства практично не контролюється діяльність недержавних засобів масової інформації, що веде до значного відтоку коштів за межі країни“. М. Жулинський зазначив, що „на сучасному етапі інформаційна політика України здійснюється в умовах, коли концентрація інформаційної безпеки, на жаль, перебуває у стадії формування, тобто процес усвідомлення і проголошення доктрини національних інтересів нашої держави не виправдано затягується у часі“. На його

думку, „на державу здійснюється масована інформаційна ідеологічна агресія“. Віце-прем'єр зауважив, що інформаційна галузь належить до стратегічних інтересів будь-якої країни, і тому потребує особливої уваги.

З доповіддю на слуханнях виступив також голова комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації Олександр Зінченко, який заявив, що в Україні склалася кризова ситуація. Занепокоєння викликають намагання запровадити політичну цензуру як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях. Як приклад він назвав спроби припинити випуск газети „Сільські вісті“, закриття газети „Політика“, арешт і вилучення тиражів газет „Товариш“, „Український буржуазний націоналіст“ тощо. Кульмінацією стала справа журналіста Георгія Гонгадзе, що негативно позначилося на міжнародному авторитеті України. Практично всі випадки утисків преси та журналістів здійснюються поза межами правового поля України і є незаконними. Головним принципом розв'язання інформаційних конфліктів має бути судовий, а не позасудовий їх розгляд. Важливим чинником якісних змін в

інформаційній сфері голова комітету назвав реформування структури власності суб'єктів інформаційної діяльності. Актуальною є проблема роздержавлення засобів масової інформації, яке „має спрямовуватися на створення та розвиток суспільного сектору медіа-ринку“. Лише потужні, конкурентоспроможні та економічно незалежні від влади засоби масової інформації можуть забезпечити право на отримання та вільний обмін інформацією.

Голова Верховної Ради України Іван Плющ сказав на слуханнях: „Цензура повинна бути заборонена, і для цього в ході парламентських слухань необхідно напрацювати новий узагальнюючий підхід, за якого закон має ставати на сторону журналіста у його суперечці з редактором чи власником засобів масової інформації“.

Голова Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення Іван Драч вважає, що Україні бракує низки законодавчих актів щодо інформаційної політики. „Роботу державних установ з формування інформаційного простору до створення комітету в 1999 році, а фактично до квітня 2000 року“ можна визнати незадовільною, сказав він. За даними голови комітету, українською мовою зареєстровано 2,690 видань, решта – понад 7 тисяч – російською (або двомовні, а насправді – російськомовні). Закордонні засоби мають кращі умови для функціонування і поширення в державі, ніж вітчизняні. Вони не продукуються в Україні, ухиляються від сплати мита і податків, проводять дампінгову політику, відбираючи покупців, передплатників і рекламу. Щодня в Україну через „прозорі кордони“ з Росії завозяться величезні тиражі російських видань. Нарешті це треба припинити. Вихід зі ситуації один – створити в газетній справі сприятливу ситуацію для вітчизняних видань шляхом скасування податку на додану вартість з паперу, поліграфічних та поштових послуг.

Російську пресу увів в Україну колишній працівник Ради національної безпеки і оборони Зіновій Кулик, – нагадав голова комітету. Для виправлення становища необхідно створити Координаційну раду з питань інформаційної безпеки України за участю Держкомінформу, Держкомзв'язку, Комітету ВР з питань свободи слова та інформації, Національної ради з питань телебачення та радіомовлення України, – зазначив І. Драч.

Українських журналістів „переслідує страх, що їх можуть вбити за професійну діяльність“,

(Закінчення на стор. 17)

Преса у фактах:

• На початку 2000 року в Україні було зареєстровано 10,200 видань, з яких реально виходило лише 6,500. Переважна більшість видань – російськомовні або двомовні.

• Загальний тираж періодичних видань наприкінці минулого року становив в Україні близько 4 млн. примірників. Він скоротився у 1999 році порівняно з 1998 роком на 50.4 відсотка.

• 9 відсотків друкованих засобів масової інформації засновані органами державної влади, що не відповідає загальноєвропейській тенденції до мінімізації державної власності і залишає можливості для маніпулювання суспільною свідомістю.

• З 35 зареєстрованих інформаційних агентств справді впливовими є лише кілька, серед них і УНІАН, передплатниками якого є практично всі центральні й переважна більшість регіональних видань.

• В Україні зареєстрована 791 телерадіомовна організація, з яких 513 – приватні і 29 – державні. Вони отримали 974 ліцензії на мовлення. Держава є монополістом у розповсюдженні радіо- і телепрограм.

• Послугами Інтернету в Україні користується менше 1 відсотка населення. За кількістю друкованих видань на 1 тис. населення України в 5-20 разів відстає від розвинутих країн.

АМЕРИКА І СВІТ

К. Павел має намір зустрітися з А. Зленком

КИЇВ. – Новопризначений секретар Державного департаменту Сполучених Штатів Америки Колин Павел висловив намір найближчим часом особисто зустрітися з міністром закордонних справ України Анатолієм Зленком. Про це він сказав у листі на адресу свого українського колеги. Як повідомили у прес-службі МЗС, в своєму листі секретар Державного департаменту США підкреслив, що Сполучені Штати надають великого значення розвитку взаємин з Україною, і запев-

нив, що зробить усе можливе з метою їх подальшого зміцнення.

Папа Іван Павло II наіменував 37 нових кардиналів

РИМ. – Папа Іван Павло II назвав імена 37 нових кардиналів, це найбільша кількість кардиналів, призначених за одним разом у нових часах. Нові призначення – включно з трьома американцями і десятима єпископами з Латинської Америки, збільшить число кардиналів до 178. Зі США іменовано ньюйоркського Архієпископа Едварда Майкла Ігана, вашінгтонського Архієпископа Теодора

МекКерріка та знаного єзуїтського теолога з Фордгамського університету, 82-річного о. Ейвери Даллеса, сина Джона Фостера Даллеса, секретаря Державного департаменту в уряді Президента Двайта Айзенгавера. Члени кардинальського зібрання, яким ще не виповнилося 80 років, мають право голосу під час виборів наступника Папи. Тепер усі крім 10 кардиналів, призначені Іваном Павлом II. Нові кардинали обіймуть свої посади 21 лютого.

Москва і надалі не матиме права голосу у ПАРЕ

СТРАСБУРГ, Франція. – Парламентська Асамблея Ради Європи минулого тижня на засіданні у

Страсбурзі вирішила і надалі не надавати права голосу російській делегації – у зв'язку зі становищем у Чечні. Тим часом, у Москві президент Володимир Путін оголосив про зменшення кількості російський військ у Чечні і перевів операції під командування російських служб безпеки, а не міністерства оборони. В. Путін заявив, що зміни не означають кінця того, що він назвав „антитерористичною операцією в регіоні“. Подробиці запропонованих змін не подано, але очікується, що кількість військ буде зменшено з понад 90 до 22 тисяч.

За повідомленнями інформаційних агентств

Німеччина – один з найважливіших партнерів України

БЕРЛІН. – Президент України Леонід Кучма повернувся з Німеччини, де перебував 18-20 січня з робочою візитом і брав участь у

міжнародному Бертельсманівському форумі «Європа без кордонів». У виступі на Бертельсманівському форумі Президент

України Леонід Кучма наголосив на тому, що досі незрозумілими залишаються перспективи членства України в Європейському Союзі. Президент запитав, «чому для ЕС так важко визнати право України стати у майбутньому повноправним членом Євросоюзу?», адже, за його словами, йдеться «лише про підтвердження принципового права нашої держави на вступ до ЕС – після досягнення відповідних критеріїв членства».

Президент України зауважив, що «особливе занепокоєння викликає повномасштабне втілення у країнах Центральної та Східної Європи Шенгенських домовленостей з усіма належними наслідками для країн-некандидатів на вступ до ЕС, у тому числі й особливо – запровадження візового режиму». Л.Кучма зауважив, що «вже зараз на 75 відсотків скоротилися міжлюдські контакти України зі Словаччиною», а «попереду - введення візового режиму з Польщею». За його словами, складається «парадоксальна ситуація: безпрецедентне для мирного часу обмеження людського руху на майбутньому кордоні ЕС відбувається паралельно із введенням абсолютної

свободи пересування всередині Шенгенської зони». Він закликав «не забувати про інтереси тих, заради кого все це, власне, робиться – пересічних жителів континенту».

Фонд Бертельсмана заснований у 1977 році Райнгардом Моном, представником п'ятого покоління династії Бертельсман-Мон. Нині фонд є одним найбільших приватних фондів у Німеччині, займається підтриманням досліджень у сфері засобів масової інформації, дослідженням менеджменту у всіх галузях економіки і державного управління, сприяння міжнародному співробітництву. Фонд щорічно проводить засідання форуму, на який збираються провідні політичні і громадські діячі, вчені. Засідання форуму традиційно користуються підтримкою федерального уряду Німеччини. Цього року у форумі брали участь Президент України Л.Кучма, голова Європейської комісії Романо Проді, федеральний канцлер Німеччини Гергард Шродер, президент Словенії Мілан Кучан, президент Литви Вальдас Адамкус, верховний представник Європейського Союзу з питань спільної зовнішньої політики і безпеки Гав'єр Солана.

Президент України Леонід Куч-

(Закінчення на стор. 15)

Леонід Кучма з Федеральним канцлером Німеччини Гергардом Шродером.

Показ «псевдодокументального» фільму «СС у Великій Британії» викликав обурення

Молодіжний Конгрес українських націоналістів глибоко обурений, що 7 січня цього року британський канал ІТВ показав «псевдодокументальний» фільм «СС у Великій Британії», заявив голова Молодіжного КУНУ Віктор Рог. За його словами, автори фільму та «організатори провокації звинувачують чи не всіх представників дивізії «Галичина» у звірствах проти людства на території Львівщини в 1941 році та розстрілах польських селян.

Голова Української інформаційної служби Асоціації українців у Великій Британії Микола Матвієвський заявив, що продемонстрований фільм подає односторонню інформацію і спрямований на те, щоб «вплинути на мас-медіа». За його словами, у фільмі показано погроми у Львові, переслідування євреїв у 1941 році. А дивізію СС «Галичина» було засновано через два роки. Причому, зображені у фільмі люди були у цивільному одязі.

Колишній воїн цієї дивізії Орест Васкула сказав, що рішення про створення українських військових формувань було ухвалено у квітні 1943 року. За його словами, розпізнавальним знаком на петличах дивізії була мала лева. Її воїки приймали присягу на службу Україні. О.Васкула запевняє, що дивізія не мала нічого спільного з есесівцями і воювала на Східному фронті. У липні 1944 року дивізія вступила в запеклі бої із радянськими військами біля Бродів, 17 липня потрапила в оточення і лише 7 тися-

чам воїків вдалося прорватися через кільце.

М. Матвієвський сказав, що після ухвалення британським парламентом акту про військові злочини у 1991 році, спеціальний підрозділ Скотленд-Ярду займався збором доказів для покарання військових злочинців, які могли жити на території цієї країни. За сім років було заведено 376 справ, але у 117 випадках особи, які підозрювалися у скоєнні злочинів, були вже мертвими. У решті випадків докази виявилися недостатніми. Відтак, за словами М.Матвієвського, у березні 1999 року за скоєння військових злочинів було засуджено білоруса Антона Савонюка.

1987 року канадська Комісія Дешена, а 1998 року Міністерство юстиції Канади також провели незалежні розслідування стосовно звинувачень у скоєнні військових злочинів колишніх воїків дивізії «Галичина», що проживали в Канаді, і публічно оголосили, що доказів цьому немає, запевняє М.Матвієвський.

Союз українців у Великій Британії вже звернувся до британських інстанцій та телеканалу ІТВ з вимогою спростувати неправдиву інформацію про дивізію СС «Галичина».

Показ цього «псевдодокументального» фільму має антиукраїнську спрямованість і мету – «дискредитувати ім'я України, представити український народ антисемітом». Тепер, за словами М. Матвієвського, британське Міністерство внутрішніх справ вивчає показаний

фільм, і якщо буде виявлено якісь нові докази причетності воїків дивізії до скоєння злочинів проти людства, лише тоді британські правоохоронці розпочнуть нове розслідування. Проте, як зазначив М. Матвієвський, фільм не може бути використаний як юридичний доказ, якщо не буде надано якихось нових документів. Тим часом Посольству України у Великій Британії доручено детально вивчити ситуацію щодо звинувачень 1.5 тис. воїків української дивізії СС «Галичина» у військових злочинах проти людства під час Другої світової війни, повідомив у Міністерстві закордонних справ України керівник прес-служби міністерства Ігор Грушко.

Беручи до уваги, що йдеться про людей, етнічно пов'язаних з Україною, посольство вже зробило офіційні запити й очікує, що британська влада надасть відповідні інформації. «Лише після того, як ми отримаємо офіційні коментарі, можна говорити про офіційну реакцію української сторони», зазначив І. Грушко.

І. Грушко зазначив, що оскільки у згаданому фільмі йдеться про громадян Великої Британії, розслідування цих звинувачень є виключною справою британської влади. При цьому він наголосив, що жодних звинувачень на адресу України як держави та українського уряду у фільмі та ряді публікацій у британській пресі не висувається. За словами керівника прес-служби МЗС, Україна завжди виступала за суворе покарання осіб, які вчинили злочини проти людства, і готова надавати сприяння у їх покаранні – за умов одержання конкретної інформації.

УНІАН

Відповіді Миколи Мельниченка на запитання журналістів

Скандальні аудіо-записи, які пов'язали факт убивства київського журналіста Г. Гонгадзе з іменами деяких українських керівників, залишаються в центрі уваги українських і закордонних засобів масової інформації. Цю увагу загострили інтерв'ю для Радіо „Свобода” (30 грудня 2000 року і 9 січня 2001 року) Миколи Мельниченка, колишнього офіцера служби охорони Президента України, з рук якого згадані записи дістали оприлюднення.

З окремими текстами цих інтерв'ю знайомимо наших читачів, які не користуються Інтернетом, де можна прочитати повний текст на веб-сайті www.rferl.org.

„Свобода” (далі – Св.): Ви вже багато сказали під час зустрічі з депутатами, що б Ви ще хотіли повідомити з головного?

Мельниченко (далі – М.): Якщо б ця інформація не вийшла, то через півроку на демократії в Україні, на правах і свободах людей можна було б поставити великий хрест. Були пляни в оточення Президента, щоб знищити також Верховний суд України, інші органи, які не виконували бажань і прихотей Президента.

Св.: Зрозуміло, що операція з записом і Ваша змушена еміграція за кордон не могла бути проведена однією людиною. Чи можна вважати, що за Вами, або поруч з Вами, є люди, які Вам допомагають?

М.: Ця операція була проведена не однією людиною. Мені допомагали люди, але вони не знали суті цієї операції. Мені допомагали друзі, товариші, які мене знали. Але не знали, чому це робиться, як і з якою метою.

Св.: Це великий ризик. Ви не боялися?

М.: Боявся, але з кожним днем, коли я прослуховував записи, про що велися розмови в кабінеті Президента, цей страх, знаєте, приглушувався, було єдине бажання – зібрати ці матеріали, щоб показати, що воно діється.

Св.: Ваш вчинок люди оцінюють неоднозначно. Одні вважають, що Ви мужня людина, герой, що Ви можете бути зразком для багатьох. Інші, і таких не мало, вважають Вас зрадником – не тільки Президента, якому Ви не присягали. Вони вважають Вас зрадником і офіцерської честі, і інколи зрадником всієї України, тому що Ви спричинили дуже скандальну ситуацію, яка не додає Україні авторитету. Як би Ви відповіли цим людям?

М.: Мене вважають зрадником ті люди, які причетні до злочинів. Я маю на увазі дуже багатьох силових міністрів, губернаторів і оточення Президента.

Св.: СБУ спростувало інформацію про те, що Ви були офіцером СБУ. Ви, як вони кажуть, і дня не працювали в СБУ. Внесіть ясність, офіцером якого відомства Ви є чи були?

М.: Я майор запасу СБУ. Я працював на посаді старшого офіцера безпеки в управлінні державної охорони України. Я не говорив, що я є офіцер СБУ, я майор запасу.

Св.: Чи є ще такі офіцери, як Ви? Чи не лише Ви готові пожертвувати своїм майбутнім заради високої ідеї?

М.: Так, я переконаний, що такі офіцери є, і не тільки в СБУ.

Св.: В журналістських колах точаться найрізноманітніші розмови стосовно цієї справи і в приватних розмовах висувається така версія, що, мовляв, за всією тією справою стоять певні олігархи, які хочуть дискредитувати Леоніда Кучму і взяти всю владу в свої руки шляхом, на перший погляд, законним. Навіть називається прізвища Суркіса і Медведчука. Що Ви можете сказати з цього приводу?

М.: Це абсурд. Наскільки я знаю, і Суркіс, і Медведчук не зацікавлені в тому, щоб Кучма пішов...

Св.: Що саме говорилося про пана Ющенка? Ви можете зараз про це сказати?

М.: Президент давав вказівку (передаю дослівно) знищити Ющенка. Це було сказано 30 березня одному із губернаторів. Після цього

вони повинні були підготувати листа, що вони незадоволені роботою Ющенка. І також була вказівка ряду міністрів, щоб вони написали заяву, що вони на таких умовах працювати не можуть.

Св.: Знищити Ющенка – це організувати якийсь наїзд на нього, звільнити його з роботи, чи буквально знищити людину?

М.: Я передаю слова Президента, які в мене задокументовані, де він дає вказівку „Я Ющенка унітожую”.

Св.: Він сказав це по-російськи?

М.: Один раз по-російськи. А другий раз він сказав „знищити”.

Св.: А що б Ви могли відповісти панові Безсмертному, який стверджує, що добре знає той диван, під яким був диктофон, і що під нього нічого не можна засунути, заховати?

М.: Якщо пан Безсмертний дасть дозвіл передати по радіо „Свобода” його розмови, де він вживає матюки – це була одна із розмов, коли він каже, що Ткаченка треба вигнати з парламенту. А диктофон був там, де я сказав – під диваном.

Св.: І прибиральниця за такий тривалий час його не побачила?

М.: Я старший офіцер безпеки. Повірте, мій рівень відповідає тому, щоб я міг це зробити.

Св.: Наскільки Президент надавав увагу Георгію Гонгадзе?

М.: Цей випадок переповнив чашу терпіння мого. Про те, що Президент дуже велике значення приділяв Георгію, я не скажу, але він неодноразово звертав на це увагу. Ті журналісти, що 24 години хвалять Президента, автоматично зачислюються в ранг улюблених. Та Кучма, я вважаю, несмілива людина. Тому, що він дуже боїться журналістів, які його критикують. Улюблені дістають фінансову підтримку. А ось газета „День”, коли була під час компанії його ворогом, – він неодноразово давав команду, щоб припинити підписку. Він бореться особисто проти людей. Не тільки проти журналістів, я можу навести десятки прізвищ, яких за вказівкою Кучми звільняли з армії, СБУ, прокуратури (Ольга Колінько).

Св.: Ваші побажання на Новий рік?

М.: Я хотів би перед цим звернутись до Президента України і сказати йому – Леоніде Даниловичу, не мішайте Україні, її іміджу. Чим довше це затягується, тим гірше для України. Я готовий, якщо Ви також готові, приїхати на Україну, хай народ подивиться, хто говорить правду, хто неправду. Я закликаю Вас, подумайте про Україну... А до народу, до друзів – я вірю..., що ми достойно вийдемо як народ, як нація з цього становища.

У другій розмові, організованій Радіом „Свобода”, брали також участь депутат Верховної Ради України Сергій Головатий і київська журналістка Ірина Погорелова.

Св.: Пане Мельниченко, десять днів тому Ви заторкнули питання про те, що це навесні минулого року в кабінеті Президента України плянувалося, як Ви зачитували Леоніда Кучму, „знищити Віктора Ющенка”. Цей пасаж особливо зацікавив мас-медіа в Україні, і не тільки мас-медіа. Що ще Ви могли б розповісти про те, як обговорювалася доля прем'єра в кабінеті Президента?

М.: Питання йшло із губернатором Донецької області і... там були такі слова: „Ющенко хоче, щоб я його звільнив. Я його не звільню, я його знищу раз і назавжди”. І потім відбулись ті кроки, щоб політично знищити Ющенка.

Св.: А у Вас на стрічках немає записано того, що потім врешті-решт Президент відмовився від цього плану?

М.: Ні, такого немає, щоб він відмовився. Були названі терміни, що він повинен був працювати тільки 2000 рік, а на початку 2001 року його повинні були помінати.

Св.: Помінати на кого, пробачте?

М.: Там різні прізвища, одне з самих... Азаров. Керівник податкової адміністрації України.

Св.: Пане Мельниченко, у першій стрічці,

яка була оприлюднена Олександром Морозом, була згадка про радіо „Свобода”... Протягом тривалого часу ми спостерігаємо активність спецслужб навколо радіо „Свобода”. Це пов'язано не тільки з тим, що з нами виходите на контакт Ви, це почалося ще раніше. Спецслужби прямо виходять на контакти зі співробітниками української редакції. Як то кажуть, першим „прощупали” директора редакції Романа Купчинського. Представник спецслужб приїздив спеціально до Праги на оту „задушевну розмову, відкрито говорив, що редакцію не дуже любляють в президентській Адміністрації і особливо Президент. І попереджав, що не зміниться, не „пом'якшиться” тональність передач, то там, нагорі, докладати усіх зусиль, щоб витіснити радіо „Свобода” з українського ефіру. З подібними побажаннями виходили представники спецслужб і на нашого кореспондента у Варшаві. Тим часом ця практика триває і донині. І свою увагу спецслужби України зосереджують на інших співробітниках української редакції. Ми реєструємо факти, збираємо їх і документуємо. Пане Мельниченко, Ви заторкнули це питання?

М.: Я можу Вам наглядно продемонструвати відношення Президента до радіо „Свобода”. Я включаю, слухайте, будь-ласка. (Йде запис). Чутно було?

Св.: Ви не могли перевести децю для слухачів, було не дуже чутно.

М.: Президент телефонує в комітет, який відповідає за частоти, і каже: „Хто відповідає за частоти в тебе? Комітет цей... Скажи, що платить ВВС і „Свобода” за використання наших частот і в порівнянні зі світовими, нехай мені офіційно дадуть довідку. Їх треба прижати б*** на х***, чи ні?”. Це слова Президента Кучми.

Ірина Погорелова:... Ви в Україні досягли вже тої межі, коли всі хочуть знати, хто за Вами стоїть. Якщо Ви не хочете цього сказати, то, принаймні скажіть, з чим пов'язаний Ваш крок. Чи можливе для людини Вашого рівня зробити особистий крок і чи можете Ви гарантувати, що те, що Ви робите, не є шантаж, а є справжній професійний і політичний крок?

М.: Мій вибір був свідомий. За мною не стоять ніякі ні політичні сили, ні олігархи. Чому порушена кримінальна справа після виступу на радіо „Свобода”? Після того виступу, коли я сказав, що „так, я повертаюсь до України”, і певні строки були визначені, тому саме і виникла кримінальна справа, щоб не дати мені можливість їхати і стати свідком... Влада боїться мене і моїх показів.

Св.: Пане Мельниченко, за Вами полюють, щоб Вас судили, чи щоб Вас убили?

М.: Вони хочуть якимось чином вплинути на мою свідомість, щоб я дав офіційно інші покази. Це... повірте, в спецслужбах є методи, якими зомбують людину...

Св.: Пане Головатий, наскільки Ви підтримуєте ідею повернення Миколи Мельниченка до України буквально невдовзі? Це, в принципі, дасть що-небудь, і чи це реально?

Сергій Головатий: По-перше, я б не хотів, щоб Мельниченко повернувся зараз до України, тому що в Україні створена система знищення людей, які кажуть правду. Мельниченко належить до тих, хто оприлюднив правду про Кучму, про Кравченка, про Деркача, про інших злочинців, які є при владі, про Потебенку, який є співучасником злочинів в Україні. Тому при появі Мельниченка в Україні його або закриють в СІЗО, йому виламають руки, ноги, виколять очі, або здеруть шкіру, як здерли з того тіла, яке знайшли під Тарашею...

Св.: Пане Мельниченко, з огляду на те, що сказав пан Головатий, Ви все-таки збираєтесь повернутись до України невдовзі, як і плянували?

М.: Так, я готовий повернутися до України. Я думаю, після проведення експертизи я повернусь до України.

Св.: Не дивлячись на те, що Ви знаєте всю цю систему?

(Закінчення на стор. 15)

Спом'янімо в пісні славу Крутів,
Найсвятіше з наших бойовищ!!
Крути! Крути! – смолоскип в майбутнє,
Подіймімо наші душі ввиш!!

Богдан Ігор Антонич

Українські Термопілі

Термопілі – це місце на землях соняшної Геллади 480 року перед Христом, де відбувся славний бій спартанського короля Леоніда і трьох сотень його воїнів проти тисячних когорт перського наїзника. Величний чин Термопілів став для всього людства прикладом самопожертви в обороні рідної землі.

Термопілям – чиніві героїської і свідомої самопожертви в обороні рідної землі та її столиці, золотоговерхого Києва, судилось повторитися вдруге. Цими новітніми Термопілями став бій під Крутами 29 січня 1918 року, а його героями були молоді студенти та учні-гімназисти, про котрих так вміло й чітко висловився поет Марко Боеслав:

„Іх – юних сміливців, лиш жменька була,
Із серцем зі сталі і духом з граніту.

Ще не відгомоніли горді слова ІУ Універсалу 22 січня 1918 року, а вже на Україну посунули червоні московські займанці під проводом колишнього жандармського полковника Михайла Муравйова – наближалися до Києва. Всі війська молодої держави були на фронті. Нашвидкоруч організовано Студентський Курінь з невишколеної учнівської молоді. Часу на вишкіл не було. Тож ж в такому стані рушив у похід. Ішли молоді юнаки не для того, щоб стримати ворога чи оборонити Київ, бо для цього треба було куди більшої справжньої військової сили. Ішли, щоб не віддати без бою столиці, щоб задокументувати, що українська молодь вміє понести найтяжчі жертви в обороні свого краю. Ішли, щоб своєю кривавою жертвою струснути совістю цілої України і зірвати нарід до бою з наїзником. Так, як колишню могутню і багату Персію вабили культурні здобутки Греції та прагнення завоювати той гордий народ, так і білу, червону чи нібито демократичну Росію до сьогодні переслідує жадаба заволодіти в той чи інший спосіб землею і народом України.

Зустрілися з набагато сильнішим ворогом біля станції Крути, де безмежно завзяті юнаки боролися до останку, про що розкаже невідомий автор одної з розповідей про Крути. „Не уступали. Пощади не просили. Гинули, бо в обороні чести нації творили героїчну епопею, якої приклад мав струснути совістю не лише сучасного їм, але всіх грядучих поколінь“.

З перспективи років можемо ствердити, що подвиг і смерть 300 юнаків під Крутами – це не тільки їхня жертва молодій державі, це найперше справжній смолоскип майбутнім поколінням. Їхня мужність і самопожертва стали вказівкою бовикам ОУН, бійцям УПА, воїнам Дивізії „Галичина“, дисидентам, шістдесятникам, як і сьогоднішнім молодим студентам, що протестують перед Верховною Радою в Києві. Всі вони пішли вказаним крутянцями шляхом самопожертви в ім'я майбуття України. Як і колишні крутянці, вони боролися і борються зі сильнішими, гинули на полі бою та одночасно своєю вірою переконували, що їхні змагання завершаться успіхами.

Розпочата ними героїчна доба української історії завершилася у відновлені Незалежної Соборної України. Цю Богом дану українському народові перемогу треба повсякчасно берегти – сильною вірою у власні сили, гордістю за незнищимість і спроможністю гідно дивитися у вічі майбутньому.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про вовків і людей

Недавно гостя зі Львова, перебуваючи у Нью-Йорку, завважила не стільки зі здивуванням, скільки зі заздрістю, що тут люди постійно усміхаються, спілкуючись між собою, а то й без конкретної причини, просто при зустрічі.

– А у нас – не дай Боже! Не лише відповідають вам без усмішки, але ще із таким недобрим виразом обличчя, як би ви мали їм щось дуже поганого сказати або з ними лаятися. І це зустрічається всюди. На базарі, в кожному уряді, в тролейбусі – де тільки маєте справу зі сторонніми людьми.

Ця різниця у взаєминах осіб, які мають між собою ділові зустрічі, а то й просто випадкових, впадає кожному у вічі. Хоча цей усміх чужої людини, з якою ви зустрічаєтесь на вулиці, в крамниці, уряді, в ресторані, – це тільки вираз ввічливості, за якими не криються ніякі глибші почуття, а все ж наскільки ця привітна настанова змінює відразу вас і просто не залишає нагоди для ворожого чи неприємного ставлення.

На жаль, моя гостя мала рацію. Правда, в Україні тепер настав дуже важкий час, а причин до поганих настроїв надто багато! Але чи мусить відразу ставати людина людині вовком?

Найгірше в тому, що такі „вовки“ в Україні – це, в першу чергу, службові особи, які, до речі, повинні служити за приклад для інших. Моя знайома, журналістка з Полтави, що відвідувала колись нашу редакцію, пише в листі про недавню свою подорож до Києва. Просто не хочеться вірити у розповідь про молоденьку провідницю вагону, яка зробила дослівно „пекельну“ авантюру

двом журналісткам, бо вони несвідомо, не з власної вини, не вийшли з поїзда на тій станції, що була випирана на квитках. Не допомогли прохання залишити їх у вагоні до наступної зупинки. З криком і лайкою молода провідниця вагону дослівно викинула пасажирів на перон. А це ж вона мала попередити подорожніх, де саме їм виходити. До речі, йшлося про одну-однісіньку гривню різниці у ціні квитків, яку, розуміється, „винуваті“ були готові заплатити.

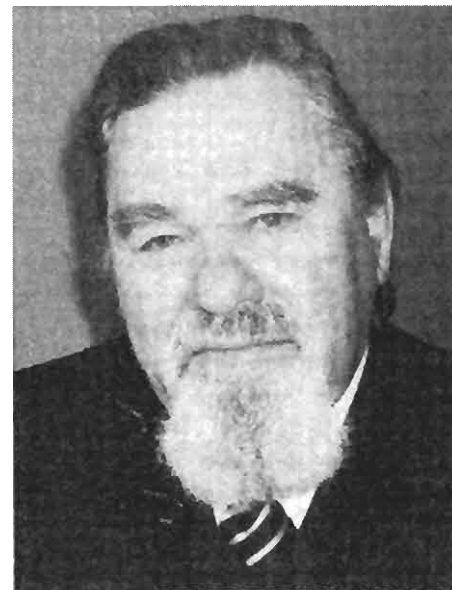
Наша товаришка по перу розповідає в листі ще й про інший випадок появи „вовків у людській подобі“. Помер учасник бойових дій в роки Другої світової війни, і син покійного, згідно із волею батька, звернувся до військового комісару з проханням, щоб на похорони прибула оркестра та заграла на прощання, а також щоб допомогли фінансово у похороні. Фінансову допомогу комендант відразу з іронією відкинув, а оркестру пообіцяв. Надарма учасники похорону чекали на оркестру. Звісно, старого чоловіка поховали і без музики, але такий вияв байдужості офіційних осіб до колишнього воєка для багатьох став гіркою лекцією.

Тільки два приклади взаємин людей в Україні, причому людей службових, яких повинна обов'язувати особлива чемність, не кажу вже про усміх. Чи ж можна дивуватися, що гостя з України була здивована усмішкою кожного зустрічного на американській землі? Чи дочекаємось часу, коли від природи чемні і доброзичливі українці знову почнуть усміхатись одне до одного?

О-КА

Микола Руденко – Герой України

Рішенням Президента України письменникові Миколі Руденку з нагоди його 80-ліття, яке виповнилося 19 грудня минулого року, присвоєно звання Героя України. Микола Руденко був учасником Другої світової війни, пізніше очолював первинну організацію комуністів у Спільці письменників України, але прилучився до правозахисного руху, а тому в 1974 році був виключений з Комуністичної партії і Спільки письменників. Після цього він у 1976 році очолив Українську Гельсінкську групу. У 1977 році засуджений до 7 років ув'язнення і наступного заслання. У 1987 році емігрував до США, де мав міцні творчі зв'язки з газетою „Свобода“. У 1990 році письменник повернувся в Україну. Провідні твори М. Руденка – роман „Орлова балка“, поема „Хрест“, збірка „За ґратами“ та ін. Працівники тижневика „Свобода“ широ вітають Миколу Руденка з ви-

Микола Руденко

сокою нагородою і шлють йому побажання доброго здоров'я і нових творчих досягнень.

Досліджують справу вбивства І. Білосора

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК – У Рогатині відбулося друге засідання у справі І. Білосора, за якою Дмитра Воронова звинувачують в умисному разом із Юрієм Калініним завданні І. Білосорові тяжких тілесних ушкоджень, що призвели до смерті. Державний звинувачувач Ярослав Стефанішин на початку засідання повідомив, що роз-

шукуваний у цій справі Юрій Калінін затриманий у місті Сімферополі. Він також проінформував, що Верховним судом виділено як окрему справу стосовно Ю. Калініна. Він запропонував судові надіслати справу на дослідження у Львівську прокуратуру. З цієї пропозицією погодились усі сторони судового процесу.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видас Український Народний Союз

– SVOBODA –

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу
\$40.00 річно, на півроку - \$25.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції.
Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор – Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмич, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи“:

Адміністратор Володимир Гончарик – (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська – (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола – (973) 292-9800 (дод. 3042)

Англійський тижневик „Економіст” – про Україну

Авторитетний лондонський тижневик „Економіст” вмістив 19 січня дві аналітичні статті з української тематики. Першу з них – про „справу Гонгадзе” і скандальний зв'язок з нею Президента Л. Кучми – подаємо у викладі журналіста Радіо „Свобода” Василя Дарчука, другу – про проблеми української діаспори – у редакційному перекладі тижневика „Свобода”.

Українська незалежність – під загрозою

У вступному слові тижневик пише про Україну: одна з найбільших країн Європи тоне у зловісному скандалі, який може загальмувати реформи, поставити під загрозу незалежність і повернути країну на російську орбіту.

Незалежно від того, веде далі „Економіст”, чи правда є простою, чи складною, обидві версії вражають і викликають занепокоєння. Проста версія свідчить про те, на думку тижневика, що Президент України і його оточення – це відверті злочинці, які запланували вбивство журналіста. Один з охоронців Президента записав конфіденціальні розмови на стрічку, втік за кордон і удоступнив фрагменти цих розмов українській опозиції.

Захищаючи себе, керівництво згортає реформи і за підтримку Росії готове віддати прибуткову енергетичну систему. При цьому вина за організування скандалу

звалюється на Росію, Сполучені Штати або Ізраїль – у залежності від уподобань окремих політичних угруповань України. Організовано цю кампанію нібито з метою зганьбити Президента й усунути його від влади. Усі ці події надзвичайно важливі, веде далі тижневик, бо Україна є особливо велика й особливо слабка країна. Після Росії – це найбільша країна у Східній Європі, яка налічує майже 52 мільйони людей. Якщо вона знову потрапить у кремлівську орбіту, як сусідня Білорусь та інші колишні республіки, це відновить домінування Росії в цілому регіоні. Це може поставити під загрозу незалежність, демократію і ринкову економіку, а також може створити проблеми для Європейського союзу і НАТО, поширюючи (на Захід) злочинність і нелегальну іміграцію.

Протягом минулого року, як підкреслює тижневик, Кучма виявляв все більшу дружелюбність до російського керівника Путіна. При цьому „Економіст” ствер-

джує припаллий дух серед населення України, величезну корупцію і слухняність преси, хоча визнає водночас і деякі позитивні зміни, серед яких наводить загальмовану інфляцію.

Британський тижневик вказує на три групи фактів, які супроводжують нинішній скандал. По-перше, це зникнення у вересні минулого року журналіста Гонгадзе, обезголовлене тіло якого знайдено кілька тижнів після зникнення. По-друге, один із членів президентської охорони, Микола Мельниченко, записав розмови Президента з іншими українськими керівниками у справі Гонгадзе. І третє – це напружені взаємини між президентською Адміністрацією і урядом. Юлю Тимошенко звинувачено у несплаті податків (в особливо високих розмірах), у контрабанді і фальсифікації документів (у минулу п'ятницю її звільнено від посади віце-прем'єра). Решта членів уряду, продовжує „Економіст”, теж перебувають під тиском. Постійних нападок зазнає прем'єр-мі-

ністер Ющенко, якого на Заході вважають найбільшою надією України.

Що відбувається в Україні? – запитує тижневик. Як усі ці факти пов'язані? Чому вбито Гонгадзе, не найвизначнішого журналіста республіки? Адже там, пише „Економіст”, часто вбивають журналістів. Хто допомагав Мельниченкові? Адже записати сотні годин телефонних розмов Кучми – це справа далеко не проста. При цьому журнал виключає можливість причетності до цих справ чужоземних урядів. Хоча деякі українці, зазначають автори коментаря, схильні думати, що Сполучені Штати зацікавлені у заміні Кучми Ющенко. Як єдиний доказ цього, „Економіст” подає позицію української редакції радіо „Свобода”, фінансованої американським урядом, яка надала Мельниченкові можливість виступити і відповісти на запитання. Тим часом українські засоби інформації, контрольовані проурядовими олігархами, заперечують згадані факти або висловлюють сумніви у достовірності доказів.

Так чи інакше, продовжує тижневик „Економіст”, скандал сильно потрусив бригадою Кучми і самим Президентом, проте не пото-

(Закінчення на стор. 18)

Дорогий мені фотоархів УПА...

Не пам'ятаю докладно, в котрому році (ймовірно, то був 1956-ий), звернувся до мене д-р Степан Ріпецький з проханням допомогти йому врятувати архівні фотоматеріали, які він одержав з Австрії й примістив в УВАНі. Він знав, що я фотографую і що вдома, в Галичині, я, як і він, був адвокатом. А я знав, що він колишній старшина УСС, і для нього справа фотоархіву УСС дорога. Ми поїхали до УВАНу, де я побачив у скриньках багато скляних фото-платівок, фотографій і малюнки зі стрілецького життя.

Це все прислала з Австрії жидівська фірма, яка з тих негативів робила фотографії, що ними ілюструвала українські видання й робила поштові картки з усусами. Пам'ятаю, що такі картки я купував у Перемишлі, кілька маю досі.

Австрійська посилка виглядала жалюгідною. Майже всі платівки були знищені. Я порадив негайно відділити їх від фотографій, щоб грибок, який знищив емульсію на платівках, не пошкодив фотографій, з яких можна зробити нові негативи на плівці. Д-р Ріпецький послунав моєї поради і я зробив усе, що можна було перефотографувати на 35 мм. фільм.

З кожної старої фотографії я зробив негатив і фотографію розміром поштівки. 10 фільмів по 36 негативів я передав д-рові Ріпецькому, а два

неповні фільми затримав у себе, бо з них я мав зробити фотографії також для д-ра Рожанковського і д-ра Воєвідки. Вони зберігаються в мене, поки не передам їх до музею. Крім поштівки, я зробив ще багато фотографій більшого формату (8x10 інчів) на виставку, яку організував д-р Ріпецький.

Два роки пізніше, коли я почав фотографувати кольоровими фільмами, я запропонував д-рові Ріпецькому, що зфотографую ще малюнки О. Куриліса до стрілецьких пісень, використані для серії поштових карток. Окремо був портрет полковника УСС Коссака, що грає на скрипці. На жаль, д-р Ріпецький виїхав до Нью-Йорку. Ми зустрічалися рідко і не могли домовитися, щоб разом піти до УВАНу. Минали роки, д-р Ріпецький захворів. Що сталося з фотографіями, мені невідомо.

У Нью-Йорку була виставка фотографій УСС, але це були фотографії з іншого джерела. Вони зберігаються в Стемфордському музеї. Д-р Ріпецький використав усі доступні йому джерела і написав книжку на 360 сторінок під заголовком „Українське Січове Стрілецтво”. Книжку видало в 1956 році видавництво „Червона Калина” в Нью-Йорку.

Д-р Ріпецький намагався врятувати від знищення збірку січово-стрілецьких фотографій. На жаль, тяжка хвороба не дала йому можливості

здійснити це. Чи хтось зі спадкоємців д-ра Ріпецького зацікавився збіркою фотографій, чи вона все ще зберігається у залізній шафі в УВАНі – не знаю.

Ще гірше сталося з фото-архівом УПА. Цей фото-архів я зформував у співпраці з секретарем УГВР Миколою Лебедем. Відомо, що УПА боролася в таких обставинах, в яких фотографувати було нелегко й небезпечно. Не було в них ні добрих камер, ні фільмів, і треба було уважати, щоб фотографії не потрапили в руки ворога. А все ж фотографували.

Все, що Микола Лебедь зібрав, я став укладати в архів, з якого можна було б використати для видань про УПА. Я не архівар. Таке завдання довелося мені вперше виконувати у моїй фотографічній праці. До того, я починав це робити, коли УПА ще боролася, і моя праця була засекречена. Фільми і фотографії були дуже низької вартості, а з них треба було зробити добрі фотографії і негативи.

Хоч у перших роках після приїзду до Америки я ще не мав спеціальних до такої роботи приладів, але фото-архів УПА все ж створив. Всі негативи, а було найбільше 35-міліметрових, я вмістив в окремих скриньках, а іншого розміру фільми – в ковертах. На кожній скринці і коверті був нумер фільму. Кожна коробка і коверт мали окремий листок з інформацією, нумер кадру, коли фільм зфотографовано, що на кадри зфотографовано, а також інформації щодо події і людей. З кожного кадру я зробив добру фотографію величини поштівки. На зворотній стороні кожної фотографії були номери фільму і кадру. Так виглядав фото-архів, який я від часу до часу доповнював, коли М. Лебедь дістав додаткові інформації.

З того архіву найбільше користав „Літопис УПА”. На жаль, фотографії, які він брав до видань, до архіву не поверталися. Я довідався, що в фото-архіві бракує багато фотографій. Треба було переглянути, доповнити.

Я жив у великій приязні з Йосифом Гірняком, якому я зфотогра-

фував усі вистави, що він поставив у Нью-Йорку, зрепродукував його старі театральні фотографії та ілюстрував йому дві книжки: Бойчука „Театр студія” і його спомини. Спомини мав друкувати „Пролог”, а в „Пролозі” було до друку кілька книжок. Треба було чекати. А Гірняк – старий, йому спішно. Тоді я запропонував Лебедеві взяти негайно до друку Гірнякові спомини, а я упорядкую розкомплектований фото-архів УПА. Я це зробив, а М. Лебедь обіцяв, що його таким збереже. З того часу я архівом не цікавився.

У „Пролозі” почав працювати майор Петро Содоль, який вивчав дії УПА і написав про УПА книжку. Він зацікавився фотоархівом УПА і переробив його на свій лад. Витягнув негативи зі скриньок, порізав на короткі відтинки і втиснув їх між пластичними в один великий альбом.

Це виглядало незле, але практично не було, бо легше в побільшувачий апарат вложити цілий фільм і, пересуваючи його під об'єктивом, знайти потрібний кадр, як шукати його у відтинках. Про таку зміну, на жаль, я довідався, як негативи вже були порізані.

Цей фото-архів при реорганізації „Прологу” пропав. Де він? П. Содоль сказав мені: „Не знаю”. Крім фото-архіву УПА, пропав теж альбом УПА, який я зробив на ювілейний для УГВР рік. У тому ювілейному альбомі були поміщені, в найкращому виконанні, фотографії членів УГВР, УПА і ОУН. Останні кольорові – з відправи о. Грицьоха на цвинтарі УПА в Савт Бавнд-Бруку.

Можливо, що пропали й великі побільшення. Мені тяжко повірити, щоб такі цінні речі могли загинути. Адже у „Пролозі” працювали люди культурні, патріоти. Це все було завелике, щоб непомітно могло десь заховатися.

Якщо хтось свідомо чи несвідомо їх не знищив, вони десь є. Я за фото-архів УПА і ювілейний альбом оформую 1000 дол. і зобов'язуюся передати їх негайно Українському Музеєві в Нью-Йорку.

Володимир Грицин

Антикучмівська акція – добровільна

У редакційній статті „Свободи”, ч. 52, написано: „Чи на площі Незалежності в Києві поруч з шатрами тих, хто вимагав „Україна – без Кучми!”, не стояли шатра тих, хто повністю підтримував Кучму? Стояли. Але більшість і тих, і інших відверто говорять, що вони не свою політичну чи громадську думку відстоюють, а виконують наказ чи отримують гроші за цю „акцію”. І говорять про це, як про щось буденне.” Насправді гроші пла-

тили виключно тим, хто брав участь у мітингах на підтримку Кучми. Учасники акції „Україна – без Кучми!” жодної платні не отримували. Це може підтвердити будь-хто з мешканців наметового містечка.

Не вірте офіційним медіа! Там – суцільна дезінформація.

Вадим Галиновський,
незалежний журналіст
м. Київ

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Стоять зліва: Андрій Ільницький, Юліян Бачинський, Ігор Вітковицький, сидять спереду: Волтер Назаревич, Френсис Назаревич, Ольга Ільницька, Марія Бачинська, Тамара Вітковицька.

Український Музей: „Маланка-2001“

НЬЮ-ЙОРК. – Святкування „Маланки“ як українського закінчення старого року стало вже традицією в українській громаді у США. Цю традицію перебрали ентузіастки Українського Музею в Нью-Йорку, що вже вдруге підготували і перевели успішну і корисну зустріч Нового Року і прощання зі старим.

Тим разом традиційна „Маланка“ була поєднана із відзначенням 25-річчя Українського Музею, що саме припадає на 2001 рік. Її проведено саме точно в день 13 січня, у відомому ресторані „Таверн он те Грін“ (Tavern on the Green), що знаходиться у Центральному Парку в Нью-Йорку. Справді, цю „Маланку“ і започаткування святкувань 25-річчя Українського Музею не можна було краще відзначити, як саме цією вдаюю імпрезою.

Молодь, подружжя, молоді професіоналісти становили більшу частину присутніх. Орест Кизик, енергійний ведучий програми „Маланки“, привітав гостей та подякував спонсорам імпрези, які своєю щедрістю у великій мірі причинилися до її успіху.

Спонсори - д-р Роман й Анна Алиськевичі, Орест і Лідія Білоуси, д-р Арета Підгородецька і Зенон Черник, Богдан і Лідія Гайдучки, Роман Гавриляк і Марія Тершаковець Гавриляк, Тиміш і Аня Гнатейки, д-р Артур й Ірена Григоровичі, д-р Ярослав й Алла Лешки, Орест і Дарія Темницькі, д-р Андрій і Татяна Тершаківці, Лідія Зайнінгер і фірма „Western Union Money Transfer“. Оркестра „Монтаж“ грала до танців. Приємністю вечора був виступ співака Нестора Кизишина, якому акомпаніювала Галина Мазорок Рег.

Голова Українського Музею Ольга Гнатейко привітала гостей і поділилася вісткою, що Євген і Диймел Шклярі з Каліфорнії передали Музеєві 2.5 мільйона доларів до Будівельного фонду, та дотацію, т.зв. Challenge Grant, на 1 мільйон дол., яка подвоїть кожний новий даток, що прийде на музей у 2001 році. Надхнені цим прикладом жертвеності, присутні передали того вечора на цілі Музею понад 50 тисяч доларів.

Успіх „Маланки“ слід завдячувати діяльності імпрезового комітету, який очолює Татяна Тершаковець. Лідія Гайдучок координувала працю комітету з музейною адміністрацією. Приятель музею Орест Слупчинський виготовив запрошення на імпрезу.

Український Музей – знана в громаді і помітна в культурному житті Нью-Йорку установа. Музей збирає і зберігає українські мистецькі та історичні пам'ятки, щоб затримати нашу ідентичність для дітей та внуків.

У професійно виготовлених виставках, в двомовних науково-випрацьованих каталогах, в освітніх програмах та курсах народного мистецтва музей ознайомлює ньюйоркців та відвідувачів міста з різних країн світу з українською історією та культурою.

Діяльність музею важлива і музей нагадує, що безподатковий даток на музей подвоїться через дотацію (Challenge Grant).

Адреса музею: The Ukrainian Museum, 203 Second Avenue, New York, NY 10003, тел.: (212) 228-0110.

К.Ч.

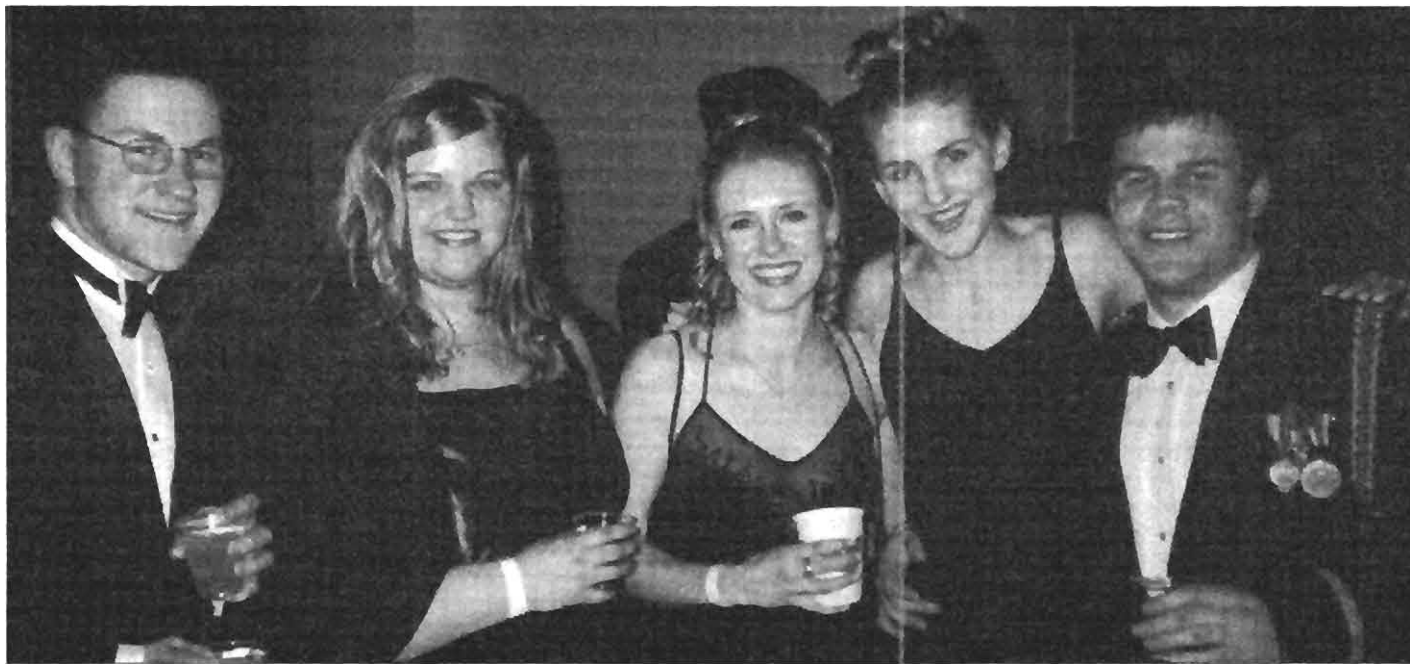
Зліва: Наталка Білаш, Олександра Лопатинська, Анна Гнатейко, Олена Терлецька.

„Маланка“ для молодих

ТОРОНТО. – Понад 1,800 осіб взяли участь у бенкеті та балеві „Маланки“ у суботу, 13 січня, в Ковенційному центрі Міссіссага в передмісті Торонто.

Десятками років Пласт був організатором „Маланки“ в Торонто, але останні два роки „Маланку“ влаштовували спільними силами обидві молодечі організації – Пласт і СУМ.

Більшість присутніх на імпрезі – це молоді українські канадці та українські американці, котрі долали тисячі миль, щоб узяти участь у цій привабливій, особливо для молоді новорічній імпрезі.

Зліва: Степан Витвицький, Ганя Метулинська, Галя Косогоф, Іванка Сьолковська, Павло Павлюк.

Українська вчителька американського посла

Коли новий посол США в Україні Карлос Паскуаль вручав Президентові Леонідові Кучмі вірчі грамоти, він виголосив промову, яку не треба було перекладати, тому що американський посол невимушено говорив українською мовою. Хто навчив американця української мови? Якби про це запитали у дипломата, то він назвав би ім'я вчительки Тетяни Лисенко.

Мені пощастило зустрітися з нею в Чикаго, і я запитав, як саме вона стала вчителькою К. Паскуаля? Ось що вона відповіла:

— Я закінчила з відзнакою факультет журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, стала викладачем стилістики в цьому навчальному закладі. Пізніше, як кореспондент, я отримала акредитацію в Державному департаменті США, а згодом влаштувалася на роботу в інституті дипломатичної служби Державного департаменту. Знову стала викладачем, цього разу вчила американських дипломатів, які працюватимуть в Україні. Одним з моїх учнів був Карлос Паскуаль — еспанець за походженням, який працював спеціальним радником Президента і старшим директором відділу Ради національної безпеки з питань Росії, України та Євразії. Я залишилася задоволеною успіхами Карлоса Паскуаля і після навчання поставила йому відмінну оцінку.

Тетяна Лисенко зберегла листа, в якому К. Паскуале висловив сердечну подяку вчительці за її

Тетяна Лисенко

старанність, бажання зробити заняття цікавим, дохідливим, повніше ознайомити учнів з життям та звичаями українського народу.

Тетяна Лисенко народилася у Києві, де тепер живуть її батьки. З ними живе донька Леся — студентка університету, переможниця ряду всеукраїнських олімпіад з біології та англійської мови.

Невдовзі вийде підручник української мови для дипломатів, опрацьований вчителькою, а далі — її книжка про американський спосіб життя і українську діаспору.

Розмову вів
Анатолій Гороховський

М. Стебельському вручено медалью "Будівничий України"

НЮАРК, Н. Дж. — До управи УСЦАК від Українського товариства „Просвіта” ім. Тараса Шевченка надійшла золота медаль „Будівничий України”, якою нагороджений голова УСЦАК Мирон Стебельський за вагомий особистий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення української держави.

Мирон Стебельський був засновником і керівником популярної серед українського юнацтва спортової школи „Ч. Січ”. В 1989 році на загальних зборах Української Спортової Централі Америки і Канади був вибраний головою УСЦАК. Коли Україна відновила свою незалежність, під керівництвом М. Стебельського було проведено велику акцію збирання коштів, завдяки яким українські спортсмени змогли швидше вийти на міжнародну арену. Під проводом М. Стебельського в 1990 році УСЦАК організувала поїздку понад 300 осіб на захід України, де відбулися товариські змагання збірних УСЦАК і місцевих спортсменів з футболу, волейболу, пла-

вання, тенісу і шахів.

Нагорода Миронові Стебельському надійшла саме в часі його одужання після важкої недуги і стала для нього відчутним імпульсом у поверненні до здоров'я.

***

15 січня ц. р. радник президента НОК України Володимир Кулик сповістив, що на святкуванні 10-річчя Національного Олімпійського Комітету України в Києві Президент України Леонід Кучма вручив Грамоти заслуженим діячам спорту В. Заброді, Л. Городному, Б. Іванові, В. Куликові, Л. Новикові, М. Герцикові, В. Драгові, і В. Герашенкові.

Президентські подяки за сумлінну працю і значний особистий внесок в розвиток і зміцнення держави були оголошені голові Української Спортової Централі Америки і Канади — Миронові Стебельському та заступникові голови Державного комітету з спорту і туризму України — Андрієві Чорноіванові.

О. Твардовський

Творчий вечір Є. Садовського

ТЕРНОПІЛЬ. — 29 жовтня минулого року, в залі обласної телекомпанії, відбувся творчий вечір композитора Є. Садовського. У ньому взяв участь хор „Зоринка”, який складається з 150 обдарованих дітей. Керівник хору — проф. Ізидор Доскоц. На вечорі виступили також хор богословів, камерний хор, духовна оркестра військового гарнізону. Євген Садовський народився в 1913 році в селі Ріпнів,

біля Львова, був диригентом хору „Ватра” в Австрії, засновником хору „Дніпро”, квартету „Розвага”, дитячого хору в США. За свою довголітню працю був нагороджений медалями заслуги св. Архистратига Михаїла, а 24 вересня 2000 року був іменований Папою лицарем ордену св. Григорія.

Д-р Володимир Боднар,
Клівленд, Огайо

Зникло бронзове погруддя д-ра Луки Мишуги

Колишній довголітній головний редактор тоді ще щоденника „Свобода”, д-р Лука Мишуга, помер 8 лютого 1955 року. З часом, заходами адміністратора його спадку Романа Слободяна, колишнього касира УНСоюзу, на могилі покійного, що на цвинтарі Евергрін у Гилсайді, Н. Дж., було споруджено пам'ятник за проєктом і з бронзовим погруддям роботи світової слави скульптора Олександра Архипенка. Д-р Мишуга і Ол. Архипенко були близькими приятелями. Тим часом у Львові завідувач Відділу рукописів Бібліотеки ім. В. Стефаника Олександр Дзобан готує до друку збірник матеріалів про славних вихідців із містечка Вітків Новий, Радехівського повіту біля Львова, серед них — про відомого оперного співака Олександра Мишугу і про його племінника, д-ра Луку Мишугу.

О. Дзобан, під час зустрічі у Львові минулого року, попросив мене знову зфотографувати пам'ятник на могилі д-ра Мишуги, бо знімок з 1993 року, що його я подарував йому разом з книжкою ред. Антона Драгана п. з. „Лука Мишуга” (в-во „Свобода”, 1973), був незадовільний.

Ідучи нещодавно з Вашингтону до Нью-Джерсі, я повернув на цвинтар Евергрін у Гилсайді, щоб зробити фото з пам'ятника на чорно-білій плівці. Велике було моє розчарування й охопив мене великий сум, коли побачив, що хтось украв з пам'ятника бронзове погруддя св. п. д-ра Мишуги. В адміністрації цвинтаря службовичка Ненсі Говел (Nancy G. Howell) сказала, що вони не несуть жодної відповідальності за статуї, погруддя і т. п., розміщені на могилах.

У похоронному домі Литвин і Литвин (Юні-

он, Н. Дж.), 84-літній син засновника фірми Мирона Литвина, який займався похоронами д-ра Л. Мишуги, сказав, що ще у 1997 році він зауважив брак погруддя св. п. редактора. Ні-

Пам'ятник св. п. Л. Мишугі з його погруддям.

кчемні святотатці трапляються по всьому світу і, на жаль, також у США. На щастя, предсідник УНСоюзу Уляна Дячук знайшла в архівах фото первісного вигляду могили св. п. редактора Луки Мишуги, і воно вже є в дорозі до Олександра Дзобана у Львові.

Р. Ф.

Теперішній вид пам'ятника на могилі св. п. Л. Мишуги.

Спільна подяка Всевишньому

НЬЮ-ЙОРК. – В неділю, 14 січня, в полудневих годинах відбувся в українській православній катедрі св. Володимира в Нью-Йорку спільний Молебень, щоб помолитися за тих, що досі терплять фізичні наслідки найбільшої атомної катастрофи в Чорнобилі, подякувати за допомогу, що від початку йшла з цілого світу для жертв катастрофи, і помолитися за наш народ, що проходить важкий стан відродження.

Усі ті чотири важливі цілі з'єднав єкуменічний Молебень, що його відслужили Архископ Антоній з Української Православної Церкви в США і Єпископ Василій, Владика Стемфордської Української Католицької єпархії в асисті духовників та дияконів обидвох віровизнань.

Відповідне слово про цілі Молебню виголосив на початку Архископ Антоній, а при закінченні – Єпископ Василій. Обидва владика закликали молитися до Всевишнього, щоб трагедія Чорнобиля ніколи не повторилася.

Після закінчення Молебню до присутніх учасників обидвох віровизнань промовив віце-консул України в Нью-Йорку Ігор Сибіга. Від підкреслив епохальність акту закриття Чорнобиля, але одночасно із цим болісну та гірку науку,

яку Україна може витягнути із цього. Україна іде на закриття Чорнобильської АЕС, відмовляючи собі багато в чому, навіть в оплесків, а діловій увазі і співпраці. Своє звернення до присутніх вірних обох віровизнань І. Сибіга закінчив з вірою і надією, що у

держав і народів усього світу людства вистачить мудрости, волі та відповідальности, щоб іти далі зваженим і осмисленим шляхом, на якому не залишиться місця таким зловісним віхам, як Чорнобиль.

Присутні вірні з увагою вислухали слова молодого українського дипломата та разом із духовниками прилучилися до щирої молитви за долю молодого українського держави.

До святочности Молебню додав,

як завжди, прегарний спів хору „Думка“, що під керівництвом свого диригента Василя Гречинського виконав на початку і в часі відправи цілий ряд колядок і щедрівок.

Після закінчення святочної відправи хористів і вірних гостили господарі із катедри св. Володимира святочним обідом.

О.К.

Світлив Я. Кулинич

Спільний Молебень в катедрі св. Володимира в Нью-Йорку.

Дні скорботи по жертвах голодомору

ТОРОНТО. – Конгрес Українців Канади, відділ Торонто, вшанував пам'ять жертв Голодомору в Україні у 1932–33 роках.

Поминальна Панахида відбулась у православній катедрі св. Володимира, після якої була жалібна академія. Програмою керували журналістка Валентина Родак і голова Братства св. Володимира Петро Юрчак. Член братства Леонід Ліщина виголосив доповідь. Особливо зворушливим було свідчення Катерини Щербань, яка пережила голод. Від 19 до 24 листопада тривала в ратуші міста виставка малюнків учнів українських шкіл „Голодомор очима дітей“, створена завдяки учительці Галині Дмитришин.

22 листопада відбулась в ратуші презентація нової дитячої книжки про Голодомор „Enough“ (Досить), яку написала письменниця Марша Форчук-Скрипук, а ілюстрував Михайло Марченко. Програмою керував тележурналіст Михайло Лучка. Між присутніми були консул України в Торонто Анатолій Олійник та рідна міста Глорія Ліндсей Любі. На вечорі учні отримали примірники книжки, яку підписували письменниця та ілюстратор.

30 листопада в Університеті Торонто була прочитана академічна лекція про Голодомор. Доповідачка – проф. права Іяна Гантера представив директор центру Російських та східноєвропейських наук Петро Г. Соломон. Спонсорами лекції були Конгрес Українців Канади, відділ Торонто, Центр російських та східноєвропейських наук, Університет Торонто і Центр долідження історії України ім. Петра Яценка, Університет Альберти.

Леся Джонз

Учні хочуть знати про трагедію України

Після лекції на тему „Жахливий штучний голод в Україні в 1932–33 роках“ учні шостої класи школи при українській католицькій катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо, відвідали пам'ятник жертвам голоду біля українського православного собору св. Володимира, і меморіальну кімнату в будинку школи українознавства при парафії.

Настоятель парафії св. Володимира о. Іван Наконечний зустрів двадцять двох учнів з вчителькою Дарією Крамарчук і завів до Меморіальної кімнати жертвам Великого голоду, де експонуються документи, фотографії, інформаційні дописи, що вияснюють справжні причини і трагічні наслідки Голодомору. В кімнаті також поміщені урядові прокламації

Учні Школи українознавства у Меморіальній кімнаті церкви св. Володимира у Пармі.

ції штату Огайо та міста Парми з нагоди відзначення 65-річчя Голодомору в Україні і відкриття експозиції Меморіальної кімнати в 1993 році.

На почесному місці, перед іконою Пречистої Діви Марії, зберігається книга, де поіменно згадуються всі члени родин парафіян собору, що стали жертвами Голодомору. У цій кімнаті відбулися багато зустрічей духовенства парафії з представниками інформаційних агентств та газет, що бажали вияснення питань, пов'язаних зі справою члена парафії, українця Івана Дем'янюка, тоді несправедливо ув'язненого в Ізраїлі. На представників преси експозиція кімнати справляла величезне враження, багато хто вперше бачив свідчення страшного злочину проти українського народу.

Відтак учні відвідали бібліотеку. Бібліотекар Галина Норка розповіла про цінні видання та заохотила учнів і їх батьків користуватися послугами бібліотеки. Бібліотека відкрита щосередини у вечірні години та щосуботи – у передполудневі години. Маріяна Скляр, координатор праці з молоддю при парафії св. Володимира, подбала про гостинну перекуску для учнів-шестикласників.

Перед поверненням до школи св. Йосафата, учні з молитвою „Отче наш“ поклали вінок квітів перед пам'ятником Голодомору і відвідали собор св. Володимира, оглянувши його чудові ікони та розписи.

Організатори цієї екскурсії сподіваються, що це початок доброї нової щорічної традиції в громаді, яка спонукатиме нашу молодь глибше вивчати добу трагічного терору комуністичної влади в Україні.

Доля українських сиріт болить не тільки нас...

Про це читаємо в газеті повіту Морріс „Дейлі Рекорд“ з 13 листопада 2000 року: „Рандолф з любов'ю: допомагаючи сиротам в Україні“. Елжбета Равін, 35-літня мати з містечка Рандолф, Н.Дж., не могла забути телевізійної програми про страждання дітей-сиріт у країнах колишнього СРСР. У неї зродилась ідея проекту – HUGS (Humanity Understanding Generosity Support for Orphans Inc.). Почала від своїх сусі-

дів і друзів, виславши понад 100 листів, і на її заклик відразу відгукнулися: було зібрано 200 пачок одягу, білизни й іграшок, з дальшим наміром вислати 700 пачок. Цю першу частину проекту вже виконано. До благодійної акції приєднались молода мати, 29-літня адвокат Нелла Стерн, Дженіфер Горга, працівник суспільної служби Сузанна Іммел та багато інших осіб, а також довколишні американські школи. Осе-

редком збирання одягу став центр сеньйорів в Рандолфі, не говорячи про дім Е. Равін, який весь переповнився міхами і пакунками. До цього проекту включилися також деякі місцеві підприємства. Вантаж в Україну, організований HUGS, перешле за свій кошт організація „Діти є надією“, базована в штаті Вірджинія. Комітет акції „Доля для України“ з Нью-Джерсі увійшов в контакт з організаторами HUGS і буде інформувати нашу громаду про дальшу їхню працю.

Любомира Крупа,
Моррістайн, Н.Дж

Трагедія та надія нації очима українських мистців

Цей експонат вистави – є рідкісна фотокарточка з ранніх 1900-их років, розповсюджувана під час революційних подій 1905 року підпільним рухом проти царату.

КИЇВ. – Від 6 до 24 грудня 2000 року в Київському міському Будинку вчителя (вул. Володимирська, 57), діяла виставка творів, яка мала назву „Трагедія та надія нації очима українських художників“. Спонсорами виставки були Будинок учителя (директор – Лариса Мельник), Асоціація дослідників Великого голоду в Україні (голова – Левко Лук'яненко), Всеукраїнське товариство політичних в'язнів та репресованих (голова – Євген Пронюк), Веб-сторінка: www.ArtUkraine.com (президент – Морган Вільямс). Всього на виставці було представлено майже 300 творів. Морган Вільямс почав колекціонувати твори українських художників, історичні фотокартки і плякати п'ять років тому.

Цей проєкт він назвав „Мистецтво, якого ніколи не існувало“. Іншими словами, – заборонене мистецтво. Ні художники, ні поети, ні прозаїки не могли відображати у своїх творах жахливої правди, дійсності тих часів. Але знаходились сміливі, які це робили, за що одразу ж підпадали під репресії радянського режиму. Це, наприклад, Володимир Куткін, один з найкращих мистців-графіків України, чий роботи були представлені на цій виставці. Він страждав у совєтській тюрмі п'ять літ. Весь цей час Володимир малював те, що він бачив, але був змушений знищити більшість своїх творів перед звільненням. На щастя, все знищене він відтворив впродовж останніх 10 років у його серії „ГУЛаг“, а трагедію 1932-33 років – у серії „Голодомор“. Морган Вільямс намагається візуально показати пережите українським народом, щоб таке горе більше не спіткало жодної нації.

Ефект трагедії підсилюється контрастом, на якому побудована виставка. Прекрасні народні картини 20-их років, що відображають ідеальну Україну, фотографії того ж періоду, з яких постають щасливі обличчя українців, сильною та квітучою нації. І що ж? Хребет цієї нації зламано, саму націю закатовано і напізнено, а народні картини ідеальної України репресовано. В це повірити неможливо. Така родюча земля, і раптом – голодомор. Чи можна таке забути? Чи можна таке приховувати?

Порядк представлені картини народної художниці Лізи Митрофанів. Вони поєднують у собі трагедію минулого і сьогоднішню надію на те, що все ж таки Україна знову розквітне.

Олена Маріна

На відкритті виставки в Будинку вчителя (зліва): М. Горобченко, Патріарх УПЦ КП Філарет, Левко Лук'яненко, організатор виставки Едвард Морган Вільямс.

Метою цієї оригінальної карточки, надрукованої в Женеві, було зібрати фонди на допомогу голодуючим 1921-1922 років у Совєтському Союзі. Значні допомогові акції в цій справі були організовані в Парижі, Брюсселі та Женеві. Це одна із 10-ох поштів, розповсюджених по Європі для збирання допомоги.

Один з плякатів мистецької виставки, присвяченої Великому голодові 1932-33 років, зображає Сталіна барабаником, з людськими кістками в руках. Цей твір Ігор Прокоф'єв, український мистець з Києва намалював у пізніх 1980-их роках, коли вперше влада в СРСР змушена була визнати факт Голодомору в Україні.

Поразку під Крутами спричинила відсутність розвідки

Ярослав Колодій

Микола Ковалевський у своїх спогадах про визвольні змагання 1917-1920 років пише: „Якби ми в ті часи мали не вісьмох, а одного українського генерала, що з належним досвідом очолив би тодішні наші прагнення до творення нашої збройної сили, як же ж інакше могла б скластися наша історія. Без фахового керівництва творити регулярну армію було дуже важко.“

Більшість наших військових частин, утворених під час революції 1917 року, були імпровізовані. І хоч було чимало відданих справі лю-

дей, але не було належного загального військового керівництва. Ті ж українські одиниці з фахових старшин, які прилучилися до українського визвольного руху після революції 1917 року, дозріли і перетворились на полководців лише в процесі цієї боротьби. В 1917 році вони ще не були здатні перебрати на себе провідні ролі. Вони виступили на арену подій як полководці вже в третій фазі наших державних змагань, себто переважно в 1919 році. Так було з талановитим командантом Київської юнацької школи генералом Сальським, який лише в 1919 році розгорнув свої здібності як україн-

(Закінчення на стор. 18)

УКРАЇНА І СВІТ

Громадські слухання „Правда про хомуцьку трагедію“ у Полтаві

ПОЛТАВА. – 30 жовтня минулого року відбулися громадські слухання „Правда про хомуцьку трагедію“, організовані Полтавським обласним медіа-клубом, екологічною асоціацією „Еко-світ“, народним університетом при культурно-просвітницькому товаристві інвалідів „Ірина“, Полтавськими відділеннями Комітету виборців України та Всеукраїнської екологічної ліги, Полтавською філією Суспільної служби України, Полтавської обласної організації ВЖНДО „Дія“, Полтавською Спільною жінок Всеукраїнської екологічної ліги „Чураївна“, Полтавським обкомом СПУ та Полтавською обласною Спільною ветеранів Збройних Сил України.

Предметом слухань стала подія, що сталася два роки тому. 17 вересня 1998 року в селі Хомуцьк Полтавської області сталося масове отруєння учасників мітингу, присвяченого 55-й річниці визволення села з німецької неволі. На свято зібралися понад 800 осіб, переважно учнів і вчителів місцевої школи та ветеринарного технікуму. Мітинг розпочався о 10-й годині. Через десять хвилин знепритомніла одна дівчинка. Спочатку подумали, що у неї сонячний удар. Через двадцять хвилин попадали непритомними діти, що стояли у перших рядах. Потім вони пригадують, що відчули слабкий запах олії чи медикаментозного масла. Опісля в лікарні батьки і діти помітили, що на одязі після падіння

на землю і на підшвах взуття залишилися якісь дуже дрібні блискітки.

Діти непритомніли, їхні обличчя були спотворені судомою, спостерігалися також сльозотеча, втрата зору і слуху, нудота, інші хворобливі прояви. Через тиждень на цьому місці знепритомнів робітник, який прибирав площу. Приступи у дітей повторювалися впродовж багатьох місяців. Після цієї події лікарі встановили серйозні порушення стану здоров'я у багатьох дітей.

Проте впродовж двох років ні обласна адміністрація, ні обласна рада не поінформували потерпілих і усю громадськість про причини масового отруєння та усунення його наслідків, що призвело до зростання соціально-психологічної напруги у Полтавському регіоні, поширення різних чуток і версій щодо того, що сталося. Тому ряд громадських організацій провели 30 жовтня минулого року в Полтаві громадські слухання „Правда про хомуцьку трагедію“, на які запросили народних депутатів, представників причетних до цієї проблеми відомств, лікарів, освітян, екологів, журналістів. У громадських слуханнях взяли участь близько 150 осіб. Головувала президент Полтавського обласного медіа-клубу Людмила Кучеренко, яка надіслала до „Свободи“ докладний звіт про цю подію. На слуханнях виступили відповідальні працівники обласної адміністрації.

В ході дворічного незалежного журналістського та громадського розслідування обставин події у селі дає підстави стверджувати, що проти учасників мітингу було застосовано фосфороорганічну сполуку нервово-паралітичної та психо-хемічної дії.

Встановлено, що про масове отруєння у Хомуцьці не були поінформовані ні Президент України, ні Верховна Рада, ні провідники відповідних міністерств. На місці події не були розгорнуті заходи цивільної оборони, не були викликані військові токсикологи та хіміки, перша аналіза крові у потерпілих узят лише через 13 годин після госпіталізації, не вжито заходів негайної допомоги потерпілим.

Лікарі, які спочатку поставили потерпілим діагноз „гостре отруєння фосфороорганічними сполуками (ФОС), астеничний синдром після отруєння ФОС“, невдовзі з незрозумілих причин відмовилися від своїх же висновків. Професор Київського інституту здоров'я Г. Балан, яка лікувала потерпілих вчительок, зізналася їм, що метою їхнього перебування у клініці є не надання медичної допомоги, а „виключення діагнозу ‘гостре отруєння ФОС’, бо був дзвінок з військової прокуратури“. Досі не узагальнено симптоматику масового отруєння, що не дає можливості ідентифікувати отруйну речовину. Лікарі відмовляють хворим у обстеженні стану здоров'я, не записують їхніх скарг. Районна прокуратура порушила кримінальну справу щодо масового отруєння за ознаками злісного хуліганства, хоча зловмисника не виявлено, тому її вже двічі припиняли.

Учасники громадських слухань ухвалили резолюцію, за якою вимагають створення нової (вже четвертої) урядової комісії для вивчення причин події та комплексної ліквідації її наслідків. Висловлено недовіру комісії Міністерства охорони здоров'я та міжвідомчій комісії, які у 1998-1999 роках спотворили справжню картину наслідків масового отруєння людей. Нова комісія мала б залучити до розслідування міжнародних експертів, як це було зроблено у випадку масового отруєння у Первомайському районі Миколаївської області.

З метою забезпечення екологічної безпеки в Україні учасники слухань вимагають оприлюднити відомості про поховання хімічної бойової зброї на терені країни, забезпечити їх військову охорону, а також подати до відома громадськості клініку ураження бойовими отруйними сполуками, які були вивезені з України до Росії.

Резолюцію підписали 32 відповідальних особи, в числі яких голови обласних організацій Українського Народного Руху М. Черниш, КУНу – О. Карнаух, УНА – А. Гринь, отаман Полтавського коша українського козацтва М. Щербань, провідники Полтавської філії Суспільної служби України Г. Киященко, обласного комітету „Правозахист“ О. Гавриков, голови Полтавського відділення Всеукраїнської екологічної ліги В. Закаблук і молодіжної екологічної асоціації „Еко-світ“ В. Степанюк та інші.

За матеріалами, які надіслала
Людмила Кучеренко

Польська авіолінія LOT – учасник „American Airlines AAdvantage Frequent Flyer Program“

НЬЮ-ЙОРК. – Польська авіолінія LOT від кінця минулого року стала учасником „American Airlines AAdvantage Frequent Flyer Program“.

LOT пропонує прямі авіоперельоти із Нью-Йорку, Ньюарку, Чикаго і Торонто до Варшави та Кракова. У додаток, у співпраці зі American Airlines Ви можете розпочати авіоподорож з інших 14-ти міст (Бостон, Клівленд, Далас, Денвер, Маямі, Фінікс, Сан-Франциско, Сієтл, Сиракюзи, Вашингтон, Лос-Анджелес, Атланта, Мінеаполіс і Пітсбург), а вже пізніше пересісти на літак LOT. Польоти літаків цих

двох авіокомпаній скоординовані, щоб пасажери не трудилися, переносючи подорожні валізи. Польська авіокомпанія є також членом авіоугруповання „Qualiflyer Group“, до якого входять Swissair/Sabena і TAP Air Portugal, Cathay Pacific Airways, Finnair, Japan Airlines, Qantas, US Airways.

Варшавське летовище Окенце у даний час став авіогаванню для перелетів до Центральної і Східної Європи. Звідси пасажери можуть продовжити свою подорож до Києва, Львова, Москви, Санкт-Петербурга, Вільнюса, Праги та інших міст Європи та Азії.

До Варшави прибув літак з Америки

Стежечка до рідної мови

Чотири роки тому Ліга українських меценатів затвердила програму своєї праці під загальною назвою „Українську мову – дітям України“. Ліга створила конкурс на написання нових підручників з історії України для всіх клас, щоб представити дітям об'єктивну правду про нашу історію. Підручники для двох клас (5-ої і 7-ої) вже затверджено, Ліга надрукувала їх для всіх шкіл України. Конкурс на найкращі підручники для інших клас продовжується.

З повторним вибранням Президента Кучми в 1999 році міністром освіти України став В. Кремень. Він підтримав програму Ліги і прийняв пропозицію її виконавчого директора Михайла Слабошпицького спільними зусиллями організувати конкурс української мови для всіх шкіл в усіх областях і районах України. Ідея конкурсу була затверджена на зборах Ліги в червні 2000 р.

Це дуже великий і складний проєкт (трохи подібний до організації олімпійських змагань), який вимагає багато коштів. Українська держава не має досить грошей на такі програми, тому обов'язок фінансувати конкурс взяла на себе Ліга Меценатів, а перш за все Освітня Фундація Петра Яцика. При тому подяка за підтримку конкурсу належить прем'єрові В. Ющенкові, міністрові освіти В.

Кременеві, віце-прем'єрові М. Жулинському і заступникові міністра освіти акад. Я. Яцкову.

24 вересня 2000 міністер освіти В. Кремень підписав офіційний наказ про проведення конкурсу. З проєкту, який почався кволо і з труднощами, Конкурс Знавців Української Мови виріс у щось, що перейшло всі мої сподівання. Я ще раз переконався, що послідовність веде до успіху.

Хочу закінчити цю статтю такими думками: не вимагаймо, щоб один Президент сам усе зробив за нас! Я переконаний, що кожен з нас може зробити більше для того, щоб допомогти нашому народові і урядові. Є причини, чому уряд не готовий сам фінансувати такого проєкту, – якби він взявся за нього, то і антиукраїнські сили в Україні, і Світовий Банк закинули б йому, що замість рятувати економіку країни, він видає гроші на пропагування націоналізму. Але якби кожна партія і організація, замість критикувати і вимагати від уряду та президента, взяла на себе бодай одну малу справу і виконала її так, як це спільно роблять Ліга Меценатів і Фундація Петра Яцика, то за три роки в Україні негараздів було б значно менше, ніж сьогодні.

Петро Яцик,
Канада

Улюблене місто щедрівки

Заслужений журналіст України, мистецтвознавець Василь Глинчак відомий як популяризатор національної історії і культури на українському телебаченні. Протягом кількох років був ведучим щотижневої програми „Скарби музеїв України“. Згодом, в роки незалежності створив ряд відеофільмів та програм про різні події часів національно-визвольної боротьби: „Смерть на світанні“ (герої ОУН В. Білас і Д. Данилишин), „І тоді пролунав постріл“ (атентат М. Лемика як протест проти Голодомору в Україні), „Розстріляний вертеп“ (трагічний випадок в селі Мальчиці коло Городка), „Пам'яті генерала Чупринки“ (в 50-ліття загибелі Р. Шухевича) та ряд інших, в тому числі перший взагалі в історії документальний півторагодинний фільм про УПА – „Українське повстання“ (1992 рік).

Сьогодні публікуємо фрагмент із щойно, перед новим роком, завершеного есею В. Глинчака про Львівський цикл стародавніх щедрівок.

... Як і багато чого, все почалося з дитинства. Запам'яталася тепла хата по святковій вечері. Сині шибки вікон, мама й сусідка між вікнами – на довгій лаві уздовж стіни колядують. „Возвеселімсь... „Бог предвічний...“ „Нова радість стала...“ Це знайоме. А ось нарешті щось, що чув лише від них. Властиво не колядка, а щедрівка, як з'ясовується згодом. Діялося в ній не на небесах, і не в далеких Вифлеємі, але в трохи ближчому Львові, хоч все одно далекому. Тому Львові, куди щодня поза лісом поспішав із гір ранковий потяг. Котрим колись і я поїду вперше – до університету. Як і багато моїх ровесників звідусіль з України. В омріяний давній Львів.

Так ось, щедрівка співала про те, як у тому Львові, в крайньому дворі

„Там танчик ходив самих дівочок,
самих дівочок, як паняночок.
Ім перед водить
гречная панна,
гречная панна на ім'я Анна“.

На ім'я Анна, як моя мама. І до тої панни приходять її тато, мама, брат, сестриця. Всі нагадують їй, що час додомоньку, всім вона обіцяє, що піде, як тільки закінчить танець, але так і не йде. Зважає вона лише на просьбу миленького – навіть не дійшовши танцю до кінця.

Зачаровувала ніжна танцювально-наспівна мелодія щедрівки, зачаровував образ, тієї свавільно-граціозної панни, вражав уяву якийсь дивний, казковий рефрен, що повторювався після кожного рядка:

В неділю...

В неділю рано море заграло.

Ставши львів'янином, я віддавав сімсотлітньому місту його щедрівку. Її надрукував львівський журнал „Жовтень“, і розуважив університетський ансамбль „Черемош“. І ось вона уже звучить з телеекрану на Високому Замку в хороводі сучасних львівських паняночок. Чи не зворушливо? Давня щедрівка з далекого підгірського села повертається до Львова, де колись – все може бути – вона й народилася.

Так було зроблено перший крок до відкриття того, що Львів – найулюбленіше місто щедрівки.

... Прийнято вважати, що світ української щедрівки обмежений стінами патріархальної селянської хати і такої ж патріархальної селянської садиби. Бо й справді, куди переносять нас ідилічні звуки тих величально-радісних пісень, хоч би знаменитого „Щедрика“ М. Леонтовича, що з легкої руки американського диригента Роберта

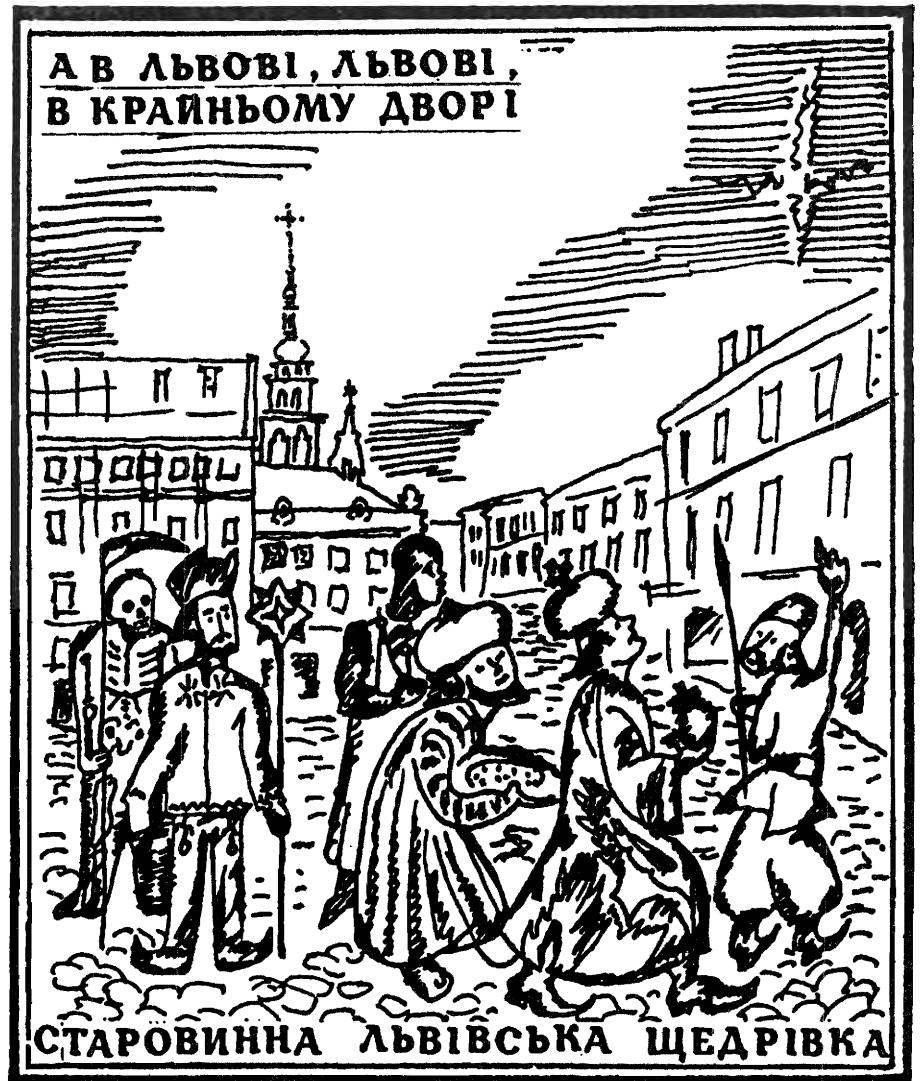
Шова облетів увесь світ і ввійшов до світової антології різдвяних пісень? Ті звуки переносять нас до рідної хати з неодмінною стріхою, зі золотистим дідухом в куті під образами, з білою скатертю на столі над верхом пахучого сіна. Скільки картин, скільки малюнків, скільки поезій посвячено тому всьому! А між тим, ті щедрівки, що оспівують заможного господаря, його пишну господиню і їхніх діток та їхню багату ниву й обору – то лише частина того величезного і ще не поновленого в нашому культурно-духовному обігу спадку, ім'я якому – давня щедрівка.

Щедрівка творилася в глибокій давнині і вона належала всьому народові, а не якійсь окремій соціальної групі. Щедрувалося і в хаті селянина, і в світлиці купця, і в хоромах князя, бо в тодішні часи всі стани, всі верстви були об'єднані спільністю мови й культури. Різними були лише мотиви тих щедрівок. В перших звеличувалися урожайні ниви, в других – заморські вина й дорогі крами, в третіх – героїка ратних походів. Власне, цю третю групу треба розглядати як пам'ятки риторичної поезії, про існування якої у нас навіть не ставиться питання. А якщо й ставиться, то хібащо на прикладі „Слова о полку Ігоревім“ – цього одинокого (як багатьом здається) поетичного дива княжої України. А між тим поетика „Слова“ тісно зрощена з поетикою щедрівок. В свій час про це переконливо писав незабутній С. Гординський. Настільки переконливо, що навіть в Радянському Союзі, при всьому ігноруванні наукових досягнень еміграції, вимушені були зважати на його аргументи.

Отже, щедрівка – то не лише приналежність хліборобсько-селянського світу, хоча саме йому насамперед завдячуємо за її збереження. Вистачить перечитати збірник „Колядки й щедрівки“ (Київ, 1965 р.) аби зачудуватись з того, наскільки світ щедрівки безмежно багатший від наших звичних різдвяно-пасторальних уявлень про неї.

Взяти хоча б такий феномен, як географічна широчінь. „Стріляй, Андруню, з Венгер на Польщу“, – так епічно починається одна з щедрівок, відразу викликаючи в пам'яті знаменитий заклик із „Слова“ „Стріляй, господине поганого Кашея за землю руськую“. Стріляти б мав могутній князь Ярослав Осмомисл, що сидить аж у Галичі на золотокованім престолі.

Герої щедрівок, особливо відважні воїни, часто мандрують чужою країною („Ой ішов Іван через Угронки“, „Іхав молодець з Угорь до Русиць“, „Іхав Михасьо й з гір до Німець“, „Ой поїдеш в Угорь на

Мал. Данила Глинчака

втіху“), а то й згадують своє перебування на чужині („Як ми з тобою в Турщині були“, „Учора із вечора з Москви приїхав“ тощо).

Зрозуміло, що такі „міжнародні“ мотиви не могли скластися в глухому, замкненому на собі селянському побуті, – лише в середовищі діяльних, рухливих людей; а такими були князі та дружинники в часи негнатовних феодалних усобиць, походів, битв. Лише в думі людини, що не раз сама зміряла далекі відстані, могло витворитись хвилююче почуття при згадці про них. Згадаймо знову ж той вигук щемливої туги при розлуці із вітчизною у „Слові о полку“: „О земле Руська! Ти уже за шеломянем еси“.

Географічна мапа щедрівок рясно заповнена українськими топонімами. Згадується звичайно Київ („повів він військо під Київ-город“), Чернігів („славен, славен город Чернігів“), Ніжин, Глухів, Козелець, Лубни, Полтава, Миргород, Острів, Турів, Галич, Коломия, Косів, Самбір („Там під Самбором під першим двором“), Львів, а крім того – Краків, Царгород і Москва. За етикетом рицарських часів, всі городи, як і рицарі, – славні: просто славні за формулою лєпкості або й чимось славні, як у нижче наведеній щедрівці, де король надає васалові три городи:

Славен Києво да все панями,
Славен Ніженок да все крамами,
Славен Козелець да все купцями.

Так от, серед усіх тих „славних городів“ Львів, можна сказати, найславніший, бо згадується в щедрівках аж 50 разів! І згадується не принагідно, як інші міста, але описується докладно – його мурі, кам'яниці, ринки, торговіці, мешканці – пишні панни, гречні молодці, вмілі ремісники – ткачі, кравці, шевці, золотарі. Одним словом, маємо унікальну антологію львівської щедрівки, яку автор цих рядків уклав, додавши свої коментарі, і яку буде видано при пер-

шій же можливості.

Яким же постає Львів і львів'яни в тих щедрівках? Згрубша їх можна розділити на дві групи. Першу можна об'єднати власне навколо образу гречної панни – „львівки-дівки чом королівки“. Це вона вміє так гарно тачати сорочку, що її вбирають в царським обози. Це вона вміє оцінити красу верховинського хлопця, його хист музиканта. Вона вміє частувати гостей, гордиться своїм родом, дотепно розгадує загадки нареченого і т.д. Одним словом, вона гарна, вродлива, добре вихована, скромна і викликає захоплення й повагу:

...Через сіни ішла – сіни сіяли,
Ввійшла до хати – стіни палали,
Стіни палали, пани вставали,
Пани вставали, шапки знімали,
Шапки знімали, та й ся кланяли,
Та й ся кланяли, та й ся питали:
– Чи то царівна, чи королівна?
– Ні то царівна, ні королівна,
То наша дочка, гречна панночка.

Скільки гідності й самоповаги „третього стану“, стану міщанства в цьому останньому рядку! І справді, Львів був сильний передусім як місто купців, ремісників, людей вільної професії – архітекторів, вчених, друкарів, мистців...

Прикметна з цього погляду щедрівка, записана на початку дев'ятнадцятого віку Зоріаном Доденгою Ходаковським в Клевані на Волині. Наводимо її тут повністю як доказ того, як докладно розроблена в щедрівках тема Львова, а подруге – як рідкісний зразок суто міської щедрівки.

А во Львові в кам'яниченьці
Приспів:

По зорі, по зорі
По ясенському місяці.

Стоять варстатки все тисовії,
А сидять ткачки все молодії.
Да роблять рушнички все шовковії,
А золотом все перетинають.
А во Львові в кам'яниченьці
Сидять кравчики все молодії,
Шийють сукні все дорогії.

(Закінчення на стор. 16)

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Зустріч із Т. Шевченком на інакший лад

НЬЮ-ЙОРК. – Справді, такої зустрічі із нашим Кобзарем ми ще тут не мали. Цю нагоду ми завдячуємо Народному артистові України, акторові театру і кіно Іванові Бернацькому.

Хто був в холодну неділю 17 грудня в Науковому Товаристві ім. Шевченка, напевно згідний з тим, що зустріч із І. Бернацьким, а радше із Шевченком у його інтерпретації, стала незабутньою подією навіть для тих, хто добре обізнаний із життям та творчістю поета. У залі, прибраній рушниками, яких збирачем є наш актор, І. Бернацького представила голова НТША д-р Лариса Онишкевич, запрошуючи усіх включитися до дійства, яке він майстерно провадив перед присутніми. Д-р Л. Онишкевич перебуваючи недавно в Києві зі сумом ствердила надмір російськомовних театральних п'єс в українській столиці і

необхідність плекання української мови у всіх проявах.

Дійство І. Бернацького побудоване на книжці Павла Зайцева про життя Т. Шевченка. Вершиним у тому дійстві було виголошення Шевченкового „Послання”, яке навіть найбільш критичних слухачів зворушило до сліз. Здавалося, що устами артиста промовляє до присутніх сам Великий Кобзар: „Нема на світі України, немає другого Дніпра, а ви претесе на чужину шукати доброго добра”...

Чи можна дивуватися, що дехто не соромлячись, втирав сльози? Добре, що це не була перша зустріч І. Бернацького з американською публікою і що він подібні переводить також у приватних домах.

О. Кузьмович

А Процик вручає квіти І. Бернацькому

„Нехай сповняться уста наші хваленням Тебе, о Господи!”

МОНРЕАЛЬ. – Українська громада тут мала можливість почути один із найкращих у нашому місті концертів української літургійної і духовної музики, в якому 26 листопада минулого року виступив Церковний хор при українській католицькій парафії Успення Божої Матері. У цьогогорічному концерті брали участь три ансамблі: мішаний цеховний хор, дитячо-юнацький хор „Діти Богородиці” та жіночий квартет, члени якого співають водночас солістами у хорі. Всі три ансамблі – під мистецьким керівництвом Марійки Чолій.

Концерт розпочався твором української духовної музики Дмитра Бортнянського „Нехай буде ім'я Господнє благословенне...” із заспівами з Псалма 29-го прекрасним баритоном Олеся Грицай. Далі ми почули літургійну пісню „Слава Отцю і Сину і Святому Духові...” композитора Євгена Садовського, нашого сучасника із Клівленду, довголітнього диригента українських хорів і музичних ансамблів.

Хор виконав „Скєтенію благальну” – музика Григорія Давидовського, із заспівами Псалма 142 прекрасним і свіжим, як кришталь тенором о. Олега Корецького, а також молитву „Богородице Діво” Андрія Гнатишина, із зво-

рушливим сольо Роми Куліш.

Першу частину концерту хор закінчив двома творами Григорія Давидовського і о. Михайла Вербицького. Несподіванкою був виступ жіночого квартету у складі Роми Куліш, Дани Дубас, Віри Турко-Кулицької і Оксани Сеньків. Квартет виконав інтерпретацію молитви „О, Пречиста Діво Мати” Олександра Кошиця.

Центральну частину концертного виступу виповнив спів дитячо-юнацького хору „Діти Богородиці”, що нараховує приблизно 30 юних співачок і співаків. У виконанні юнацького хору ми почули твори композитора Нанке, слова із Псалма 102 у музичній обробці Андрія Гнатишина, „Марійську пісню” у гармонізації Марійки Чолій і народний варіант канту про „Почаївську Божу Матір”.

Другу частину концерту хор розпочав славним твором Дмитра Бортнянського „Нехай воскресне Бог...” (Володимир Мота – бас, Ярослав Паньків – тенор і Даня Дубас – меццо-сопрано). У доповненні до канту „Про Почаївську Божу Матір”, хор проспівав також відому думу „Про Почаївську Богоматір” у музичній обробці Миколи Леонтовича із баритоновим сольо Володимира Моти та із заспівом Дані Дубас. І врешті –

наша щоденна молитва „Отче наш” – музика о. Михайла Вербицького зі заспівами солістів: Степан Савка – бас, Ярослав Паньків – тенор, Віра Турко-Кулицька – альт і Даня Дубас – меццо. Почули ми ще один шедевр українського богородичного співу – твір Дмитра Котка „Через поле широкє та через море глибоке” – слова народні. На закінчення концерту диригент М. Чолій підбрала загально-відоме побажання многих і благих літ. Скомпонував це традиційне українське „Многолітствіє” у другій половині ХІХ століття Михайло Дорундяк, відомий у Галичині (Борщівщина) адвокат і культурно-освітній діяч „Просвіти”. І знову ж, О. Грицай, як і на початку концерту, так і в його фіналі, своїм голосом збагатив „Многолітствіє” М. Дорундяка і надав йому теплоти й монументального звучання. Варто підкреслити, що у концерті брали участь аж 9 солістів і більшість із них мали по два і три сольові виступи, що дуже збагатило різноманітність програми концерту.

Усі точки програми заповідали: українською і англійською мовами – Анна Туцька-Чолій, а французькою – Марі-Март Маркіза.

Орест Павлів

Церковний хор при українській католицькій парафії Успення Божої Матері

З УКРАЇНСЬКОЇ МЕМУАРИСТИКИ

Спогади „Молоді роки” Ореста Корчака-Городиського

У Львові у 2000 році надруковано першу частину книжки „Спогади з життя. Молоді роки” Ореста Корчака-Городиського. Книжка має 228 сторінок, кожний з її розділів становить окрему цілість; 117 знімок, родовід автора і вступну статтю д-ра Василя Вериги.

У нашому книговидаванні, за ви-
йнятком кількох публікацій про
Олесницьких, Петрушевичів, Чи-
каленків, Цегельських і ще деко-
го, дуже мало мемуарно-ганеало-
гічних монографій. Тому поява
нової книжки з цієї ділянки є цін-
ним внеском в українську мемуа-
ристику. Автор має добру пам'-
ять, обсерваційний хист і вміння
спостережене чи пережите переда-
ти словом. Він теж відомий завзя-
тий колекціонер поштових зна-
чків-марок, відзнак, медалів, різ-
них важливих документів, що ма-
ють історичну вартість. Маючи у
своєму архіві такий багатий матері-
ял до диспозиції, автор насвітлює
події минулого такими, якими
вони на ділі були. Крім спогадів
самого автора із його юних літ, в

книжці є також спогади інших осіб,
з якими життєві шляхи автора пе-
рехресувалися. Найбільшу частину
становлять спогади О. Корчака-Го-
родиського з гімназії в Станиславо-
ві (тепер Івано-Франківськ).

З ряду його учителів у гімназії
автор вирізняє, як великих патріотів
і зразкових виховників, дирек-
тора О. Левицького, Осипа За-
леського і Євгена Грицака, а в
дальшому переліку – учителів з
їхніми особливими прикметами: І.
Голембйовського, О. Никифора-
ка, Ю. Чайківського, Дмитра
Ліськевича, Лева Рудницького,
Осипа Сорохтея, Олега Целевича,
І. Смолинського та інших, а з ка-
техитів: оо. д-ра Івана Фіголя, Іва-
на Слезюка, Коновальця і Всево-
лода Микитина. Незвичайно цікаві

сердечні розповіді про шкільних
колег, про долю, яка зустрінула
кожного з них: Михайла Васи-
лика, Степана Ганушевського, Зено-
вія Гіля, Володимира Камінсько-
го, Олександра Лятишевського,
Всеволода Лемехи і Романа Смика.

Спогади подій представлені на
тлі тодішньої ситуації – польсько-
го гніту, переслідування, арештів,
що спричинювало жадобу відпла-
ти. Але деяким слабодухам лама-
ло характери.

Період польського панування
закінчується спогадом про остан-
ній політичний процес польської
держави, у Бережанах 1939 року,
безпосередньо перед Другою сві-
товою війною, на якому автор був
підсудним. Він, як колишній полі-
тичний в'язень, розповідає, як не-
чесно зфабриковано акти звинувачен-
ня, про звільнення, коли ні-
мецькі літаки бомбили місто, а со-
ветські орди перейшли Збруч і по-
сувалися на захід.

Історично дуже важливим є
спогад „У сороклітті походу на
схід”, де згадується про німецький
похід на Україну, про те, як німців
там зустрічали, надіючись на кра-
ще і свободне життя, а згодом як
розчарувались німецькими полі-

тичними діями супроти україн-
ського народу. Автор у тому часі
перебував в Україні як перекладач
„дольмечер”, яких німецьке ко-
мандування, перед війною з біль-
шовиками, підготовляли як зна-
вців мов підсоветських народів. В
деяких місцевостях автор бачив
страшні звірства, що їх чинили со-
ветські кати, втікаючи перед на-
ступом німецьких військ.

Незвичайно цікаві і знаменні є
пригоди автора з часу його „до-
льмечерства”, зокрема зустрічі і
спільні переживання з поетом
Юрієм Кленом, Освальдом
Бурггардтом, який теж перебував
у відділі „дольмечерів” в німець-
кій армії. Клена страшенно обурю-
вала несамостворена політика німців,
зокрема Гітлера, і вже тоді він пе-
редбачав поразку Німеччини, що й
сталось. Правдоподібно, перебу-
вання Клена в Україні і тодішні пе-
реживання дали йому мотиви до
історичної епопеї „Попіл імперій”.

Цікавий і правдивий матеріал ін-
формує читача про важкі часи
українського народу під поль-
ським і советським пануванням і в
цьому – вартість книжки.

Д-р Роман Барановський

Відповіді...

(Закінчення зі стор. 5)

М.: Я розумію, на що я йду, тому
що знаю, що очікує Україну, якщо я
на це не піду. Нікому не вдасться ти-
хенько відсунутись... і сказати, що
„мене це не буде стосуватись”. Украї-
ну чекали дуже великі випробовуван-
ня. Була запущена сильна система для
того, щоб подати свободу, подати
бажання людей боротися...

С. Головатий: Тому він потрібний
не на українському суді. У нас з 1952
року не змінилося до сьогодні в суді
нічого. І коли Потебенко висуває
звинувачення, він веде слідство, він
звинувачує в суді, – цього немає ніде в
Європі. Тому не може Мельниченко
їхати до України сьогодні. Саме тому,
що він не може виступити в україн-
ському суді... немає незалежного
українського суду, як немає незалеж-
ної української експертизи щодо та-
рашанського тіла, як немає незалеж-
ної української експертизи щодо касети,
німає в Україні незалежної системи
захисту прав людини... Тому Мель-
ниченко має бути в Європі, і наше за-
вдання, Ваше, як журналістів, а моє,
як політика, апелювати до європейців,
до Асамблеї ПАРЕ, щоб вони прийня-
ли документ звернення до урядів Єв-
ропи, щоб не видавали Мельниченка
інквізитор Потебенку, який виконує
злочинні замовлення Кучми.

Наше завдання апелювати, щоб
вони зберігли Мельниченка як носія
інформації про злочинний режим
Кучми, який є... тотожний сталінсько-
му. І наше завдання зберігти його.
Тому що він має виступити в суді, але
в суді демократичної держави. Тільки
він з'явиться в Україну – знищать
його, знищать докази, закриють від
суспільства. Тому ми повинні зберігти
його там, а не тут. Тоді ми забезпечи-
мо Україні майбутнє.

Св.: Наша кореспондентка Майя
Нагорняк розмовляла з представни-
ком пропрезидентської фракції „Від-
родження Регіонів” Катериною Ва-
шук. Ось запис розмови:

Катерина Вашук: „Мені б не хоті-
лося коментувати слова Президента,
тим більше я їх не чула. Але я хочу
прокоментувати своє враження від
цієї ситуації, яка складається сьогодні
в державі. Як на мене, все вимагає

дуже толерантного вивчення всіх пи-
тань. Ми не можемо поспішних висно-
вків зробити, звинувачуючи ні одну, ні
другу сторону.

Скажімо, чому ми повинні безпе-
ляційно вірити Мельниченку, і не ві-
рити Президенту? Я була у Прези-
дента за той період тричі. Всі три рази
говорили про питання аграрного сек-
тору. Хай мені дадуть вирізку моєї бе-
сіді, якщо все писалось. Я тоді буду
знати, що це плівка справжня, без ку-
пюр, і по-друге, у кабінеті Президента
велось багато розмов, мабуть, і та-
ких, які не мають чути сторонні вуха.

Св.: *Пане Мельниченко, чи Ви
маєте записи розмов пані Вашук з
Президентом?*

М.: У мене є записи пані Вашук із
Президентом, і я б хотів би просити
слідчу комісію і пана Головатого про
автентичність. Якщо Катерина Вашук
дасть добро (розумієте, про що я го-
ворю?), щоб взяти голос Президента
розмов із Катериною Вашук... Повір-
те, ми зробимо ті епізоди, які не сто-
суються ні особисто Катерини Вашук,
ні державних таємниць. А Катерина
Вашук нехай почує свої розмови і ска-
же: „Да, це мій голос, а це голос Пре-
зидента”. І потім хай комісія Лаврино-
вича візьме цей голос Президента і по-
рівняє з тим, що видавав накази. Я
таке пропоную... Свідками можуть
стати десятки і десятки людей, які
були принаймні останній рік в кабінеті
у Президента.

І. Погорелова: Якщо б Ви могли
оцінити ступінь, так би мовити, загро-
зи національній безпеці тих матерія-
лів, загрози інтересам конкретних
осіб, які є в записках Ваших. І третє, чи
Ви готові віддати якимось комісіям
Ваші матеріяли для того, щоб вони
володіли тепер тим, чим володієте
Ви?

М.: Так. Я б хотів відповісти про
те, що Президент України на 90 відсо-
тків країною не займався. Він займав-
ся політичним переслідуванням. Пе-
реслідуванням тих осіб, які щось про-
бували зробити, помінати, наприклад,
фінансові потоки в Україні, які не
йшли на користь Президенту, помінати
процес приватизації, який пробу-
вав зробити Ющенко... Я готовий від-
дати цю інформацію. Але, ще раз по-
вторюю. Я готовий віддати її або та-
ким депутатам, як Єрмак, Омельчен-
ко. Іншим, наприклад, я не маю право

довіряти, ні силовим структурам не
маю права довіряти, тим більше Гене-
ральному прокурору, або я можу від-
дати це голові Верховного Суду Бой-
ко. Це ті люди, яким можна довіряти.

Св.: *Якщо Вам невідомо, пане
Мельниченко, то прокуратура роз-
почала судову справу проти віце-
президента Юлії Тимошенко. Чи
маєте Ви на записаних стрічках
факти розмов, де це плянувалось
раніше.*

М.: Так, маю. Я можу довести та-
кож, що це зфабриковано для того,
щоб заставити Ющенка робити те, що
потрібно Кучмі. Це спосіб шантажу і
тиску на Ющенко. Є записи, як це ве-
лося, як це робиться, чому це робило-
ся.

Св.: *Пане Головатий, скажіть, з
огляду на ці речі, владі потрібен
живий Мельниченко чи мертвий?*

С. Головатий: Владі Кучми потрі-
бен кожен мертвий, хто проти Кучми.
Тому вона робить все можливе, щоб
зробити мертвими усіх, хто хоче спра-
ведливості і добра в Україні. Тому в
ніякому разі Мельниченка не можна

Німеччина...

(Закінчення зі стор. 4)

ма зустрівся з Федеральним пре-
зидентом Німеччини Йоганесом
Рау і під час зустрічі вручив Феде-
ральному президенту пам'ятний
подарунок з нагоди його 70-річчя.

Л. Кучма взяв участь у цере-
монії відкриття нової будівлі По-
сольства України в Німеччині,
котра знаходиться на Альбрехт-
штрассе. Президент України зазна-
чив, що з відкриттям будівлі по-
сольства у центрі Берліну «віднов-
лено історичну справедливість»,
оскільки у 1918-20 роках у Берліні
працювало посольство Україн-
ської Народної Республіки.

Зі свого боку, державний секре-
тар Міністерства закордонних
справ Німеччини Крістоф Цюпель
висловив надію на подальший роз-
виток двосторонніх взаємин, і за-
значив, що Німеччина бажає, щоб
«Україна була її надійним партне-
ром». ФРН має намір надати допо-
могу Україні у відновленні церков-
ного життя, сказав Крістоф Цю-
пель. Під час зустрічі Л. Кучма

ще раз висловив пропозицію про
створення екологічної ради безпе-
ки у рамках ООН, оскільки, за
словами Президента, „екологічні
катаклізми із закриттям Черно-
бильської АЕС самі по собі не
зникнуть”.

„Німеччина була і залишається
одним з найважливіших орієнтирів
української зовнішньої політики в
Європі”, – заявив міністер закор-
донних справ України Анатолій
Зленко, виступаючи на спільному
засіданні Німецько-Українського
форуму та Німецького товариства
зовнішньої політики в Берліні.
ФРН, нагадав український мініс-
тер, є другим за розміром торго-
вельним партнером України. На
неї припадає 6 відсотків загально-
го товарообігу України та близько
третьої частини торгівлі з країнами Єв-
ропейського Союзу.

А. Зленко у своєму виступі
торкнувся Чернобильської про-
блеми, зазначивши, що в Україні
високо цінують значну гуманітар-
ну допомогу, що постійно надхо-
дить з Німеччини.

Укрінформ

ЗИМОВИЙ МАНДРІВНИЙ ТАБІР

ВІВТОРОК 26-ГО - НЕДІЛЯ 31-ГО ГРУДНЯ, 2000 - ЗИЙ КУР. УСП ЛІСОВІ ЧОРТИ

Улюблене місто...

(Закінчення зі стор. 13)

А во Львові в кам'яниченьці
Стоять столи тисові
Да сидять шевчики все молодії
Шитють черевички все дорогії.
А во Львові в кам'яниченьці
Сидять золотарчики все молодії
Роблять перстенчики все золотії.

В іншій щедрівці, записаній І. Вагілевичем в Ожидові коло Олеська, йдеться про те, як у Львові „На Ринку вили віночки все паняночки з барвінку“. Тобто, за цими щедрівками стоїть історична дійсність того, що довгі століття Львів – тоді найбільше місто України – був центром витонченої міської культури, яку українське середовище створило на рівні з іншими етнічними групами – поляками, вірменами, німцями, італійцями і жидами.

При всій складності міжетнічних стосунків, українці почували себе тут господарями, і це залишилося в народній свідомості, що трактувала Львів як своє рідне місто.

Друга велика група, пов'язаних зі Львовом щедрівок об'єднується навколо доброго молодця, що начуваний про вроду і чесноти гречної панянки „дівки-львівки чом королівки“ їде добиватись її руки. Очевидно, на свій лицарський спосіб, беручи місто приступом. Дуже прикметна з цього погляду щедрівка, записана Михайлом Медведським ще в часи „Русалки Дністрової“ в Славську. Одна з найбільших за розміром – 86 рядків, з повтором приспіву після кожного рядка, ця щедрівка зберегла в собі багато реалій княжої доби, зокрема в описі бойового спорядження дружини:

Ой слуги мої, котрі вірні,
Коні сідлайте, зброї збирайте,
Беріть же собі сніпки стрілок,
Та сніпки стрілок, тугії луки,
Тугії луки, острії мечі,
Бо поїдемо та на Львів-город.

Споряджений отак честолубний воїн відступається від Львів-города, не за „сивкониченька“, не за „мису червоних“, а за цінніший дар

– „красну панночку в рутянім віночку“.

У цій щедрівці такого явно давнього походження є ще одна прикмета архаїчності. Це її приспів – справжній величальний оклик дружини на славу свого князя:

Воїн бо, воїн, на усе військо по-добен!

І цей „віватний“ оклик повторювався, як уже говорилося, за кожним рядком довгої щедрівки-билини.

...Мінялися часи, мінялися луки й стріли, на зміну їм приходили гармати й рушниця, а „львівка-дівка чом королівка“ все залишалася жаданою метою войовничих женихів. Ото один з них:

Сказав би військо зшерезувати,
Сказав гармати понабивати,
Понад Львів-місто понавертати.

І як колись, львів'яни, стурбовані долею міста, знають як задобрити воїна:

Дамо ти дари – не псуй нам мури,
Дамо ти уклін – не псуй нам і Львів.

Жодне інше місто княжих часів не виступає в щедрівках в таких докладних перипетіях, як Львів.

Можемо тут говорити про своєрідну винагороду історії. Сенс її полягає в тому, що на відміну від таких міст, як Київ, Чернігів, Галич, Львів майже нічого не зберіг зі своїх перших давноруських віків, лише нижні частки мурів церкви св. Миколая та дзвін Якова Скіри з 1341 року на дзвіниці собору св. Юра. Такий мінімум полегшував нашим „воріженькам“ квестіонувати щодо національного характеру цього міста.

І ось виявляється, – на сторожі українського Львова історія поставила слово – багатющий поетичний світ щедрівок, де гордо височить його могутня твердиня, з вежами, мурами, мужніми лицарями, гречними молодцями і не менш гречними паннами. Таким він зберігся і збережеться навіки в пам'яті народної музи – Львів-город, стольне місто щедрівок.

Василь Глинчак,
Львів

Про компенсації за примусову працю в Німеччині

ВІННІПЕГ. – Конгрес Українців Канади (КУК) отримав від Посольства Німеччини у Канаді інформацію про створення Фондації „Пам'ять, відповідальність і майбутнє“ з метою надання допомоги особам, котрі працювали на примусових роботах, а також іншим жертвам нацизму.

Фондація уточнює, що компенсацію буде виплачено в першу чергу тим заявникам, які були затримані у концентраційному таборі, як визначено у секції 42(2) Федеральному закону про репарацію, або були затримані в аналогічних умовах в іншому таборі-в'язниці, або у гетто та були змушені виконувати примусові роботи; були депортовані зі своєї країни народження на територію німецького району в його межах у 1937 році, або на територію, яка була під окупацією німецького району та змушені виконувати примусові роботи в промислових або комерційних підприємствах, або у державному секторі, та були затримані в умовах інших, як вище подано і були змушені жити у в'язничних обставинах чи інших аналогічних надзвичайно тяжких умовах життя.

Уповноваженим партнерським організаціям надано право надавати допомогу іншим жертвам націонал-соціалістичної несправедливості, і

зокрема примусовим робітникам у сільському господарстві. Партнерські організації повинні самі вирішити, коли користуватися цією статтею. Передбачені виплати заявникам, власність яких протягом расистських переслідувань зазнала шкоди, спричиненої німецькими компаніями. Передбачено окрему процедуру для отримання компенсації за інші заподіяні шкоди, пов'язані з нацистською несправедливістю.

Передбачено виплати компенсацій за ушкодження від медичних експериментів або у випадку смерті чи серйозного здоров'я дитини, яка перебувала в домі для дітей примусових робітників.

Українці, які живуть в Канаді, можуть отримати офіційні аплікації на компенсацію, телефонуючи до Міжнародної організації для міграції на безплатний телефон: 1-866-443-5187.

Офіційні заяви на компенсацію від Міжнародної організації для міграції мусять бути подані до 11 серпня 2001 року.

За дальшими інформаціями можна звертатися до Лесі Швалюк, ексекютивного асистента Конгресу Українців Канади. Тел.: (204) 942-4627.

Центрاليا КУК

Українська громада втрачає оселю „Верховина“

Останнім часом „Свобода“ кілька разів поверталася до теми продажу гірської оселі „Верховина“, яка належала Українському Братському Союзові. З цих публікацій відомо, що УБС був змушений продати оселю – на вимогу американських законів. Оскільки „Верховина“ за час своєї історії відіграла важливу роль в житті української громади в Америці, для нашої спільноти було важливим залишити оселю в українському володінні. Тому на конвенції УБС у 1998 році було вирішено передати оселю утвореній для господарювання на ній Українській Американській культурній фундації (УАКФ). За оселю треба було заплатити 925 тисяч доларів.

Фондація розпочала збір коштів і почала домовлятися про банкову позичку. Проте усі українські фінансові установи і один американський банк на звертання про позичку відповіли, що проєкт контракту має пункт, з якого виходить, що УАКФ не буде справжнім власником оселі. Щоб погодити це непорозуміння, УАКФ запропонувала провести зустріч адвоката УАКФ з ад-

вокатом УБС. Проте голова УБС І. Олексин не прийняв цієї пропозиції. 8 листопада минулого року він повідомив УАКФ про припинення переговорів щодо „Верховини“. 14 грудня стало відомо, що УБС підписав контракт з організацією з Монтіцелло, Н.Й., яка пообіцяла заплатити на 145 тисяч доларів більше від попередньої ціни. Як з'ясувалося, у новому контракті не було того пункту, який перешкодив УАКФ у клопотах щодо позички.

Голова УБС І. Олексин вважає, що додаткова сума, заплачена за оселю, врятує УБС від припинення його до іншої організації. Проте він помиляється, тому що для врятування УБС треба передовсім подбати про його чисельне зростання, а досягненню цієї мети якнайкраще служила б „Верховина“ як осередок громадського життя.

Я усе ще маю надію на збереження „Верховини“ для української громади, якщо усі ми усвідомимо її значення в нашому житті.

Д-р Степан Ворох,
екзекютивний віце-президент УАКФ

Конкурс „Воляник-Швабінський“ триває

Фондація Українського Вільного Університету в Нью-Йорку продовжує конкурс творів з україністики фонду „Воляник-Швабінський“. У попередньому його колі журі розглянуло 149 творів і визначило лавреатів за 1998-99 рр. Першу нагороду присуджено Василеві Тракалу за роман „Колонія“ і Тарасові Сализі за антологію української релігійної поезії „Слово Благовісту“. У наступному колі конкурсу можуть взяти участь автори, які видрукували свої твори в 2000 році. Твори в 2-ох при-

мірниках треба вислати до Львова на адресу: Львівський національний університет, вул. Університетська 1, кім. 349, бібліотека Української діаспори, проф. декан Михайло Присяжний. Можна надсилати твори також до Фондації УВУ на адресу: Ukrainian Free University Foundation, Inc. P.O.Box 1028, Cooper Union Station, New York, NY 10276-1028, USA. Реченець надсилання книжок – 1 липня 2001 року.

Фондація УВУ

СТАТУТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, Інк.

Головний Уряд Українського Народного Союзу на Річних Нарадах, які відбулися на Союзівці 1 – 3 грудня 2000 року, розглядав пропоновані зміни до Статуту Союзу. Згідно з резолюцією Конвенції УНС, яка відбулася у 1998 році, ці зміни будуть вислані усім делегатам 34-ої Конвенції для голосування. Усі делегати минулої Конвенції і члени Головного Уряду отримують пакет з пропонованими змінами для голосування, на які треба відповісти до 1 травня 2001 року. Якщо Ви були делегатом Конвенції у 1998 році, або є членом Головного Уряду, просимо слідкувати за цією посилкою у пошті. Ми також просимо усіх членів добре ознайомитися з цими змінами, перечитавши внизу поданий текст.

СТАТТЯ I

НАЗВА, ПЕЧАТКА І Т.Д.

Назва

1. Назва цієї організації є „Український Народний Союз“, Інк., у скороченні „УНС“, а в цім Статуті – „Союз“.

Печатка

2. Печатка Союзу має напис українською й англійською мовами: „Український Народний Союз, Інк. 1894“. Печатка повинна мати напис та відзнаку і виглядати так, як показує зразок.

Відзнака

3. Напис має оточувати відзнаку. Відзнакою Союзу є: три прапори, американський, канадський і український, під ними дві руки, дружньо сплетені і ім'я Союзу в скороченні обома мовами.

Цілі

4. Цілі Союзу представлені в поправленій грамоті інкорпорації Українського Народного Союзу, Інк. і становлять частину цього Статуту.

Правила порядку

5. Всі Конвенції, Збори Дирекції Союзу проводяться згідно з правильником „Роберта“ (Robert's Rules of Order).

Офіційні видання

6. Офіційними виданнями Союзу є газети „Свобода“ і „The Ukrainian Weekly“.

СТАТТЯ II

КОНВЕНЦІЇ

Законодатна влада

7. Конвенція має таку владу і юрисдикцію:
а) Приймати законодавство необхідне для уряду Союзу, включаючи прийняття, перегляд, відкликання, зміни законів та Статуту Союзу. Вона також має повноважності робити всі інші зміни, необхідні для досягнення цілей Союзу і дозволені законом стейтів, провінцій і країн, де Союз має право на діяльність.

б) Діяти щодо справ, порушених у звітах Дирекції і Відділів.

в) Номінувати і вибирати бальотом Дирекцію, котра складатиметься з одинадцяти членів, з яких, принаймні, один мусить бути з Канади.

г) Вибирати бальотом з-поміж членів Дирекції, котра була вибрана, виходячи з пункту В, президента, котрий буде головою Дирекції.

г) Номінувати і вибирати бальотом тричленну Контрольну Комісію

д) Діяти згідно з резолюціями і рекомендаціями, що можуть бути запропоновані для добра Союзу.

Час і місце відбування; кворум

8. а) Згідно з відповідними вимогами закону звичайні Конвенції мають відбуватися раз на кожних чотири роки в місяці травні, в часі і місці, що їх визначить Дирекція на своєму засіданні. Про це треба повідомити відділи найменше за чотири місяці перед устійненою датою.

Більшість делегатів приєднаних на Конвенції мають становити кворум для переведення нарад, але менше число може відкладати наради із засідання на засідання.

б) Надзвичайні Конвенції можна скликати в нижче приписаний спосіб, повідомляючи про це відділи за шістьдесят днів наперед, або, як цього вимагає закон.

Президент Дирекції має скликати Надзвичайну Конвенцію, подаючи в оголошенні час, місце і ціль її скликання, на домагання двох третин усіх відділів; або на заклик Контрольної Комісії, якщо на її думку й при однодушному її рішенні фінансовий стан або добробут Союзу загрожений; або голосуванням трьох четвертин усіх членів Дирекції.

Мусить проминути принаймні шістьдесят (60) днів з часу вислання повідомлення до дати Конвенції.

Надзвичайна Конвенція складається з членів Дирекції, Контрольної Комісії і з делегатів попередньої Конвенції.

в) Наскільки це дозволяють закони стейту Нью Джерзі, питання і резолюції, які вимагають затвердження Конвенції, між звичайними Конвенціями, можуть бути розглянуті і проголосовані через пошту і таке рішення має ту саму силу і ефект, якби воно було прийняте на скликаній Надзвичайній Конвенції. В такому випадку Дирекція і Контрольна Комісія мають дотримуватися усіх відповідних процедур, які вимагає закон, і всі члени Уряду і делегати попередньої Конвенції мають право голосувати відносно таких питань і резолюцій. Голоси мусить числити третя сторона, яка звітуватиме Контрольній Комісії.

ДЕЛЕГАТИ

Число делегатів і право голосування

9. Кожний правно встановлений, правноправний відділ УНСоюзу, що має 75 або більше членів (як члени є окреслені у Конвенційному правильнику) є управнений до представництва і голосування в усіх справах, які будуть порушуватися на Конвенції, а саме: відділи, що мають від 75 до 149 членів включно, вибирають одного делегата; від 150 до 224 членів включно – двох делегатів; 225 до 299 членів включно – трьох делегатів; 300 і більше членів – чотирьох делегатів. Кожний делегат є управнений до одного голосу. Жодний відділ не може бути управнений до більше, як чотирьох голосів.

Відділ, який має менше ніж 75 членів, щоб здобути представництво на Конвенції, може об'єднатися з іншим відділом, який також має менше ніж 75 членів, і коли обидва так об'єднані відділи матимуть не менше, ніж 75 членів, тоді вони будуть управнені до вибору одного делегата. Якщо домовлено спільною згодою між секретарями Відділів тоді Відділ з більшим числом членів буде управнений вибрати делегата, а Відділ з меншим числом членів – заступника.

Дирекція, видаючи повідомлення про Конвенцію, повинна оголосити, для добра таких відділів, список усіх тих відділів, що мають менше ніж 75 членів, з іменами і адресами їхніх урядовців.

Член може голосувати на конвенційного делегата тільки один раз і тільки в тому відділі в якому платить вкладки до Братського Фонду УНСоюзу.

Голосування в заступстві (проксі)

10. Жодний делегат Конвенції не може голосувати в заступстві. Делегати можуть голосувати тільки особисто.

Кваліфікації

11. Член має право бути обраним і займати місце делегата на будь-якій Конвенції, якщо він є української національності або походження, був повноправним членом Українського Народного Союзу впродовж не менше одного року і членом відділу, який він має репрезентувати і в якому платить вкладки до Братського Фонду Союзу не менше як шість місяців, найближчих до першого дня Конвенції, на яку він був обраний, має понад вісімнадцять (18) років віку, і має всі кваліфікації урядовця відділу та який виявив активну участь в організації та розвитковій праці УНС.

Член, що під час вибору або під час займання ним місця делегата є урядовцем якої-небудь іншої братської, допомогової, забезпеченої установи або союзу або її чи його відділу; або що працює для якоїсь забезпеченої компанії чи продає її поліси; або який коли-небудь неоправдано або зловинно вніс скарги, акції або процеси проти Українського Народного Союзу у власному імені або в імені будь-якого іншого члена, не може бути обраний делегатом.

12. Жодний член Дирекції або Контрольної Комісії не може бути делегатом якого-небудь Відділу, але має право забирати голос і голосувати у всіх справах на Конвенції.

Вибір і повідомлення

13. Коли Дирекція проголосить Звичайну Конвенцію, кожний відділ має впродовж шістьдесятьох днів від дня проголошення, на звичайних зборах, вибрати делегатів і їх заступників, до яких дотичний відділ управнений, як тут зазначено.

Найменування повинно відбутися зі залі і всі кандидати повинні бути представлені членам перед голосуванням.

Кандидат, чи кандидати, який, чи які, одержали найбільшу кількість голосів, мають бути обрані на делегатів. Заступники делегатів мають бути вибраними окремим голосуванням цим самим способом. Кожна однакова кількість голосів щодо заступника повинна бути розв'язана негайно ще одним голосуванням над відносними кандида-

тами. Кожний член має право на один голос на всіх делегатів і заступників, до яких Відділ є управлений. Голосування в заступстві неприсутнього члена не є дозволене (проксі).

Упродовж десятих днів від часу вибору і не пізніше як за шістьдесят днів перед Конвенцією відділ вишле головному секретареві для схвалення на формулярах, що мають бути доставлені Союзом, повідомлення про такий вибір, підтверджене підписом президента й секретаря відділу та печаткою, подаючи ім'я чи імена вибраних делегатів і заступників. Який-небудь відділ, що не виконає цього, втратить своє право до заступництва і голосування на Конвенції, хібащо буде виправданий, на письмі, головним секретарем з відповідної і достатньої причини.

Якщо делегат не візьме, або не зможе взяти участі в Конвенції, його місце займе заступник, який має брати участь в Конвенції до її кінця. Якщо відділ має більше як одного делегата, місце неприявних делегатів займуть заступники по черзі найбільше одержаних голосів у виборах.

Повновласті делегатів, затвердження

14. Ніяка особа, хоч належно кваліфікована й вибрана відділом, не може зайняти місця делегата або заступника, поки її повновласті не будуть наперед перевірені Предсідником-керівником і головним секретарем.

Принайменше тридцять днів перед відкриттям Конвенції Предсідник-керівник і головний секретар мають затвердити делегатів та заступників і оголосити у виданнях Союзу імена вибраних та одобрених делегатів і їх заступників. На випадок відкинення делегата, заступник, якщо має кваліфікації служить своєму відділові як делегат; але якщо оба делегат і заступник є відкинені, відділ має бути негайно про це повідомлений, і тоді впродовж десятих днів від дня повідомлення повинен скликати надзвичайні збори, щоб вибрати іншого делегата, який має зайняти місце відкиненого. Про цей вибір треба негайно повідомити Предсідника-керівника і головного секретаря у приписаний вище спосіб. Новобраний делегат підлягає затвердженню Предсідника-керівника і головного секретаря. Обрані, кваліфіковані і затверджені делегати служать не тільки на наступній Звичайній Конвенції, але і на будь-якій Надзвичайній Конвенції, яка може бути скликана після Звичайної Конвенції, і поки їх наступників не обрано і не кваліфіковано.

15. Союз заплатить кошти подорожі затвердженим делегатам, членам Дирекції, Контрольної Комісії і почесним членам враз із такою денною дією, яку вирішить Конвенція, залежно від наявних для конвенційних цілей фондів.

ПРОГРАМА КОНВЕНЦІЇ І КОНВЕНЦІЙНІ КОМІСІЇ

Програма

16. Дирекція на скликаному президентом Дирекції надзвичайному засіданні, виготовить конвенційну програму і найменше за тридцять днів перед Конвенцією оголосить її у виданнях Союзу.

Дирекція призначить на спеціальному засіданні такі комісії:

- а) Верифікаційну Комісію, створену з п'ятих (5) делегатів.
- б) Статутува Комісію, створену з п'ятих (5) делегатів.
- в) Фінансову Комісію, створену з п'ятих (5) делегатів.

Делегати в кожній з цих комісій мають

бути з різних стейтів; з-поміж себе вони виберуть голову й секретаря, а засідання відбуватимуть з одним або більше членами Дирекції.

Дирекція може, згідно зі своїм бажанням, найняти професійних записувачів Конвенції, щоб записувати те, що відбувається на Конвенції. Ці професійні записувачі не мусять бути членами Союзу та будуть винагороджені за свою працю.

Обов'язки вище названих комісій

17. Обов'язки названих вище комісій такі:

а) Верифікаційна Комісія має зійтися найменше за три дні перед Конвенцією, має переглянути й перевірити повновласті всіх делегатів або заступників і подати Конвенції до відома тих, яких затверджено, подаючи Конвенції стільки відповідно засвідчених дуплікатів з списку затверджених делегатів або заступників, скільки буде потрібно, а найменше два списки мають бути доручені Вибірчій Комісії, коли цю Комісію виберуть.

б) Статутува Комісія має зійтися найменше на тиждень часу перед Конвенцією, має обмірковувати потребу змін, або поправок Статуту і подати їх із своїм припорушенням Конвенції до вирішення.

Названа Комісія має теж обмірковувати всі передконвенційні проекти для добра і добробуту Союзу, запропоновані відділами після цього, як їх схвалив або справила Дирекція, і має запропонувати Конвенції, що в тій справі зробити. Такі передконвенційні пропозиції мають бути подані під розгляд секретарям Відділів не менше, як за шістьдесят (60 днів) перед Конвенцією.

в) Фінансова Комісія має діяти під час Конвенції, щоб обмірковувати фінансові пропозиції, як бюджет УНСоюзу, винагорода конвенційним делегатам, а також загальну суму пожертв з Братського Фонду на різні цілі.

г) Обов'язки професійних записувачів найнятих Дирекцією будуть визначені нею.

СТАТТЯ III

КВАЛІФІКАЦІЇ, ВИБІР І КАДЕНЦІЯ УРЯДОВЦІВ

Кваліфікації урядовців

18. Кожний повноправний член Союзу 21 років віку або вище, що має кваліфікації на делегата, і не є працівником Союзу, як вище приписано, може бути вибраний до Дирекції УНСоюзу, під умовою, що ніяка особа не може бути вибрана до Дирекції Союзу і не може виконувати уряду, якщо вона вірить, пропагує, вчить, або практикує, або є членом такої організації, або групи, яка вірить, пропагує або вчить повалення силою, насильством, або підливними діями уряд країни, якої він є громадянином.

Кожний член Союзу, що має право бути членом Дирекції або Контрольної Комісії, може, не менше, як шістьдесят (60) днів перед наступною Конвенцією подати під розгляд письмову заяву на виборний пост у Союзі. Така заява має включати ціль кандидата і його кваліфікації і буде подана до офіційних видань Союзу та появиться на сторінках одного або більше видань не менше як за тридцять (30) днів перед Конвенцією.

Запоруки і відшкодування

19. Президент, предсідник-керівник, головний секретар і касир, поки розпочнуть своє урядування, мають доручити запоруку або запоруки забезпеченої компанії, призначеної в стейті Нью Джерзі, в таких сумах, які визначить Конвенція або Дирек-

ція, узгоджені з вимогами закону. Належність за ті запоруки заплатити Союз. Запоруки має схвалити Дирекція Союзу.

Союз компенсує, наскільки це дозволяє закон стейту Нью Джерзі, будь-яку особу, яка є, або була директором, тростистом, урядовцем, контролером, чи працівником, від відповідальності за дії або недогляди у виконанні своїх обов'язків.

Союз також має компенсувати кожну особу, яка на вимогу Союзу служить, або служила директором, урядовцем, тростистом, контролером, чи іншим працівником, або іншу корпорацію, партнерство, чи спільну спекуляцію будь-якого іншого підприємства (joint venture) або будь-якого іншого директора, урядовця, працівника, контролера чи члена Дирекції Союзу, який служив або служить у довірчій позиції, щодо будь-якої дії або недогляду у виконанні обов'язків в імені Союзу. Цей обов'язок компенсувати включає обов'язок обороняти. Союз може купити і утримувати забезпечення будь-якої особи проти відповідальності, яку поповнила і під яку підпала особа на її позиції, як це визначено вище, що впливає зі статусу такої особи, як працівника, агента, директора, дорадника, тростиста чи контролера незалежно від того, чи від Союзу вимагається бути уповноваженим забезпечувати або дозволяти видатки для осіб, щоб забезпечити проти такої відповідальності. Якщо таке забезпечення куплено, величину фондів визначає Дирекція.

СТАТТЯ IV

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

Правила відносно конфлікту інтересів

20. Щоб повністю якнайкраще обороняти інтереси членів, ведення справ Союзу урядовцями, директорами, контролерами і службовиками, вимагає, щоб не заіснувала жодна можливість конфлікту між особистим інтересом та урядовою повинністю. З ціллю встановлення напрямних у цій справі для всіх урядовців, Дирекція приймає наступні засади поступовання:

Головним обов'язком кожного урядовця, директора, контролера та службовика Союзу є повна лояльність до Союзу. Лояльність до Союзу, між іншими речами, означає, що:

а) Ніякий урядовець, директор, контролер чи службовець не може свідомо конкурувати зі Союзом в будь-який спосіб, наприклад, у набуванні або продажі вартісних паперів або іншого майна.

б) Ніякий урядовець, директор, контролер або службовець не може приймати нічого вартісного від осіб або фірм, які ведуть переговори або заключають договори зі Союзом, або правдоподібно матимуть торговельні справи зі Союзом.

в) Ніякий урядовець, директор, контролер чи службовець не може брати участі в будь-яких переговорах або ділових взаєминах в імені Союзу з ніякою фірмою в якій цей урядовець, директор, контролер чи службовець безпосередньо чи посередньо має інтерес, будучи власником її акцій (паперів) або в інший спосіб, за виїмком звичайної інвестиції, в незначній сумі. Та сама засада відноситься до переговорів і ділових взаємин з будь-якою особою.

г) Кожний урядовець, директор, контролер чи службовець є зобов'язаний перед Союзом виявити начальникові перед яким він звітує, або Дирекції Союзу кожний можливий конфлікт інтересів, який йому відомий, поміж його особистими інтересами та інтересами Союзу.

г) З наміром виконати вище з'ясовані за-

сади поступовання, кожний урядовець, директор, контролер і чоловік службовик буде зобов'язаний що-року виконати запитник в справі конфлікту інтересів, устійнений Дирекцією.

СТАТТЯ V

ДИРЕКЦІЯ

Виконна влада і обов'язки

21. Уся виконна влада, за виїмком тієї, яку окремо нормує цей Статут, має належати тілу, відомому як Дирекція Українського Народного Союзу Інк., яка вирішує справи голосами більшості. Президент вибраний згідно зі статтею II буде виконувати обов'язки президента Дирекції.

Дирекція буде мати всі права надані Статутом стейту Нью-Джерсі директорам корпорацій, а спеціально права надані директорам або тростистам Актом „Інкорпоровані стоваришення не для грошових зисків“ Title 17:44 B-1 etseq., якому підлягає Союз та правилам із додатками наданими Статутом, Конституцією і Правильником Союзу.

Дирекція буде мати право найняти і звільняти президента-керівника для Союзу і вирішувати його умови праці, включно із платнею та терміном.

Дирекція також буде мати право затверджувати прийнятих на працю головного секретаря і касира та інших урядовців, якщо так вирішить Дирекція.

Дирекція матиме право вимагати підвищення запоруки від урядовців, або вимагати нової запоруки, коли на її думку запорука не є достаточною, але в жодному разі її сума не може бути меншою, ніж сума, яку вимагає Комішнер Забезпечень Стейту Нью-Джерсі.

За схваленням Союзного актуарія Дирекція має право ухилити сплату вкладок чи належностей на будь-який рід грамот виданих Союзом уповноважувати виплату дивиденди або розподілу надвишки членам.

Дирекція має право розважати і ухвалювати, переглядати або відкидати, редагувати і оголошувати всі передконвенційні проекти для добра Союзу, надіслані на їх руки на письмі відділами і доручати такі проекти із своїми дорученнями Статутів Комісії, коли ця Комісія засідає перед Конвенцією, щоб згадана Комісія ці проекти розглянула і представила їх на Конвенції.

Дирекція може наймати, призначувати або іменувати всяких службовців, помічників, агентів, адвокатів, представників або організаторів, які можуть бути потрібні для відповідного ведення справ Союзу і визначити суму винагороди умов праці, чи зайнять.

Дирекція становитиме трибунал для полагождення всіх спорів, скерованих до неї Відділами і поодинокими членами.

Дирекція установить всі правила поведінки працівників і процедури для полагождення всіх скарг.

Дирекція буде мати нагляд над діяльністю Українського Народного Союзу в Канаді і провадити діяльність в такий спосіб як вважає за відповідне.

Час від часу Дирекція може надати таку повноважність урядовцеві або урядовцям як вона вважає за потрібне або дозволяють закони стейту Нью-Джерсі.

Засідання і кворум

22. Дирекція відбуватиме не менше як три рази в році засідання, скликані президентом Дирекції. Надзвичайні засідання можуть бути скликані ним на письмове домагання п'ятьох членів Дирекції, або коли на його думку таке засідання є конечне і головний секретар має сповістити кожного

члена за десять днів наперед поштою, або оголошенням в офіційних виданнях Союзу.

Більшість членів Дирекції становлять кворум, але менше число може відкладати засідання час до часу. На засіданнях може бути присутній кожний повноправний член Союзу, але без права забирати голос чи голосувати на нарадах.

Що більше Дирекція має право час до часу вести засідання чи сесії Дирекції за замкненими дверима і не допускати нікого. Голова Контрольної Комісії або ним призначена особа братиме участь у засіданнях Дирекції, без права забирати голос чи голосувати на нарадах. Засідання Дирекції можуть відбуватися телефоном, відео-конференцією або поштою, згідно із правилами стейту Нью-Джерсі.

Винагорода

23. Директори або контролери, що беруть участь у засіданнях Дирекції, Контрольної Комісії або Конвенції, або коли є уповноважені Дирекцією виконати доручення мають бути заплачені за кошти подорожі з місця їх осідку до місця засідання чи виконання доручення враз із такою дією, яку виплачено делегатам на останній Конвенції.

Вільні місця

24. У випадку вільного місця в Дирекції ця позиція буде пропонована членові-кандидатові Союзу, котрий отримав найвище число голосів на попередній Конвенції і не був вибраний, як член Дирекції. У випадку, коли член не може або не хоче служити, як член Дирекції ця позиція буде відкрита для члена-кандидата, котрий мав наступне число голосів і такий процес буде продовжуватись до тих пір, поки ця позиція не заповниться.

СТАТТЯ VI

ДИРЕКТОРИ, КОНТРОЛЕРИ, УРЯДОВЦІ І ЇХ ОБОВ'ЯЗКИ

Урядовці

Українського Народного Союзу

25. До урядовців УНС входять: президент Дирекції і, президент-керівник, головний секретар та касир.

Президент

26. Президент буде виконувати обов'язки президента Дирекції. Президент буде урядовцем Союзу, але не буде працівником Союзу. Він буде мати всі права і повноважності, котрі будуть надані йому Дирекцією.

Предсідник-керівник

27. Предсідник-керівник служить на бажання Дирекції. Предсідник-керівник є чоловіком урядовцем Союзу і має загальну надзірну владу.

Він або вона має дбати про стисле виконання законів Союзу і виконувати ексекутивні обов'язки, що їх закони, приписи і звичаї Союзу вимагають.

Він назначить головного секретаря, касира та інших урядовців, котрих Дирекція уповноважить, та в кожному випадку Дирекція мусить їх затвердити.

Він буде брати участь в усіх засіданнях Дирекції без права голосу.

Він має нагляд над майном та веде всі справи Союзу, якщо не має особливих припоручень від Дирекції Союзу, або коли Дирекція не засідає.

Він має керувати справами Союзу і виконувати в межах дозволених законами стейту Нью-Джерсі всю владу причетну Союзом за виїмком, що немає влади відкликати або змінювати будь-які постанови Дирекції або Конвенції, хіба що виправити помилки і пропущення.

Він може уживати всіх засобів і способів, дозволених законами стейту Нью-Джерсі, Конституцією і Статутом для освіти, культури і просвіти членів Союзу і їхніх дітей.

Він буде відповідальним за втримання зв'язків з Відділами і запевнить, щоб урядовці були присутніми на засіданнях Округ, котрі можуть існувати згідно з параграфом число 33 цього Статуту.

Він може особливо мати таку владу і право, як Дирекція Союзу надасть йому час до часу.

Головний секретар

28. Головний секретар служить на бажання предсідника-керівника та Дирекції. Обов'язком головного секретаря є вести загальне листування Союзу; читати і подавати на розгляд всі звіти, просьби і всі інші звернення, які він одержить на адресу Дирекції або Конвенції.

Головний секретар має обов'язок перевіряти, затверджувати та оформлювати аплікації на забезпечення членів і видавати членам грамоти та додаткові договори забезпечення; він має вдержувати всі документи забезпечення членів і вести реєстри членів в числовому порядку з усіма основними даними про членів та про їхні грамоти і додаткові договори забезпечення.

Він має обов'язок висилати членам повідомлення про платність вкладок, суспензу та закінчення платності.

Він має вести листування із секретарями та іншими урядовцями відділів, організаціями і поодинокими членами у всіх справах, які належать до його обов'язків та відповідальностей.

Він одинокий має право приймати або відкидати аплікації в членство і організувати та приймати нові Відділи і має нагляд над Відділами Союзу та їх урядовцями включно з правом їх суспендувати або відсунути від урядування в усіх справах, які зв'язані з діловодством, добром і адміністрацією Відділів, згідно зі Статутом Союзу. Однак суспендований або усунений урядовець Відділу має право відклику до Дирекції Союзу в такому випадку.

Головний секретар має право кожної хвилини, коли вважає це за доцільне впроваджувати такі нові форми грамот і накладати такі вкладки, які на його думку видаються відповідні, а тим однак, що такі нові форми є за згодою Дирекції Союзу і дозволені законами стейтів чи провінцій і держав, в яких Союз веде діяльність.

Якщо б зайшла потреба підпорядкуватися забезпеченим законам чи розпорядкам стейтів чи провінцій, в яких Союз веде діяльність, головний секретар матиме право пристосуватися до тих постанов, а зокрема внести поправки в грамотах, перенести фонди Союзу і поправити помилку чи доповнити недогляд в Статуті.

Якщо б це матеріально вплинуло на права або управлені користі членів слід проголосити це в офіційних публікаціях Союзу.

Виготовляти списки членів і статистики грамот для оцінки всіх грамот забезпечення Союзу та для звітності, що їх вимагають різні стейти та провінції.

Він має переводити всі зміни у стані членів та в плянах забезпечення членів.

Він має видавати новим відділам чартери і призначати їм числа.

Виготовляти в порозумінні з актуаріями таблиці вкладок, зворотних вартостей і дивіденд, та видавати книжки (Rate books) з цими даними для вжитку урядовців відділів і організаторів.

Він має переховувати печатку; має укладати всі зміни статуту, ухвалені на Конвенції; має приготувати й проголошувати час від часу такі письма й документи, які будуть уважатися за найкорисніші для Союзу, і виконувати всі інші обов'язки, що їх можуть вимагати закони, правила й звичаї Союзу.

Касир

29. Касир служить на бажання президента-керівника та Дирекції. Він має розпоряджатися рахунковими книжками і майном Союзу, має одержувати всі гроші, належні Союзові, включно із всіма вкладками належними Союзові без обмеження, видавати посвідки, втягати їх у відповідні книжки до всіх меж необхідності і реєструвати дебети та кредити кожного відділу.

Він має виготовити та представити Дирекції і Конвенції рахунки з одержаних фондів та з видатків і оголошувати квартално в офіційних виданнях фінансовий звіт з приходів і розходів Союзу.

Має приготувати бюджет Союзу на кожний адміністративний рік і запропонувати його до схвалення Дирекції УНСоюзу кожного року.

Всі одержані гроші мають бути щоденно депоновані в різних відповідних контах, понижче означених, на ім'я Союзу в таких банках чи тростових компаніях або кредитівках, які вибере Дирекція.

Касир має виповнювати й підписувати припоручення виплати згідно зі Статутом або ухвалами Дирекції і має контрасигнувати всі чеки з президентом-керівником або головним секретарем. Касир може, на уповноваження Дирекції, продавати всякі цінні папери або майно і виконувати та доручати всякі потрібні й відповідні документи продажу, переноси й перекази.

Має каталогувати й держати виказ повідомлень про смерть, доказів смерті, апікацій про допомогу й поміч від членів.

Він має право інвестувати і реінвестувати різні фонди Союзу в таких цінних паперах та інвестиціях, які можуть бути дозволені уставами і законами стейту Нью-Джерзі, що управляють інвестиції життєвих забезпечених компаній продавати або інакше збувати будь-які із згаданих цінних паперів реальностей чи іншого майна Союзу.

На таких умовах та умовинах, які можуть касир та президент-керівник уважати за найліпшим для інтересів Союзу, а також право настановити відсоткову стопу на гіпотечні позички (моргеджі) Союзу. Однак з застереженням, що касир не має права апробувати, переводити трансакції, котрі не є в курсі щоденного порядку без дозволу Дирекції.

Касир повинен встановити висоту відсотків позичок на граматах членів не вище, як це дозволяє право і апробує Дирекція. Відсотки будуть плачені наперед.

Він може перенести цінні папери і інше майно Союзу на побічне забезпечення позичок про які старається або вже затвердила Дирекція Союзу.

Забезпека всіх цінних паперів є відповідальністю касира і президента-керівника, однак Дирекція Союзу може заступити одного або обох згаданих іншими тростистами.

Контрольна Комісія

30. Обов'язком цієї Комісії є переглядати рекордові книжки, контролювати рахун-

кові книжки, перевіряти рухомий і нерухомий маєток Союзу так часто, як це буде вважати за потрібне, але не менше, як один раз на рік; перевіряти запоруки урядовців; переглядати всі прохання і скарги, внесені членами проти головних урядовців і перевіряти, чи постанови останньої Конвенції і/або засідань Дирекції виконано; оголошувати в офіційних виданнях Союзу висліди своєї контролі і давати повний звіт зі своєї перевірки і помічень на річних нарадах Дирекції та на Конвенціях.

Контрольна Комісія виготовляє та представляє внесок на Конвенції на уділення абсолюторії урядовцям.

Почесні члени

31. Член Союзу, який служив в Головному Уряді, контролером або в Дирекції Українського Народного Союзу загалом двадцять (20) років або більше, може, на власне бажання, стати почесним членом Дирекції.

Почесні члени будуть засідати річно разом з запланованими засіданнями Дирекції і в той час можуть на письмі подати для перегляду Дирекції свій звіт. На Конвенціях почесні члени мають всі права делегата, які включають право голосувати і отримувати дієту. Однак вони не мають права бути обраними делегатами Конвенції, членами Дирекції чи Контрольної Комісії. Почесне членство є дійсне на все життя.

Враз обраний, почесний член не може після цього кандидувати на пост контролера чи директора, навіть якщо він зрештеш з почесного членства.

Передача майна

32. На закінчення каденції, на яку члени Дирекції були обрані, або на момент її завчасного закінчення, усі директори повинні передати своїм наступникам, або призначеному для такої передачі комітету, усі фонди, книги, документи, цінні папери та іншу власність Союзу, яка могла бути у володінні урядовців, окрім тієї власності, яку збувалося законним шляхом.

Банки

33. За згодою Дирекції, президент-керівник і касир мають вибирати установи, в яких касир складатиме фонди Союзу.

Фонди мають бути складені тільки в таких банках, кредитових спілках, тростових компаніях або фінансових інституціях, які є членами Федеральної Резервової Системи, інакше федерально забезпечені, і мають капітал та надвишку 2,000,000 дол. або більше і висота таких депозитів має бути означена касиром, з виїмком, що вклад, який не перевищує суми 10,000 дол., може бути зложений і передержуваний в якомусь іншому банку, тростовій компанії або фінансовій інституції, з застереженням, що такий банк, тростова компанія або фінансова інституція є забезпечена у Федеральній Корпорації Забезпечення Депозитів.

СТАТТЯ VII

ВІДДІЛИ

Загальне

34. Відділ є тіло з обмеженою юрисдикцією, що має тільки ту владу і ті привілеї й обов'язки, якими його наділяє Title 17:44 B-1, et seq., анотованих устав стейту Нью-Джерзі, основна грамота (чартер) Союзу, його Статут, Посібник кожного відділу, Конвенція та Дирекція УНСоюзу. Кожний відділ має відбувати щомісячні збори.

Відділи можуть формувати регіональні тіла, що називаються Окружні Комітети, з метою координації братської, культурної та організаційної діяльності на певному географічному терені, як про це говорить „Посібник для Окружних Комітетів“.

СТАТТЯ VIII

ЧЛЕНСТВО І ЙОГО ОБОВ'ЯЗКИ

Кваліфікації

35. Будь-яка особа українського чи іншого слов'янського роду або особа споріднена через подружжя з особою українського чи іншого слов'янського роду в доброму стані здоров'я, не старша як 90 років життя, може бути членом цього Союзу.

Аплікація і прийняття члена

36. Аплікація має бути виготовлена на формулярі приписанім головним секретарем з долученням доказу дати народження, стану здоров'я, висліду медичних оглядин та інших вимог, котрі підлягають асекураційним законам та звичаям. Якщо аплікант заплатить не менше як одну місячну вкладку та відповідатиме всім вимогам, головний секретар затвердить аплікацію і аплікант стане членом відділу його вибору.

Відкинення

37. Коли особа, ставши членом, перестане з яких-небудь причин бути власником грамоти в Союзі, то в тому самому часі вона перестане бути членом відділу і буде позбавлена всіх прав членства в ньому.

Обов'язки членів

38. Найпершим обов'язком члена є познайомитися зі Статутом Союзу і беззастережно йому повинуватися; він має бути вірний Союзові і старатися дбати про поступ відділу; провадити чесне й моральне життя та здержуватися від таких учинків, що могли б відбитися на відділі і на Союзі та принести їм нечесть; виявляти дух братерства до кожного іншого члена відділу і Союзу; ходити по змозі якнайчастіше на збори свого відділу; не сміє виявляти справ відділу або Союзу не-членам; він має носити відзнаку Союзу і має бути присутній на похороні померлого члена, якщо в тій справі переведено відповідну ухвалу.

Покарання членів

39. Якщо будь-який член буде завішений в членстві або виключений зі Союзу з будь-якої причини, окрім

(1) несплати приписаних вкладок або (2) подання неправдивих даних в заяві на членство в період, коли ці дані можна оспорити, член має привілей удержувати його забезпечення в силі, продовжуючи сплачувати приписані вкладки та інші вплачення чи додаткові оплати як це може вимагатись від інших членів, що мають забезпечені грамоти тієї ж самої кляси.

Відклик

40. Будь-який член, почувачи себе покривджим яким-небудь поступованням свого відділу, може відкликатися до Дирекції, рішення якої буде остаточне. Відклик має бути такого змісту і виду, як приписано в Правильнику про Відділи. Відклик не матиме впливу на рішення або на його завішення, хіба що так зарядить Дирекція.

Перенесення суспендованого члена до об'єднаного Відділу

41. Член одного з об'єднаних відділів, який є під суспензою в часі об'єднання, може зголоситися до об'єднаного відділу про прийняття наново, згідно з постановами Союзу.

Список і повідомлення про суспензу

42. Головний секретар має обов'язок повідомити поштою кожного члена, котрий залягає із вкладками. Висилаючи таке повідомлення на останню адресу члена, яку Союз має. Якщо залежності не є вирівняні до 60 днів тоді головний секретар має оголосити або зарядити оголосити імена таких автоматично суспендованих членів в офіційних виданнях Українського Народного Союзу, Інк.

Жодний член не буде уповноважений до іншого повідомлення про суспензу, як це, що подане в цій розділі.

СТАТТЯ IX

РІЗНЕ

Постанови грамот і користі

43. Різні грамоти, видавані Союзом, повинні вмішувати такі постанови і користі, які не противляться Статуту і які Союз уважатиме за відповідні та які відповідатимуть законам стейтів, де Союз веде діяльність.

Коли б Статут Союзу, або будь-які привілеї чи умови, включені чи на погляд включені в будь-яку грамоту суперечили законам будь-якого стейту чи будь-якої провінції Канади, в яких доручено грамоту, тоді незалежно від будь-яких постанов цього Статуту, привілеїв чи умов, закон того стейту чи провінції Канади має бути застосований і рішати в справі такої грамоти.

Спеціальні оплати

44. а) Якщо б сума признаного майна Помертвого Фонду становила менше ніж 105% усіх зобов'язань і резерв, Дирекція має визначити і стягнути від кожного члена відповідну суму, сперту на резерві його грамоти, яка то сума разом з іншими вистачала б на покриття недостачі.

б) В додатку до внесків, вкладок і оплат, тут передбачених, кожний член Союзу в кожній країні, стейті, території, повіті, провінції чи громаді, в якій силою публічної влади, накладається на Союз податок, або накладається будь-які вимоги, що вимагають спеціальних видатків, зв'язаних тільки з місцевими членами, кожний такий член може бути зобов'язаний платити свою відповідну суму такого податку, платну з або перед платністю такого додаткового податку або оплати, а якщо їх член не заплатить так, як тут передбачено, він повинен бути суспендований в Союзі і його грамота повинна бути уневажнена і недійсна, проте зі збереженням всіх тих прав, які встановлено в його грамоті і в цьому Статуті.

Передача забезпеченої грамоти

45. Там, де це не є заборонене законом, грамота забезпечення може бути передана власником/членом, якщо форма такого передання є затверджена уповноваженим урядовцем Союзу.

Особи, яким беззастережно передано грамоту стають її власниками і мають контроль над цією грамотою.

Передача грамоти є дійсним тільки тоді, якщо домагання є прийняте на письмі і затверджене уповноваженим урядовцем Союзу.

Але, якщо є така вимога, передання грамоти набирає силу з датою підписання документу передання власником грамоти, не зважаючи на це чи власник жив в часі, коли документ передання був затверджений, чи схвалений Союзом, без шкоди для Союзу, що до будь-яких платностей і дій, зроблених перед прийняттям передання.

Союз не є відповідальним за дійсність, правосильність чи достатність такого передання.

Права якого-небудь асигнованого грамотою все будуть підлеглими в зобов'язанні Союзові, незалежно від того, чи це зобов'язання створилося перед, чи після такого прийняття.

Користь спадкоємця грамоти є підпорядкована користі особи, якій грамоту передано і затверджено в Головній Канцелярії УНСоюзу, не зважаючи на те, чи передання було здійснене перед чи після визначення спадкоємця.

Яка-небудь вимога зі сторони побічної асигнації є предметом доказу достатності інтересів.

Права і привілеї членства є особистими для забезпечених осіб і не переходять до осіб, яким передано грамоту.

Фіскальний рік

46. Фіскальний рік Союзу має кінчитися 31-го грудня.

Позви проти Союзу

47. Ніякому членові не вільно вносити до будь-якої судової установи позову, чи піддержувати позов, з приводу будь-якої кривди, доки не вичерпає всіх засобів в межах Союзу, як у цій Статуті постановлено.

Корпорація Дому Українського Народного Союзу

48. Український Народний Союз є одним і виключним власником Корпорації Дому п.н. Ukrainian National Urban Renewal Corporation. Репрезентують Український Народний Союз в Раді Директорів цієї корпорації три (3) члени Дирекції, предсідник-керівник і касир.

Займенники чоловічого і жіночого роду

49. Задля потреб основної грамоти і Статуту Союзу займенники чоловічого роду

охоплюють і чоловічий і жіночий рід, а займенники однини охоплюють і однину і множину, якщо немає відповідної до цього іншої примітки.

Український Народний Союз може виготовити версію Грамоти і Статуту в українській мові, однак у випадку конфлікту між українською і англійською версіями, англійська версія має зверхність.

Зміна Статуту і Правильників

50. Статут Союзу може бути змінений або поправлений на будь-якій Звичайній або Надзвичайній Конвенції, скликаній для тієї цілі, або шляхом голосування через пошту, згідно з параграфом, 8(в) цього Статуту, не менше, ніж двома третинами голосів делегатів усіх відділів, під умовою, що всі запропоновані зміни подані на письмі, підписані одним або більше членами Статуту-вої Комісії і припоручені в звіті тієї ж Комісії до вирішення Конвенції.

Посібники можуть бути змінені, не менше ніж двома третинами голосів Дирекції. Зміни в Посібниках входять в життя після голосування або в інший час, який вказаний в резолюціях Дирекції. Зміни до Статуту, якщо інакше не постановлено, входять в життя в перший день липня, що наступає по Конвенції.

Не беручи до уваги умов попереднього речення внески поправок до Статуту переведені поштою в 2001 році увійдуть в силу безпосередньо перед вибором Дирекції і Контролерів на Конвенції, запланованій на травень 2002 року.

СТАТТЯ X

ПРИСЯГА НОВОВИБРАНОЇ ДИРЕКЦІЇ, КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ І УРЯДОВЦІВ

51. Кожний нововибраний член Дирекції Союзу і контролер має зложити наступну присягу, яку проведе бувший предсідник або президент Дирекції, а він, іншим правно вибраним урядовцем або членом:

Я,

....., присягаю перед Всемогучим Богом і перед Вами, Шановні Члени, що я,

....., буду чесно й вірно сповняти й виконувати всі мої обов'язки й завдання як

....., що я завжди буду придержуватися, сповняти й повинуватися постановам, правилам і законам цього ..... Відділу й Українського Народного Союзу; що буду охороняти й обороняти добре ім'я ..... Відділу й Союзу; що я буду дбати про його добробут і по моїй найкращій змозі працювати для загального добра Відділу й Українського Народного Союзу. Так мені, Боже, допоможи. Амінь.

Хто на фото?

До розповіді про історію УНСоюзу („Свобода“, ч. 1) була вміщена світлина з підписом „В друкарні УНСоюзу“.

Роман Ференцевич надіслав роз'яснення, що на світлинці є такі

особи (зліва): керівник друкарні Роман Ференцевич, метранпаж Анатоль Домарацький, який пізніше був керівником друкарні, а далі робітники, які монтували вентиляційні труби, тому що шість складальних машин-лінотипів друкарні мали шкідливі викиди газів з розплавленого металу.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ПОВІДОМЛЕННЯ

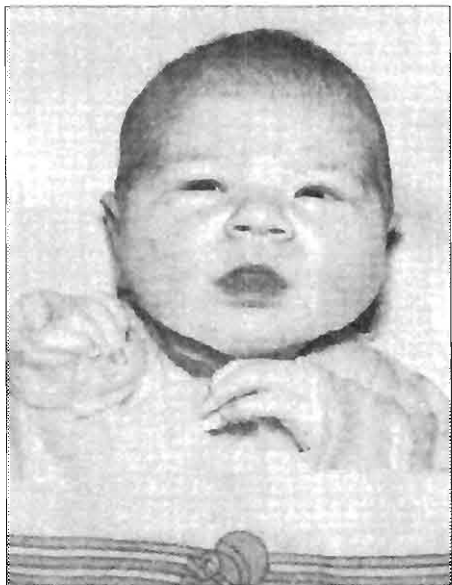
Протокол та звіти із 34-ої Конвенції Українського Народного Союзу, що відбулася 1998 року в Торонто, є готові до висилки.

Всі члени Головного Уряду, голови Округ, відділові секретарі та делегати 34-ої Конвенції отримають протокол та звіти.

Члени УНС, на їхнє бажання можуть отримати цей протокол, якщо потелефонують до Головної Канцелярії і залишать інформації телефоністці:

(973) 292-9800

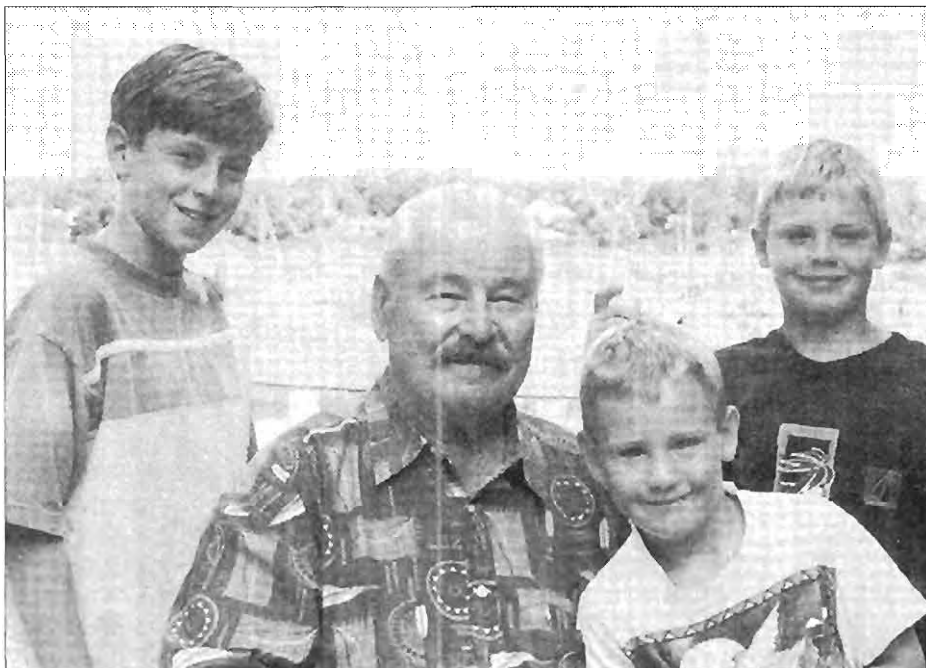
Нові члени Українського Народного Союзу

Оксана Юстина Жаровська,
дочка Андрія і Вадима
Жаровських, нова
членка 216 Відділу УНС.
Записала свою правнучку –
прабабця Анастасія Саґата.

Оксана Гривінська, дочка Романа
і Надії Гривінських, нова членка
277 Відділу УНС.
Записав свою дочку
до Українського Народного
Союзу батько Роман.

Іван, Микола і Лука Шендюхи, діти Маври і Юрія Шендюхів, нові
члени 277 Відділу УНС. Записав своїх внуків до Українського
Народного Союзу дідо – Олександр Шендюх.

Члени – громаді, громада – членам

У нашій громаді є особи, які сильно відчують потребу підтримки українсько-американської спільноти. До таких належить Петро Ярославич, 52-літній адвокат у Кензас Сіті, Міссурі, який вважає, що кожний може пожертвувати що-небудь корисне для громади – чи то свій час, талант, знання, чи в міру особистих можливостей – грошові пожертви.

Беручи до уваги його обставини, включаючи факт, що він проживає саме у серці Америки, далеко від українсько-американської спільноти, він вирішив, що найкращим його вчинком є грошові пожертви.

Його батьки вплили у нього любов до України і усього українського і у їхню пам'ять він вирішив постійно жертвувати гроші на різні цілі. З цієї метою він заснував меморіальний фонд, вшановуючи своїх батьків д-ра Дмитра і д-ра Марію Ярославичів, через „Fidelity Investment“.

У 1999 році у загальному його пожертви українським організаціям склали 20 тисяч доларів, включаючи 5 тисяч дол. на Українську Народну Фундацію при УНС, яку він вважає особливо важливою, бо вона утримує багато різних проєктів. Його також влаштовує умова, що він сам призначає гроші на проєкт, який йому до вподоби.

Петро Ярославич вирішив підтримувати п'ять із цих проєктів, жертвуючи на кожний по тисячі дол., у 1999 і у 2000 роках, разом 10,000 дол. На його думку, усі ці проєкти є важливими.

Однак він вважає, що два з них мають особливе значення, бо якщо вони пропадуть або послабшають їх буде неможливо відновити.

„Український Тиждень“ є міжнародною англомовною газетою і головним джерелом інформації та зв'язку українців, особливо в США і Канаді.

Відпочинкова оселя Союзівка, розташована на 400 акрах у Кетскільських горах, у штаті Нью-Йорк – це також незаступимий ресурс. Справа збереження Союзівки є дуже важливою для майбутніх поколінь. Союзівка є не тільки центром відпочинку старших, а й мо-

лодих матерів з їхніми малятами у таборі „Пташат“ чи у таборі „Чемного“, юних танцюристів у танцювальній школі, молодих людей, які шукають товариша життя чи просто розваги. Щоб молодь росла, вона мусить мати місце зустрічей, і це діється завдяки Союзівці.

Фонд Оборони Української Спащини створений для утвердження позитивної думки про Україну і українців.

Також встановлено Меморіальний стипендійний фонд ім. д-ра Марії і д-ра Дмитра Ярославичів, який є доступний кожному кваліфікованому студентові, членові УНСоюзу, у сумі 1,000 дол. Це чудовий живий пам'ятник любові до ближнього.

Фонд Відродження України також отримав пожертву. Завдяки цьому фондові Український Народний Союз спонсорує багато проєктів у нашій громаді і в Україні, одним з яких є проєкт навчання англійської мови в Україні під назвою „English Teachers for Ukraine“. Протягом останніх 8-му років у цій програмі взяли участь понад 400 учителів англійської мови, які навчали понад 4,000 студентів з усієї України. Це інтенсивна програма, яка дає можливість українцям засвоїти ділову мову світу. Петро Ярославич у своїх починаннях не є самотнім, його шляхом йдуть інші, які різними способами, у міру можливостей, сприяють всебічно цій справі. Ми дякуємо усім активістам, а особливо тим, які своїми щедрими жертвами засвідчують турботу про українську громаду.

Усі пожертви на Українську Народну Фундацію при УНС, якої статус є 501 (c) (3), можна відтягати від податку до розмірів, які дозволяє закон. Пожертви можна призначати на бажаний проєкт. Хто бажає встановити меморіальний фонд або сприяти будь-якому проєктові, просимо звертатися до координатора особливих проєктів УНСоюзу, Оксани Тритяк на тел.: (973) 292-9800 дод. 3071.

Оксана Тритяк,
координатор
особливих проєктів УНСоюзу

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД

студіюючій молоді

тільки членам УНСоюзу

на академічний рік 2001/2002

Програма УНСоюзу братських послуг для студентів, членів УНСоюзу, включатиме два роди грошових нагород:

НАГОРОДИ УНСоюзу, приділені залежно від року навчання студента. ОСОБЛИВІ СТИПЕНДІЇ – шість до дев'яти стипендій особливого спеціального призначення:

- Стипендії і нагороди надається тільки для „UNDERGRADUATE“ студентів, визнаних коледжів та університетів, які студіюють для одержання першого ступеня, бакалавра і для градуантів середніх шкіл, які поступають до коледжів чи університетів.
- Прохання про стипендії чи нагороду приймається від студентів, які з 1-им червня, року в якому складають заяву, є **АКТИВНИМИ ЧЛЕНАМИ СОЮЗУ** принаймні **ДВА РОКИ**.
- Анкету з вимаганими прилогами треба відіслати до Головної Канцелярії УНС в ОДНІЙ ПОСИЛЦІ, конверта якої не може бути датована пізніше, як 1-го червня 2001 р.
- Конверти датовані пізніше, не правильно заповнені анкети, або брак прилогів, автоматично **дискваліфікуватимуть** студента.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.,
SCHOLARSHIP COMMITTEE
2200 Rt. 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Please send me a scholarship application for the 2001/2002 academic year.

NAME: _____
Please print or type in English
ПРИЗВИЩЕ: _____
(Прошу вписати по-українськи)
ADDRESS: _____
CITY: _____ STATE: _____ ZIP CODE _____
TEL.: _____ E-MAIL: _____
Web: _____ I am a member of UNA BRANCH # _____

УНСоюз уділяє своїм членам

- Перші гіпотечні позички (мортґеджі) на купно власного дому
- На 1 до 3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!

Потелефонуйте сьогодні:

(800) 253-9862 додаткове число **3036**

Діти прийшли на „Ялинку“

ПАРСИППАНІ, Н. Дж. – Як уже повідомлялося, з ініціативи Окружного Комітету Відділів Північного Нью-Джерсі Українського Народного Союзу 14 січня в будинку УНС відбулось традиційне дитяче свято „Ялинка“. Програму вела Марійка Осціславська, яка представила численних гостей. Головними учасниками свята були діти, які співали біля ялинки, розважалися, раділи подарункам, ласували солодощами. На святі прозвучали колядки і віншування у виконанні дитячої групи колядників зі шкіл при церкві Івана Хрестителя в Ньюарку і у Виппані під керівництвом Михайла Стацишина та Оксани Телепко. Співали колядки також вчительки Рідної школи з Виппані, Н.Дж.

З вітанням до учасників свята звернулась передсідник УНСоюзу Уляна Дячук.

Сьогодні „Свобода“ вміщує фоторозповідь про дитяче свято.

Юні учасники свята

Найбільша радість для малят – ялинка

Наймолодша гостя вже втомилася

Вела програму Марійка Осціславська

Предсідник УНС Уляна Дячук (друга справа) з вчительками Рідної школи у Виппані

Вчитель колядників – Михайло Стацишин

У святковій залі

Світлив Левко Хмельковський

У пошані до минулого, з баченням майбутнього

СОЮЗ - БАТЬКО

Д-р Осип Кравченко

Спорт в УНСоюзі

(Продовження Початок
в чч. 40, 41, 43, 44 за 2000 рік
і в ч. 1 за 2001).

На дев'ятох конгресах „Ліги УМПА” була присутня молодь з різних сторін Америки, причому визначну роль відігравали там молоді члени УНС. Це підкреслив „Український Тиждень” (7 вересня 1934), пишучи, що це ознака, що „вони продовжують традицію і ту спадщину, що їм передає УНСоюз”. Дуже активною була організація „Молодь УНС”. Крім спортової діяльності, її члени влаштовували щорічні бенкети і балі на допомогу скитальцям, новорічні маскові забави, „картняки”, пікніки тощо.

Численніші відділи „Молодь УНС” мали свої хори і танцювальні ансамблі, організовували курси української мови і програми-святкування „Дня Матері”, Шевченківських роковин і т. д.

Про всі ці події говорять ще сьогодні колишні члени „Молодь УНС” і з великим пієтизмом згадують її творця Григорія Германа.

Прийняття Америки до війни у 1941 році і покликання молоді до військової повинності припинили діяльність молодіжних організацій. Вона відновилася щойно в 1947 році і продовжувалася до кінця 50-их років. На місце давніх молодіжних організацій прийшли Пласт, СУМ і ОДУМ, члени яких належать до УНС чи інших братських установ.

Нині місцем зустрічей великої частини української молоді є оселя УНС Союзівка, де відбуваються табори молоді, курси українознавства, народних танків, спортові змагання тощо. Продовжуючи давню традицію, Український Народний Союз виділяє щорічно стипендії потребувачим студентам.

Імігранти-піонери не привезли зі собою спортових традицій, бо таких не було на рідних землях. Зате їхні діти, народжені в Америці, де спортів приділяється особлива увага, не могли обійтися без нього. Саме тому на 19-й Конвенції УНС у Вашингтоні (1937) обговорювано справу спортової акції серед української молоді і призначено на ту ціль п'ять тисяч доларів річно. Таким чином, рік пізніше створено організацію „Молодь УНС”. Фінансована УНС, ця організація розгорнула широку спортову діяльність, засновуючи численні дружини бейзболу, кошиківки і круглів („бowlінг”). Вони творили окремі окружні групи, а при кінці розгрівок чемпіони отримували під час бенкету фундовані УНС трофеї. Спортову діяльність вела також Ліга Української Молоді Північної Америки і з допомогою УНС організувала в 1936 році українську Олімпіаду з участю молоді з Канади.

З приїздом нових імігрантів у повоєнні роки почали створюватися спортові клуби у більших містах. Повідомлення про їхню працю друкувалися на сторінках „Свободи”, а від багатьох років у ній появляється окрема рубрика „Спортові вісті”. Спортові товариства „Леви” (Чикаго), „Львів” (Клівленд), УСК Нью-Йорк і „Чорноморська Січ” (Ньюарк) творять тепер окремі відділи УНС. Коли всі українські спортові товариства об'єдналися в Українській Спортовій Централі Америки і Канади (УСЦАК), УНС допомагає їй при влаштуванні тенісових турнірів на Союзівці чи чемпіонатів з кошиківки, круглів і гольфу, фундує трофеї та дає грошові нагороди. Це саме УНС робить з приводу організованих КЛК чемпіонатів з плавання на Союзівці.

1987 рік. Танцювальна група Роми Прийми - Богачевської на Союзівці.

Союзівка

Розташована біля містечка Кергонксон, Н.Й., у Кетскільських горах, куплена в 1952 році, ця оселя вимагала багато виправлень, поліпшень і перебудови; її треба було пристосувати до потреб, пов'язаних із зростаючою кількістю людей, які шукали тут відпочинку під час вакацій чи при кінці тижня. Все це належить тепер до історії, і завдяки ентузіазмові, вмінню і зусиллям двох незаступимих керівників – Данила Слободяна і Володимира Кваса – Союзівка стала популярною виховно-відпочинковою оселею, великим досягненням свого власника Українського Народного Союзу і водночас гордістю всієї української спільноти в Америці. Після скромних початків, коли її першими відвідувачами були пластуни та старші люди з давнішої іміграції, Союзівка перетворилася у центр, до якого в літні місяці напливають маси відвідувачів, щоб знайти тут відпочинок і розвагу або просто зустрітися з давніми друзями. Ця оселя відчинена також після літнього сезону і з приводу Дня Подяки, Різдва, Нового Року чи Великодня, вітає у себе немало гостей.

Зворотним пунктом у розвитку Союзівки було рішення Головного

Уряду УНС і керівництва оселі зробити ставку на молодь. Це завдання розв'язано успішно шляхом закуплення суміжних посіlostей, спорудження басейну олімпійських розмірів, кортів для тенісу і кошиківки, майдану для копаного м'яча й, нарешті, модернізація житлових приміщень. В результаті цього молодь нині радо відвідує Союзівку. Курси українознавства, літні табори для хлопців і дівчат, курси українських народних танців, багатолюдні контести „Міс Союзівка”, тенісові турніри, плавацький чемпіонат і, нарешті, добрі мистецько-розважові програми в суботи – всі ці події притягають тисячі української молоді на розкішну оселю УНС. Великі маси людей Союзівка збирала з нагоди відкриття пам'ятників Тарасові Шевченкові й Іванові Мазепі чи тоді, коли там побував Патріярх Йосиф Сліпий. Хто може сказати нині докладно, скільки мистецьких виставок, авторських вечорів, доповідей, лекцій і т. п. відбулося на цій оселі УНС? Хто може підрахувати кількість конвенцій, з'їздів та різних зустрічей українських організацій, весіль, забав, які мали місце у приміщеннях Союзівки? Скільки молодих українців знайшли там для себе партнерів на все життя?

(Продовження буде).

Союзівка. У залі „Веселки” під час мистецької програми (фото з архіву „Свободи”)

Свобода слова...

(Закінчення зі стор. 3)

а свободи слова в Україні не існує, – сказав голова Національної Спілки журналістів України Іван Лубченко. Він висловив переконання, що якби зникнення Г. Гонгадзе не викликало “такої реакції в Україні і за кордоном, цю справу розслідували б так само, як і решту справ за фактами вбивства журналістів”.

Парламентська асамблея Ради Європи дуже занепокоєна ситуацією зі свободою преси в Україні, – зазначив член Комітету з питань культури та освіти ПАРЕ Анджей Урбанчик на міжнародних парламентських слуханнях. Цей комітет вважає, що “реакція владних структур у справі Г. Гонгадзе відповідає рівню свободи слова в Україні”. “Росія, Білорусь і Україна мають позбутися вірусу деспотизму з боку влади до преси”, – підкреслив він.

Леся Гонгадзе, матір журналіста Георгія Гонгадзе, котрий зник у вересні 2000 року, виступаючи на міжнародних слуханнях, сказала, що на неї “чиниться тиск, щоб вона негайно погодилася на поховання тіла”, знайденого біля Тараші. За її словами, “вже готова цинкова труна, готовий літак, визначене

місце на цвинтарі”. Вона зауважила, що їй “говорять”, що це не відповідає християнській моралі – не ховати тіло, “але чи за християнською мораллю ховати тіло без голови?”, – запитала Л. Гонгадзе. Тому вона заявила, що “погодиться поховати сина” лише після виконання всіх її вимог. Зокрема, знайти голову від “тарашанського тіла” і опізнати її. Крім того, вона хоче знати правду про те, хто хотів загубити і загубив її сина. Л. Гонгадзе вимагає визначити дату і причину смерті журналіста. Вона вимагає додаткової експертизи тіла, причому, щоб матеріал для експертизи брали в її присутності. Матір журналіста наголосила, що “хоче бути до кінця впевненою, що ховає саме Георгія”. Л. Гонгадзе закликала депутатів підтримати її вимоги.

Л. Гонгадзе звернулася з листом особисто до Президента Леоніда Кучми та його дружини зі скаргою на Генерального прокурора Михайла Потебенька “за його бездіяльність”. Відповіді вона не отримала, зате її листи, сказала вона, “на порушення закону про звернення громадян були скеровані до того ж М. Потебенька”. Л. Гонгадзе зазначила, що протягом 1,5 місяця їй не давали жодної інформації, не викликали на опізнання тіла, знайденого поблизу Та-

раші, чи знайдених біля нього прикрас. За її словами, тільки 11 грудня група, яка приїхала з Києва, взяла в неї кров на ДНК, і одразу після цієї “психологічно тяжкої процедури” повезла її до Львівської обласної прокуратури на допит. Л. Гонгадзе розповіла, що після багатогодинного виснажливого допиту начальник слідчого відділу Київської області: “Квітка заметушився і попросив її швиденько підписати кожний аркуш протоколу”. За словами матері журналіста, вона майже механічно оглядала їх і підписувала, але на останньому аркуші звернула увагу, що там йдеться про речі, про які взагалі не йшлося на допиті. В останньому абзаці було написано, що вона начебто “визнавала наявність у сина великих боргів, яких він не мав змоги віддати, також вона визнавала, що у Георгія не було можливості платити працівникам редакції Інтернет-газети “Українська правда””. “Нічого подібного я не казала, тому що подібних відомостей не мала, тому, обурена такою підступністю, я відірвала цей шматок від аркуша і порвала його”, – зазначила Л. Гонгадзе. Вона вважає, що це було зроблено для того, щоб підтвердити “фальшиву версію” Генеральної прокуратури про вידумані борги Георгія як причину його зникнення і вбивства.

В той же день народний депутат Олександр Мороз закликав журналістів телеканалу УТ-1 “нічого не говорити про парламентські слухання щодо свободи слова, а просто показати виступ Лесі Гонгадзе”. Про це він заявив на міжнародних слуханнях. О. Мороз вважає, що “краще не давати ніякої оцінки подіям, ніж давати викривлену”, як робить більшість засобів масової інформації України. Він наголосив, що в Україні “немає цензури, а є фінансовий і адміністративний контроль за засобами масової інформації”. За словами О. Мороза, все, “що робиться” в Україні після зникнення Георгія Гонгадзе, “ще раз підтверджує, що до зникнення журналіста має відношення влада”. Він зазначив, що це підтверджується тим, що розганяють акції протесту “Україна без Кучми”, організовуючи натомість “фальшиві акції” на підтримку Конституції. О. Мороз переконаний, що “без зміни існуючого режиму говорити про свободу слова немає сенсу”. На його переконання, “чесний, порядний журналіст” – найбільша загроза для влади.

Олександр Зінченко, підсумовуючи парламентські слухання, наголосив, що “всі доповіді будуть опрацьовані, всі пропозиції та висновки, які пролунали з трибуни парламенту, будуть розглянуті”.

УНІАН

Комісія поновила...

(Закінчення зі стор. 1)

лефона у їхньому авті не було взагалі.

Натомість Тарас Чорновіл, син убитого, не виключає можливості вербування водія і припускає, що офіцер, через неповну обізнаність у деталях, міг помилитися, сплутавши мобільний телефон з якимось іншим пристроєм, на який водієві міг надійти сигнал.

Така думка у Т. Чорновола виникла після ознайомлення з матеріалами закритої вже слідчої справи, у якій є свідчення про те, що з Кіровограда до Черкас першою їхала „Пежо”, але, після зупинки біля одного кафе, першою поїхала „Тойота” з Чорноволом, від якої „Пежо” трималася на близькій відстані, однак за кілька кіломе-

трів до місця аварії все ж значно відстала.

Промовистим збігом обставин назвав Т. Чорновіл і той факт, що водій „Пежо” через кілька днів звільнився з роботи в Русі, хоч працював до того кілька років.

Ці ж факти підтвердив і керівник секретаріату НРУ А. Ніцой. Він розповів, що водій „Пежо” тривалий час возив безпосередньо В. Чорновола, але за декілька тижнів до трагедії обслуговував саме А. Ніцю.

Після загибелі В. Чорновола, за словами А. Ніцю, „водій дуже переживав, казав, що вже боїться возити рухівців”, і звільнився, пішовши, як каже Ніцой, шоферувати в Нацбанк „на вдвічі більшу платню”. У А. Ніцю „ніколи не було підозр” щодо цього водія, хоч доводилося ніби помічати, що „в оточенні Чорновола хтось був

агентом спецслужб”.

Г. Омельченко та А. Єрмак стверджують, що напередодні президентських виборів Є. Марчук їм говорив, що знає замаскаваного офіцера і особисто порадив йому дати відеосвідчення, вдягнувши маску.

Депутати також обґрунтовують свою довгу мовчанку з цього приводу тим, що Марчук нібито пообіцяв їм, що особисто дасть касеті законний хід. Більше того, тепер уже вимагають очної ставки з секретарем РНБОУ.

Тим часом, повторюємо, 16 січня Є. Марчук не з’явився на засідання комісії. Однак з його інтерв’ю для деяких газет стало відомо, що касету Марчукові, мовляв, „підкинули”, він не знає людини у масці, а тепер касета, за його словами, „загубилася”. Рух та союзні з ним політичні сили ви-

магають поновлення розслідування загибелі В. Чорновола, а також наполягають забезпечити охорону як водієві „Пежо”, так і двом ще живим свідкам, що були тоді у „КаМАЗ”-і, а нині мешкають у Солонянському районі Дніпропетровщини (третій свідок уже помер від серцевого нападу, не хворіючи, за словами медиків та рідних, на жодні серцеві недуги).

Т. Чорновіл вважає, що „нешасним випадком та аварія не могли бути, і на це є докази – широкий пласт свіжого фактажу”. Син загиблого лідера Руху схильний прогнозувати, що з часом „справу Чорновола” і „справу Гонгадзе” можуть об’єднати, бо не виключено, що „вбивці – ті ж самі люди”.

Олег Петренко
(„Вечірній Київ”, 17 січня)

Всеукраїнський...

(Закінчення зі стор. 3)

Представники влади у такій ситуації виявилися неспроможними почати відверту загальну розмову про досягнення і негаради, а вдалися до створення уявної підтримки владних структур засобами, які практикувалися у минулі роки і не були популярними в народі. Використовуючи службове становище та владні повноваження, голови ряду обласних адміністрацій і обласних рад, районних рад та адміністрацій, керівники міст організовують мітинги, демонстрації, збори підписів та інші заходи, де учасникам нав’язується точка зору влади щодо останніх політичних подій в Україні.

До участі в таких заходах змушують вчителів, викладачів та студентів вищих шкіл, державних службовців, інших громадян. Залучення людей до масових акцій здійснюється за вказівками представників влади, керівництвом інститутів, директорами шкіл, керівниками підприємств та установ у робочий час. У Тернополі, наприклад, 10 січня ц.р. були змушені вийти на Театральну площу вчителі всіх міських шкіл, викладачі вузів, медики та працівники житлових управ-

лінь. Їх присутність керівництво установ контролювало та звіряло за поіменними списками. Акцію проводив так званий комітет захисту Конституції, який очолює ректор Медичної академії Леонід Ковальчук. Різноманітними способами організаторам вдалося зібрати на мітинг близько 4 тисяч чоловік. Площа контролювалася міліцією та співробітниками СБУ в цивільному. В приміщенні драматичного театру, на сходах якого влаштували трибуну, переховувались кілька десятків міліціонерів. За людьми, які висловлювали незадоволення та власну думку, велися спостереження та відеозапис. До виступу на мітингу не допустили представників політичних партій, громадських організацій, що мали іншу, ніж організатори, точку зору. За резолюцією мітингу, заготовлену його організаторами, ніхто не голосував, її оголошення площа зустріла мовчанням.

Переслідування невдоволених владою і змушування решти до штучного демонстрування своєї підтримки тієї ж влади може поглибити політичну кризу і загальмувати розвиток демократичних засад у суспільстві.

За матеріалами
інформаційних агентств

Успішно діють допомогові програми Агентства США

ЖИТОМИР. – На Житомирщині успішно здійснюються допомогові програми Агентства США з міжнародного розвитку. Дві програми Агентства США з міжнародного розвитку спрямовані на підтримку фермерів та представників малого і середнього бізнесу. Створюється бізнес-центр, що організовуватиме навчання підприємців і надаватиме консультації. В області також діють програми обміну “Від фермера до фермера” та підтримки проєкту приватизації міської землі. Найуспішніша програма – це оздоровлення дітей, що постраждали від аварії на Чорнобильській АЕС, в рамках якої українсько-американський центр “Здоров’я” займається медичними і психологічними проблемами, що виникли у населення області в результаті аварії. Діти з груп ризику проходять у центрі безкоштовне обстеження щитовидної залози та отримують психологічну консультацію. Як повідомили в українсько-американському центрі “Здоров’я”, обстеження дітей, які зазнали найбільшого радіоактивного впливу під час аварії на ЧАЕС, дасть можливість виявляти і лікувати патології щитовидної залози, які у дітей, котрі проживають на забруднених територіях, зустрічаються у 100 разів частіше, ніж у їхніх ровесників з незабруднених районів.

УНІАН

СПОРТ

Футбол

Сенсаційна новина надійшла з Італії - грузинський легіонер київського "Динамо" Каха Каладзе прибув до Італії для проходження медичного огляду та підписання контракту з командою "Мілян", у якій грає Андрій Шевченко. Нещодавно, після того як Ройтерс оприлюднило заяву Каладзе про те, що він хоче залишити команду Лобановського, сам грузин спростував цю інформацію і зауважив, що він є гравцем команди-чемпіона України і всі думки його пов'язані з

нею. Так було з Шевченком, Ребровим, Деметрадзе. Тепер - Каладзе.

* * *

Президент ФІФА Йозеф Блатер вважає, що спільними зусиллями Україна та Росія зможуть провести Чемпіонат Європи з футболу. Як приклад провідник ФІФА подав змагання на Євро-2000, які проводилися в двох країнах - Бельгії та Голландії. Блатер заявив, що проведення великих турнірів двома та більше країнами цілком можливе, але за умови спільності мови і культури, а також при наявності одного кордону.

Шахи

У понеділок, 15 січня, в Донецьку почався міжнародний шаховий матч між 17-річним українським гротмейстером Русланом Пономарьовим з Краматорська і 70-річним швайцарцем Віктором Корчним. Регляментом передбачено 8 партій.

В перший день змагань на супертурнірі в голландському місті Вейк-ан-Зее львів'янин Василь Іванчук зустрічався з голландцем Люком Ван Велі, і за явної переваги, в кінці зустрічі зіграв вничью. У цьому колі супертурніру в Вейк-Ан-Зее Василь Іванчук зазнав першої поразки, поступившись росіянину Володимирові Крамнику, який є діючим чемпіоном світу. Після цієї поразки Іванчук посідає сьоме місце, маючи в активі 3,5 очка. Першим залишається еспанець Шіров. У восьмому турі турніру, Василь Іванчук святкував свою другу перемогу. Цього разу перед ним не встояв росіянин Олександр Морозевич.

Василь Іванчук

Ю.Тимошенко...

(Закінчення зі стор. 1)

вже потребує втручання». На його думку, в роботі Ю.Тимошенко на посаді віце-прем'єра «більше було гасел, несумісних з посадою». Він уточнив, що «декларувався, нібито все позитивне у ПЕК є заслугою Ю.Тимошенко».

Що ж до особи, яка може зайняти посаду віце-прем'єра-міністра, Президент зазначив, що це повинна бути «свіжа людина». Він наголосив, що з цього приводу будуть проведені консультації з прем'єр-міністром. Президент переконалий, що «вдасться знайти людину, яка розуміється в енергетиці».

Відповідаючи на запитання, чи буде збережено посаду віце-прем'єра з питань ПЕК, Л.Кучма заявив, що «такої посади немає навіть у Росії, а в Україні для Юлії Володимирівни цю посаду піднесли на тарілочці з голубою каймочкою». Він вважає, що «доцільно було б, щоб віце-прем'єр відповідав за весь промисловий комплекс».

Президент висловив думку, що «в майбутньому щодо посад в уряді необхідно радитись з керівництвом фракцій парламентської більшості». Торкаючись питання більшості у парламенті, Л.Кучма сказав, що «вона практично розвалилась, і хтось повинен взяти на себе відповідальність за це».

Промовляючи після наради 23 січня, секретар Ради національної безпеки і оборони України Євген Марчук сказав, що надалі посади віце-прем'єра з питань енергетики не буде, і новий заступник голови Кабінету Міністрів відповідатиме не лише за промислово-енергетичний

комплекс, але й за промислову політику.

У своїй скарзі на Генерального прокурора, поданій 17 січня у Київський міський суд, віце-прем'єр-міністр Юлія Тимошенко просить визнати дії Михайла Потебенька протизаконними. У скарзі зазначається, що відкриваючи кримінальну справу за ст.70 (контрабанда), Генпрокурор порушив вимоги ст.94 Кримінально-процесуального кодексу, яка визначає, що «справа може бути відкрита тільки в тих випадках, коли є достатні дані, і ознаки злочину». За твердженням Ю.Тимошенко, закупівля газу корпорацією «Єдині енергетичні системи України» з участю компаній РАТ «Газпром» та «Юнайтед енерджи інтернешнл» відбувалась на підставі тристоронніх договорів. Законність цих операцій підтвердив Вищий арбітражний суд України у своєму рішенні від 29 липня 1999 року. Інститут законодавства і порівняльного правознавства при уряді Росії зробив висновок, що укладені договори та здійснені за ними поставки не суперечать ні законодавству України, ні законодавству Росії. У скарзі також зазначається, що весь газ, який був поставлений і визнається як контрабанда, пред'являвся митному контролю України відповідно до укладених тристоронніх договорів.

Безпідставними названі у скарзі звинувачення в ухилянні Ю.Тимошенко від сплати податків (ч.3 ст.148 ККУ). Крім того, не отримавши згоди Верховної Ради на притягнення Ю.Тимошенко як колишнього народного депутата до відповідальності, Генпрокуратура кримінальну справу порушила «завідомо незаконно», наголошує в скарзі Ю.Тимошенко. Віце-прем'єр також вказує, що Генпрокуратура «політизує»

Англійський ...

(Закінчення зі стор. 7)

пив його. Однак, як зазначає на закінчення британський тижневик „Економіст“, прихильники реформ в Україні і прихильники України на Заході покладають все ж таки сподівання на Ющенка, позиції якого мали б зміцнити після нинішнього президентського скандалу.

Засмучена українська діаспора

Бути українцем - це тепер означає перебувати в депресії. А коли ви можете жити в одній з гарних країн світу, як от у Канаді, то справа виглядає ще гірше. Українська діаспора зазнає „спільного нервового розладу“, за словами одного активіста, оскільки одвічні надії на незалежну Україну корчаться перед убогою і корумпованою дійсністю.

Інші східно-європейці є щасливішими. Колишні емігранти включились добре у після комуністичну Польщу. У балтійських країнах з емігрантів, які повернулися, є двоє президентів, міністер закордонних справ і цілий ряд інших шанованих державних урядовців. Останній прем'єр-міністр Словенії майже все своє життя провів в Аргентині. Вірменія потонула б, якби не гроші та позакуларні впливи її багатії і сильної діаспори: Керк Керкор'ян, визначний американець вірменського походження, повідомив минулого тижня, що дасть 70 млн. доларів на різні програми у Вірменії.

Україна, котра має чи не найбільшу діаспору, перебуває в іншому становищі. Ніхто з імігрантів не посідає важливого публічного місця, виїняток є хібащо дружина прем'єр-міністра, американка українського походження. Більшість тих, які повернулися в Україну і стали промисловцями, не мали успіху. Діаспорні українці не є популярними, їх в загальному називають всезнайками та божевільними націоналістами, більшість з яких вважає, що провідники України є зрадниками і злодіями. Збірки грошей та допомоги Україні значно зменшилися.

Проблемою тут є цілковито інший погляд на історію. Більшість активістів діаспори походить зі Західної України, котру Советський Союз окупував щойно в 1939 році. Деякі з них вирішили, що нацисти є меншим лихом з двох, і боролися побіч них, переважаючи більшість є запеклими антикомуністами. Підпільна боротьба тривала аж до 1950 років. Інші частини України навпаки - відчувають ностальгію за Советським Союзом і, незважаючи на сталінський штучний голод 1930-их років, де загинули мільйони, є менш антиросійськими.

Отже, тепер діаспора є в клопоті. Дехто знайшов бодай кохання, якщо не гроші, у країні свого походження. Дехто працює добровільно. Багато є готових усе залишити. „Я мушу віднайти себе“, - каже один з канадців українського походження, котрий все своє життя присвятив ідеї незалежності України.

„Економіст“

пред'явлені їй обвинувачення, кожний раз підкреслюючи її статус члена уряду.

«Контрабанда газу», що інкримінується віце-прем'єр-міністру Юлії Тимошенко, є «безглуздим обвинуваченням не тільки з технічного, але й з юридичного боку». Про це говорить в заяві юристів - народних депутатів України. В документі зазначається, що звинувачення Ю.Тимошенко у «приховуванні прибутків, несплаті податків» та «підробці документів» є вочевидь надуманими і бездоказовими.

У заяві висловлюється занепокоєння, що Генпрокуратура перебуває сьогодні в «авангарді наступу кримі-

нально-тіньових сил на тих людей, яким вистачило сміливості кинути виклик злочинності в економіці». Заяву підписали п'ять народних депутатів: Сергій Головатий, Юрій Кармазін, Василь Онопенко, Зореслава Ромовська і Віктор Шишкін.

22 січня колишній віце-прем'єр українського уряду, лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко заявила, що остаточно переходить до опозиції і плянує формувати потужний опозиційний політичний блок.

Водночас вона висловила сподівання, що її відхід з уряду не послабить позицій прем'єр-міністра Віктора Ющенка.

УНІАН

Поразку під Крутами...

(Закінчення зі стор. 11)

ський полководець своїми глибокопродуманими стратегічними операціями на чолі Запорозького корпусу. Так було з прославленим своїми рейдами в 1919 році генералом Удовиченком. Так було з генералом Безручком, як також з генералом Юнаковим, сильна індивідуальність якого наклала свій відбиток на наші військові змагання під час Кам'янецького періоду нашої державності. Так було зрештою і з полковником Євгеном Коновальцем, який виявив величезний організаційний хист як комендант залоги Києва в 1918 році, і так було майже з усіма нашими видатними полководцями.

Січневе повстання большевиків у Києві було для нас зовсім несподіваним, хоч завдало величезної шкоди, бо відкрило корпусові Муравйова шлях на Київ. Якби ми мали добру розвідку, то січневе повстання було б значно швидше ліквідоване, а може, до нього і взагалі не дійшло б. Брак розвідки відбився фатально також на

дальшій кампанії. Ми, наприклад, не знали, які сили мав корпус Муравйова. Наші військові тільки з поголосок довідувались про рух цього корпусу. На тлі цієї трагічної непоінформованості стало можливим, що порівняно невеликий корпус Муравйова, що складався приблизно з шести тисяч вояків, міг так швидко підійти до Києва. Брак військової розвідки був однією з найбільших помилок військової організації.

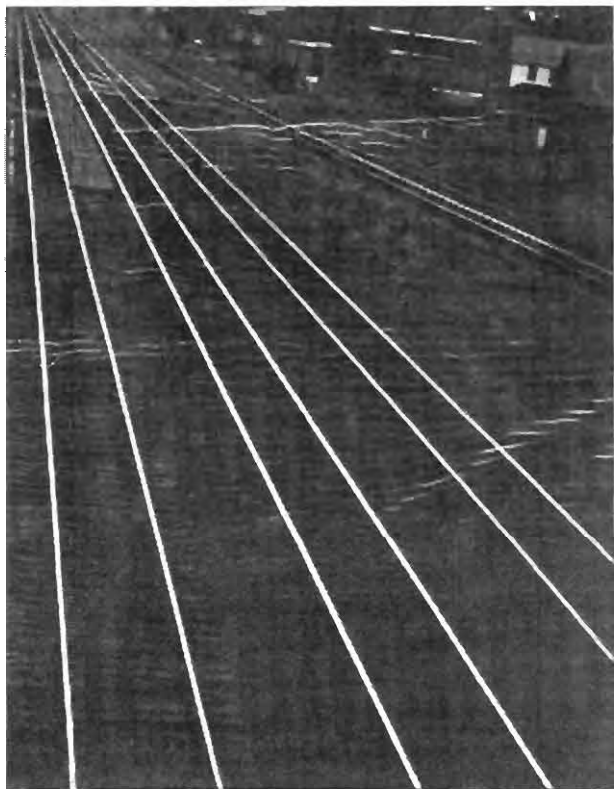
Не була розбудована також і служба зв'язку між окремими частинами, і це стало причиною трагічної катастрофи під Крутами, в якій поліг цвіт київської молоді».

Героїчна постава київської молоді дала приклад глибокої любові до рідного краю і жертвенності. І не тільки під Крутами, а й в самому Києві головним чином наша молодь виступила зі зброєю в руках проти ворога. І серед прикладів цього патріотизму бій під Крутами залишився вічним джерелом непереможності українського духу. Прикро думати, що він не став переможним через прорахунки командування.

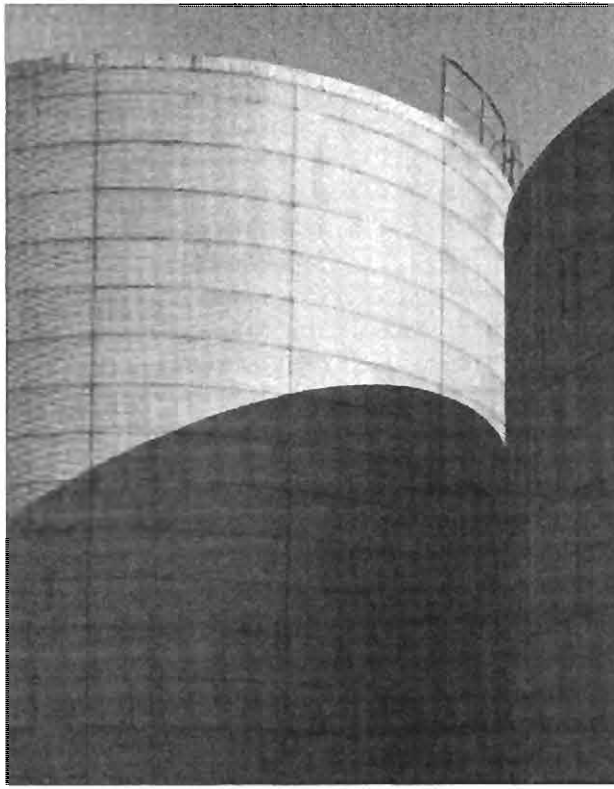

Гармонія людських творінь

Індустріальні пейзажі теж можуть стати предметом зацікавлення фотомистця, як засвідчують вміщені нижче світлини Лева Коленського. Рейки у далеч, гармонія інженерних споруд, нічні човни теж захоплюють творчу людину.

Рейки у далеч

Гармонія інженерних споруд

Нічні човни

Місто Гелон – праукраїнський слід

Понад два з половиною тисячоліття збуджувало думку багатьох дослідників усього світу загадкове місто Гелон, описане давньогрецьким вченим, „батьком історії“ Геродотом у його 20-томній історії. Те квітуче місто колись знаходилося в країні будинів на території Східної Європи, на північ від Чорного і Озівського морів. Те місто вразило древнього історика своїми розмірами і величними дерев'яними будовами. Погляди вчених привернуло Більське городище, яке розпочинається тепер відразу за селом Куземин Охтирського району Сумської області і тягнеться у сусідній Котелевський район Полтавщини. Уже в 1906 році відомий дослідник В. Городцов зібрав вражаючу колекцію археологічних знахідок, яка давала підстави стверджувати: таємний Гелон саме тут! Але в умовах більшовицького перевороту 1917 року колекція, так до кінця і не досліджена, була розпорошена, і питання про місцезнаходження стародавнього Гелону залишилося відкритим.

Аж у 1954 році експедиція Харківського університету на чолі з теперішнім патріархом української археології Б. А. Шрамком розпочала вивчення Більського городища. Нові дослідження підтверджували думку В. Городцова: згадуване Геродотом місто Гелон є не що інше, як Більське городище. Археологічні знахідки промовисто говорили про те, що на території України існувала розвинена цивілізація ще до появи тут скитів. То була чи не перша в світі цивілізація, створена автохтонним населенням. Через перенаселення люди мігрували по всьому Правобережжю (Волинь, Галичина, Підляшся). Велика частина його осіла на території Прикарпаття та Поділля. Дослідник С. Вовкодав в одній зі своїх статей зазначає: „...Іранські археологи провели порівняльний аналіз власних археологічних знахідок з тими, що відкопав Б. Шрамко і лиш руками розвели: „А ми думали, чому це нас так тягне в Україну!“. Археологічні пам'ятки підтверджують висновок Б. А. Шрамка: предки сучасних іранців прийшли в Іран 2500 років тому з околиць Гелона, підкорили місцеві племена і створили свою державу, довго не пориваючи зв'язків із землею сучасної України.

Культ бога садівництва Діоніса в Гелоні виник раніше, ніж в Елладі. Або той факт, що під час розкопок Більського городища були знайдені єдині на всю Європу та Азію скульптури тварин, у будові яких

чітко бачимо не лише кістяк, а й усі внутрішні органи. Це говорить, що гелонці мали передові на той час анатомічні знання. Вражає й розвиток медицини в Гелоні. Знайдені скальпелі точнісінько схожі на сучасні. Більше того: виявлено чимало черепів зі специфічними отворами в лобовій частині. Ці знахідки були віддані на експертизу провідним хірургам Харкова, які зробили висновок: медики Гелона вміли робити отвори в черепах, промивати хворий мозок лікувальним розчином, після чого прооперовані таким чином жили ще 10-15 років. А хіба не дивує той факт, що в тому ж Гелоні виявлено (знову ж таки найдавніші в Євразії) печі для обпалювання глиняного посуду, випалення бронзи, сушіння овочів. Останніми користувалися близько двох з половиною тисяч років, але за всіма ознаками вони такі ж, якими користуються й тепер селяни на Сумщині і Полтавщині. Вражає й стародавня кузня з гранітним ковадлом, бронзові штампи для виготовлення ювелірних прикрас, зокрема виробів із золота, велика кількість зброї і бойового спорядження.

Аргументів на користь висновку, що тут, у Гелоні, була найдавніша цивілізація праукраїнського народу, є стільки, що не залишається ніяких сумнівів. Цей висновок „рекомендували“ не розголошувати, бо офіційна наука упродовж кількох десятиліть вважала: український народ з'явився лише у XIV столітті, і то як одна гілка з „кореня трьох народів“, якому відводилась у кращому разі роля „молодшого брата“, а до того він був „населенієм“ без роду і племені. Адже й сьогодні Україна – це „незнана земля“ в світі. Ми відсутні в світовій історії, а часто-густо не маємо власного розуміння історичного минулого, виглядаємо сліпцями у пошуках свого, українського, кореня. Добре, що є така історична наука, як археологія, яка навіть без писемних пам'яток може відкрити нам очі на наше далеке минуле. Тож висновки вчених В. Хвойка, Б. Шрамка, Г. Ковпаненка та інших, які ґрунтуються на археологічних дослідженнях Більського городища (Гелону), свідчать, що українська народність формувалася окремо від інших народностей за 600-100 тисяч років до народження Христа.

Олександр Галкін,
Михайло Попільнюх,
члени Національної Спілки
журналістів України, краєзнавці

Наш біологічний годинник

Вчені-хронологи з Польської Академії наук, які досліджують діяльність людського організму відповідно до пори дня і ночі, встановили закономірності, які дозволяють раціонально використати кожну годину доби.

1:00 Багато людей у цю пору починають бачити сні, але ті, хто страждає від болю зубів чи суглобів, відчувають цей біль з особливою силою, тому що вразливість людини у цей нічний час дуже зростає.

2:00 Більшість органів людського тіла працює в уповільненому темпі, лише для підтримання функцій організму. Але печінка не відпочиває, очищаючи тіло від різних отрут, тому в цю пору ми особливо наражені на їхню дію.

3:00 Коли хтось плянує працювати в цю пору, то робить помилку, бо в цей час тиск крові найнижчий за усьо добу, тіло відпочиває. Краще лягти спати, тому що о 5-й ранку ви зробите ту ж саму роботу швидше, ніж серед ночі, і без помилок.

4:00 Організм усе ще працює в повільному темпі, у ньому панує ідеальний спокій. Тільки слух діє найпильніше, тому в цей час найменший шерхіт може порушити ваш найміцніший сон.

5:00 Нирки, які вночі відпочивали, починають працювати на повну силу і змушують швидше вставати з ліжка у потребі.

6:00 У чоловіків настає найкраща пора для кохання, тому що залози виробляють найбільше тестостерону.

7:00 Більшість людей вже на ногах. Але організм ще вразливий на різні інфекції і бактерії. Не виходьте з дому без сніданку, особливо зимової пори.

9:00 - 13:00 Час праці – організм в найкращому стані. Але не дайте себе намовити на пиво, вино чи коньяк – шлунок в цю пору виробляє найбільше кислоти і вразливість організму на алкоголь дуже висока.

13:00 Печінка втомилася, в крові усе менше глікогену, відчутна втома. Випийте другу каву. У дорозі вийдіть з авто і перепочиньте.

16:00 Загострюються відчуття запаху і смаку. В цей час найкраще лікувати зуби, тому що вони менш вразливі на біль. У окремих людей близько 4-ої години зростає вміст цукру в крові, що лікарі називають „попудленню цукрицею“.

18:00 Якщо маєте термінову роботу – не баріться, бо після 6-ої значно зменшується працездатність організму. Найкращий час прийняти ванну, накласти косметичну маску на обличчя.

19:00 У тих, хто має алергію, зростає чутливість на подразнення. **8:00** У цей час треба бути уважним водієві авто – швидкість реагування зменшується. Це відчувають навіть професійні водії. Але близько 7-ої ранку усе повертається до норми.

21:00 Найкраще діє пам'ять. У цей час людина може легко запам'ятати навіть число телефону з багатьох цифр.

22:00 - 00:00 Багато хто йде спати о 10-й вечора і чинить правильно, бо саме від цього часу людина пройде до ранку усі стадії відпочинку.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Запрошуємо всіх охочих на

КАРНАВАЛЬНУ ЗАБАВУ

яка відбудеться

в суботу, 10-го лютого 2001 р., о год. 9-й веч.

в аудиторії школи св. Юра, 215 E. 6th Street (між 2 і 3 Авеню)

Вступ 20 дол.

Гратиме оркестра „HARMONY“

За дальшими інформаціями телеф.: (212) 777-6851

Т-ВО ДОПОМОГИ УКРАЇНІ В КАЛІФОРНІЇ

запрошує Вас на

БАЛЬ І ПРЕЗЕНТАЦІЮ
ДЕБЮТАНТОК

Субота, 3 лютого 2001 р.,

о год. 6:30 веч.

The Sportsmen's Lodge Center
12833 Ventura Blvd., Los Angeles, California

грає оркестра „КАРІ ОЧІ“ з Торонто

за додатковими інформаціями телефонувати до

Христини Шимкович (626) 793-0292

УВАГА!

УВАГА!

ТИСЬМЕНИЦЬКІ АМЕРИКАНЦІ, ЖЕРТВОДАВЦІ НА
ТУБЕРКУЛЬОЗНУ ЛІКАРНЮ МІСТА ТИСЬМЕНИЦІ!

Повідомляю Вас, що свій спадок по св. п. мого дорогого брата д-ра Івана Лозинського в сумі 100,000 (сто тисяч дол.) складаю на conto число Z1888-000 в українській федеральній кредитовій кооперативі „Самопоміч“ в Нью-Йорку.

Ці гроші призначую на будову чи купно нового дому для туберкульозної лікарні в Тисьмениці з фонду ім. Лозинського.

Америка багата – Україна бідна!

На знімку
„Народний Дім“,
який збудували
перші
Тисьменицькі
американці
– дуже бідні.

Марія Чабан з
дому Лозинська

WHITE PEARL TRAVEL

• Tel. (718) 449-6000 • (718) 449-3500 • Fax (718) 449-3519 •
• Toll free number out of NYC (866) 999-0599 •
• e-mail: PearlTravel@aol.com •

LOW PRICES, EXCELLENT SERVICE

VACATION under the SUN:

Resorts: SPECIALS – from
\$650 for 8 days

Aruba, Cancun, Hawaii

Dominican Republic etc.

Cruises: 3-14 days – from \$359

Carnival, Celebrity, Princess

Royal Caribbean, Norwegian

AIR FARES:

!!! SALE ROUND TRIP SALE!!!

Sofia, Moscow, Kyiv, Berlin, London,
Madrid, Paris, Prague, Rome, Tokyo,
Hong-Kong etc. WITH US YOU CAN
TRAVEL USING ANY AIRLINE OF THE
WORLD.

Special packages for HONEYMOON

EUROPE:

Tours to Europe – from \$679

France, Italy, Greece, Spain,

England, Israel etc.

Special tours are available:

Discover Europe, Japan and Asia,

Exotic tours to South America & Africa.

Prices subject to change without notice.

TOURS around USA:

Las Vegas Packages, California,

Orlando, Miami, Key West – from \$219

Bus tours around USA Canada**For independent tours:**

- Hotel Reservations
- Car Rentals

We accept major credit cards, checks and cash.

Members of CLIA, E. & O. Insurance

For your convenience we are open Mon. – Fri. 9 AM – 6 PM, Sat. – 2 PM

• 2284 86th Street, 2 Floor, Brooklyn, NY 11214 •

3 нагоди святкування 50-ліття діяльності УВАН

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує шановне громадянство на

КОНЦЕРТ

солістки Національної Опери України ім. Т. Г. Шевченка
лауреата міжнародного конкурсу вокалістів

ЛІДІЇ БИЧКОВОЇ

рояль – лауреат міжнародних конкурсів піаністів

ВОЛОДИМИР ВИННИЦЬКИЙ

У програмі:

арії з опер та романси українських, італійських та німецьких композиторів,
українські ліричні та народні пісні

Концерт відбудеться

в неділю, 11-го лютого 2001 р., о год. 3-й по пол.

в приміщенні Українського Інституту Америки

2 East 79th Street, New York, NY 10021

Tel.: (212) 288-8660

Грає популярна оркестра

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

запрошує Вас на

Традиційну Карнавальну Забаву

яка відбудеться

в центрі Української Культури в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

в суботу, 24-го лютого 2001 р. • Початок – 6:30 веч.

Квитки замовляти:

- ♦ Дам'ян Геча (908) 755-8156
- ♦ о. Іван Лишик (212) 873-8550
- ♦ Юрій Міщенко (732) 671-1914
- ♦ Михайло Шульга (908) 534-6683

♦ вечеря, ♦ бар, ♦ лотерея ♦ перед кінцем вечора – перекуска із кавою.

Під час вечері – гумористичний виступ майстра мистецького слова РОСТИСЛАВА ВАСИЛЕНКА

Увесь прибуток на допомогу Україні!

Вступ – \$40, студенти – \$30 – до 15-го лютого 2001 р. після 15-го лютого вступ – \$50, студенти – \$40

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон®.

Переказ:	коштує лише:
\$100	\$15
\$200	\$22
\$400	\$34

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 1412 філій в Україні або якої небудь із 95000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чикаго до Монtréalю — Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон — це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

1-800-799-6882
Ми говоримо
українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу^{SM}

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ (Н. ДЖ.)

запрошує своє членство на

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

в неділю, 18-го лютого 2001 р.,
о год. 3-ій по пол.

в Українській Централі
240 Hope Ave., Passaic, NJ 07055

ДИРЕКЦІЯ

ВИПРОДАЖ!

Книгарня „Свободи“ випродує річники

„ВЕСЕЛКИ“

За 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976 роки.

Тверда оправа. Тиснення золотом.

ДОБРИЙ ПОДАРУНОК ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ

Ціна 15 дол. за один річник з пересилкою

Також є поодинокі числа „Веселки“ по 1 дол. з пересилкою.

SVOBODA BOOKSTORE

P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку
бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 ..... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 ..... 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ - 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або
грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку.

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

Your Best Place to Save and Borrow

JOIN US

HIGH INTEREST SAVINGS
LOW INTEREST LOANS/MORTGAGES
SHARE DRAFT/FREE CHECKING
VISA CREDIT CARD
CHECK CARD/ATM CARD
CD's and IRA's

УКРАЇНЬСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East Rochester NY 14621
(716) 544-9518 • Fax (716) 338-2980
Toll Free (877) 968-7828 • www.rufcu.org

Parcels To Ukraine Пачки в Україну

Dnipro

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

Ukrainian Gift Shop

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212
(313) 892-6563

STANDARD FOOD PACKAGES • Стандартні харчові пачки

PARCEL #1 – \$34.00

3 lbs. Coffee • 5 lbs. Macaroni
10 lbs. Sugar

PARCEL #2 – \$28.00

1 Case - Ramen Noodles
5 lbs. Macaroni
8 Cans - Tuna Fish

PARCEL #3 – \$30.00

1 Box - Powdered Milk
2 lbs. Vegetable Shortening
8 lbs. Flour

PARCEL #4 – \$34.00

2 lbs. Ham • 200 Tea Bags
20 lbs. Rice

PARCEL #5 – \$34.00

2 lbs. Ham • 1 Bag Apricots
20 lbs. Rice

PARCEL #6 – \$31.00

2 - 40 oz. Peanut Butter
6 Cans Peaches
5 lbs. Macaroni

PARCEL #7 – \$35.00

4 lbs. Spaghetti Sauce
64 oz. Olive Oil • 8 Cans Peas

PARCEL #8 – \$28.00

1000 Aspirin
12 Bars - Hand Soap
3 Tubes - Toothpaste

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION, PHILADELPHIA, PA.

Serving and Supporting the Ukrainian Community Since 1952

CERTIFICATE SPECIAL

18 Month term

\$1,000 minimum deposit

6.2% APR

6.4% APY

All savings insured by the National Credit Union Administration, a federal agency.

MAIN OFFICE:

1729 Cottman Ave.
Philadelphia, PA 19111
Tel.: (215) 725-4430
Fax: (215) 725-0831

24th Street Branch:

2307 Brown St.
Philadelphia, PA 19130
Tel.: (215) 232-3993

Ukrainian Center Branch:

910 Henrietta Ave.
Huntingdon VL, PA 19006
Tel.: (215) 379-0400
Fax: (215) 379-2757

Toll free: 1-888-POLTAVA

Зараз тільки \$409 до Києва

Санкт-Петербург
Таллінн
Рига
Вільнюс
Москва
Мінськ
Київ
Львів
Варшава
Чикаго
Ньюарк
Нью Йорк

Наша ціна зараз \$409 на польоти в дві сторони з Нью Йорка і Ньюарка до Києва, Санкт-Петербурга, Москви, Мінська, Таллінна, Риги або Вільнюса. До Львова \$509.

ЛОТ продає квитки за \$409 і \$509 тільки протягом обмеженого часу.

На інтернеті завжди що найменше 5% знижки.

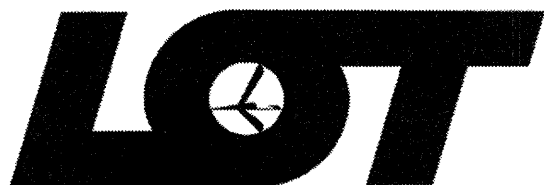
Виліт із Америки повинен бути не пізніше 29 березня.

Дзвоніть сьогодні - нам або своєму туристичному агенту.

Також купуйте квитки на нашій вебсторінці: www.lot.com

Скористайтесь небувалою нагодою заощадити.

POLISH AIRLINES

Інформація та резервування:

1-800-223-0593

LOT
TICKETSONLINE®
www.lot.com

VIGO *express money transfer to*

UKRAINE

**Ви працюєте з думкою про
рідних на Україні.**

Покладайтесь на Vigo, ми працюємо для Вас тут.

Переказ:	Коштує:
\$200	\$10
\$300	\$15
\$400	\$20
\$2000	\$45

Виплати тільки в доларах

Понад тисячу представництв по всій Україні

**Перекази на протязі 48 годин на банкове
конто або до адресата**

Найнижчі ціни

**Без додаткових оплат при отриманні
переказу на Україні**

**Мільйони людей вибрали Vigo!!!!
Чи знаєте чому? Дізнайтеся самі**

**1.800.777.8784
www.vigousa.com**

YURI INTERNATIONAL
 13 Royal Palm Dr.
 Cheektowaga, NY 14225
TRADE, TRAVEL, PARCEL SERVICE
 Tel.: (716) 685-1505 • Fax: (716) 685-0987

Пакунки, авіаквитки, долари, харчі, бандеролі, візи
з Америки і Канади до
 України, Росії, Білорусії, Молдови, Балтії, Польщі, Середньої Азії та Кавказу
Відбираємо пакунки від кожного дому в Америці

- Запрошення до Америки, візи в Україну, продовження віз в Америці
- Відвозимо і зустрічаємо на аеродромах Львова, Києва, Москви, Торонто і Нью-Йорку
- Допомогаємо покласти еміграційні справи з „Green Card“

Відеотрансфер PAL/SECAM – NTSC
 Дзвінки в **Україну 21¢ за хвилину** • Дзвінки в **Росію 19¢ за хвилину**

За більш детальними інформаціями телефонувати:
(716) 685-1505
 E-mail: Yuriinter@hotmail.com Yintl@aol.com

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**
DNIPRO CO.

0.59
 за фунт

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 візів хусток! Телефонні картки: 60 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ
 698 Sanford Ave
 Tel. 973-373-8783
 888-339-4776

CLIFTON, NJ
 565 Clifton Ave
 Tel. 973-916-1543

PHILADELPHIA
 1801 Cottman Ave
 Tel. 215-728-6040

ALBATROSS TRAVEL, Inc.
 пропонує

**Випродаж
квитків на
ЛІТО 2001 р.
- СХІДНА
ЕВРОПА**

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Карибах і Гавайях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „Western Union“
- квитки на літаки з **НЬО-ЙОРКУ до:**
**МІНСЬКА, РИГИ, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КІЄВА,
СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ**
  - **380 дол. + текс** (в обидві сторони);
  - **275 дол. + текс** (в одну сторону)

ЛЬВОВА

- **430 дол. + текс** (в обидві сторони)
- **310 дол. + текс** (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
 Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083
 Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973
<http://www.albatravel.com> e-mail: albatravel@aol.com

БІЗНЕС M & S БІЗНЕС
 Ви маєте бізнес? – Чудово
 Хочете краще? А хто про Вас знає?

CD-Диск

Ми M&S Inc., можемо допомогти Вам, щоб про Вас знав світ. Наша компанія може створити для Вас, Ваш власний WEB SITE, на якому ми покажемо ВСЕ, що Ви робите, з Вашими фотографіями і Вашими візками. Ми M&S Inc., на 100% задовольняємо Ваші вимоги.

Створення WEB SITE це найважливіша частина нашої роботи на інтернеті. Для того, щоб Ваш бізнес мав успіх на інтернеті, кожна частина мозаїки повинна бути на місці, повинна працювати.

Якщо Ви вже маєте WEB SITE, знову ж, хто ЙОГО може знайти. Наша система називається EZ-Net Tools, яка складає всю мозаїку разом з допомогою нової технології, яка називається „hostware“. „Hostware“ – це комбінація „software and hosting“ і це є успішний вхід в інтернет Вашого бізнесу. Безкоштовно Ви отримуєте дуже важливу програму „Meta tags“, це програма, яка видає Ваш WEB SITE одним з перших, коли хтось шукає бізнесу, яким Ви займаєтеся. За невелику додаткову оплату ми можемо дати Вам Merchant Account, це коли Ваші клієнти можуть з Вами розраховуватися кредитною карточкою.

Website: www.mands-website-design.com • E-mail: m&s@eznettools.net
 Cell./Tel./Fax: (425) 255-9082 • 1- 877- 95MandS (62637)

Pope John Paul in Ukraine

Be there while history is made!
 Scope Coordinator: Kvitka Semanyshyn

NEWARK Departure
Jun 22 – Jul 6, 2001
 15 DAY All-inclusive Tour
\$2060 tw

Kyiv Jun 23 – 25
Lviv Jun 26 – Jul 3
Budapest Jul 4 – Jul 6

Tour Features:

- Czech Airlines Newark/Prague/Kyiv retuning Budapest/Prague/Newark
- All applicable transfers
- First class hotels (sgl supl \$250 add'l)
- City tours in Kyiv and Budapest
- Intercity transportation by sleeper train
- Breakfast basis in Lviv; breakfast/dinner in Kyiv and Budapest
- Ukrainian Medical Insurance & Visa fee
- Escorted from Newark

TOUR HOTELS:
 Kyiv **Lybid Hotel******
 Lviv **Dnister Hotel******
 Budapest **Astoria Hotel******

CHICAGO Departure
Jun 22 – Jul 5, 2001
 14 DAY All-inclusive Tour
\$1990 tw

Kyiv Jun 23 – 25
Lviv Jun 26 – Jul 5

Tour Features:

- LOT Polish Chicago/Warsaw/Kyiv retuning Lviv/Warsaw/Chicago
- All applicable transfers
- First class hotels (sgl supl \$200 add'l)
- City tours in Kyiv only
- Intercity transportation by sleeper train
- Breakfast basis in Lviv; breakfast/dinner in Kyiv
- Ukrainian Medical Insurance & Visa fee
- Escorted from Chicago

Optional: 5 Day Carpathian tour:
 Jun 30-Jul 4 \$450 tw/\$150 sgl
 Zarvanytsia, Ivano Frankivsk, Kolomyja, Pistyn, Sheshory, Bruturiv, Kosmach, Yaremche, Yavoriv, Sokoliv, Richka, Rakhiv, Khust, Mukachevo, Uzhhorod. Includes private air conditioned bus, hotels, B/L/D, sightseeing tours and entrance fees. Bi lingual tour guide.

REVISED DATES

Registration Coupon

Enclosed is a \$300.00 per person deposit Please indicate gateway city

Name 1) _____

Name 2) _____

Address _____

City/St/Zip _____

Tel (home) _____ (work) _____

CANCELLATION CHARGES: After deposit or payment the following charges apply:

60 days or more prior to departure date ..... \$ 100.00

59 to 36 days prior to departure date ..... \$ 150.00

36 to 14 days prior to departure date ..... 25% of land cost

13 to 2 day(s) prior to departure date ..... 50% of tour cost

Less than 48 hours prior to departure date ..... 100% of tour cost

I have read and understand the terms and conditions on the reverse

Signed _____ Date _____

PAPAL TOUR 2001

☐ Newark ☐ Chicago

☐ Carpathian Tour ☐ Sgl supl

Call today!! 800 242-7267 973 378-8998 info@scopetravel.com Space Limited!!

Send deposit and completed registration coupon to:
 Scope Travel 1605 Springfield Ave Maplewood NJ 07040

Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

З нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➔ **ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ**

Україна

➔ **ПАКУНКИ**

- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари
особисто в руки

до **4** днів

*Експрес
24 години*

**ЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ**

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки
з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: **1-800-361-7345**

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10

*років разом
з громадою*

#1

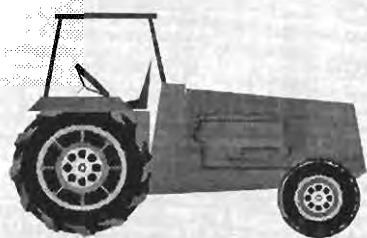
*в США та
Канаді*

Свій до свого по своє!

➔ **НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ**

➔ **ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ**

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИ

Доставка
від **1** до **4**
тижнів

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: **1-800-361-7345**

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення!

На кожне замовлення даєм
письмове підтвердження
від отримувача

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Rd.
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
1 (800) 361-7345

MEEST - AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 474-1100
1 (800) 288-9949

MEEST-KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225
1 (800) 527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834 97 Street,
Edmonton, AB T5H 2M3
Tel.: (403) 424-1777
1 (800) 518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: **1-800-361-7345**

Peкао Trading Corporation

Переказ доларів

Дешево, Швидко, Надійно

Наші розцінки знижено на 50%:

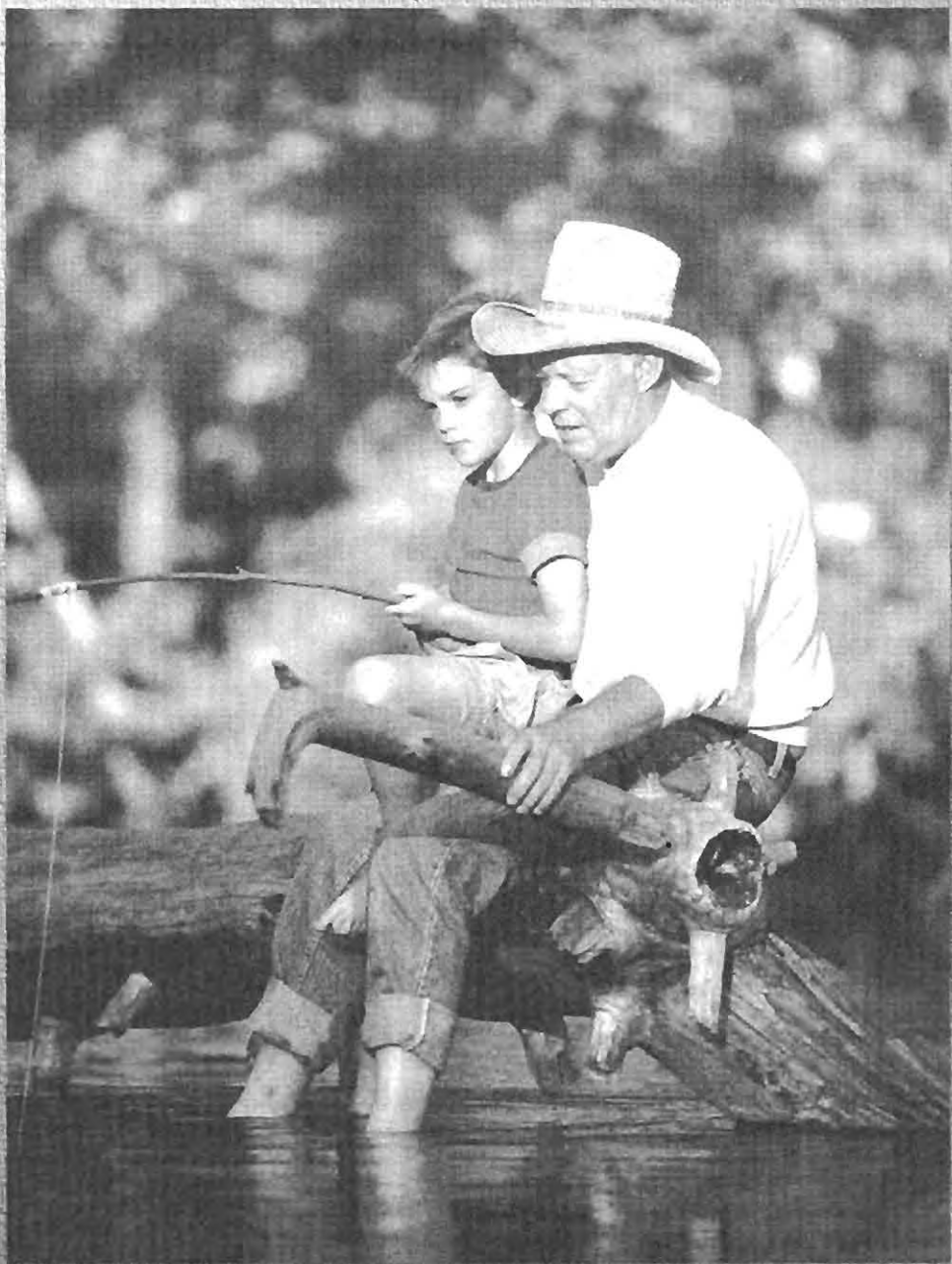
до \$100 - \$7.50
від \$100 до \$300 - \$12.50

від \$300 до \$500 - \$17.50
від \$500 до \$1000 - \$25.00

**Спогади про дитинство і про батьків будуть
набагато приємнішими, коли знаєте, що через ПЕКАО
вам не складно
фінансово допомогти
своїй родині**

*Пересилаємо долари до
Києва, Львова, Харкова,
Одеси та сотень інших
міст України*

*Щоб знайти
найближчого
уповноваженого
представника
телефонуйте:
NY (212) 684-5320
IL (773) 775-0400
CA (323) 932-0702*

PEKAO Trading is licensed and regulated Money Transmitter by Banking Departments of:
CA, CT, FL, IL, MD, NJ, NY, OH, PA, TX & WI

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ

- ❖ ошаджувати гроші на вищі відсотки
- ❖ позичати гроші на менші відсотки
- ❖ мати приємну та професійну обслуговування своєю рідною мовою
- ❖ розпочати кредитну історію з VISA CARD
- ❖ переслати гроші через Western Union
- ❖ для зберігання цінних паперів ви можете використовувати „safe deposit boxes“

**УКРАЇНСЬКА
ПРАВОСЛАВНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА**

**ПОЛАГОДИТЬ
ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ**

Головне бюро:

215 Second Ave. (between 13th & 14th St.), New York, NY 10003
Tel.: 212 533-2980 • Fax: 212 995-5204

Філії у Нью-Джерсі:

35 Main St., S. Bound Brook, NJ 08880

Tel.: 732 469-9085

691 Roosevelt Ave., Carteret, NJ 07008

Tel.: 732 802-0480

**Кредитівка САМОПОМІЧ
НЬО ЙОРК
ПОЗИЧАЄ ГРОШІ
на різного роду
ПОТРЕБИ!**

- ♦ на низьких відсотках та вигідних умовах сплати
- ♦ чемна та швидка услуга

За детальними інформаціями звертайтеся до нас особисто, телефонічно, факсом або електронною поштою.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian-American community for over 49 years!

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003

Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251 E-Mail: SRNYFCU@aol.com

Branch Offices:

23 Main Street Kerhonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

32-01 31st Avenue, Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

OUTSIDE NYC CALL TOLL FREE: 1-888-SELFREL

VISIT OUR WEBSITE AT: <http://www.selfreliancenyc.org>

**OKSANA
PIASECKYJ**

REALTOR-ASSOCIATE®
В Мамі Біч зверніться до Оксани
(305) 604-8000 BUS,
(305) 604-8282 FAX
piaseo@earthlink.net E-MAIL

Each Office Is Independently
Owned And Operated.

KENT KARLOCK REALTY
450 41 ST STREET
MIAMI BEACH, FL 33140

MARIA C. WYNNYK-GERULA

SALES ASSOCIATE

1996-98 NJAR Million Dollar Club
1999 NJAR Million Dollar Club Silver Level

(973) 778-5168 Ext. 150
Fax: (973) 778-9307
Res.: (973) 773-4481
Pager: (973) 458-2397

RESIDENTIAL
BROKERAGE
789 Clifton Ave.
Clifton, NJ 07012

Independently Owned and Operated
By NRT Incorporated

УКРАЇНСЬКІ ВІДЕО-КАСЕТИ

для дітей

які зацеплять рідну мову нам на потіху,
а Україні на славу!

Ціна 20 дол.

Замовляти, тел. безкоштовний

1-866-898-6208 Ольга

Official Tours Sponsored by the Stamford Eparchy

on the occasion of the

visit of Pope John Paul II to Ukraine

PLEASE JOIN THE CELEBRATION AND A ONCE IN A LIFETIME
OPPORTUNITY TO SEE HIS HOLINESS POPE JOHN PAUL II IN UKRAINE

Tour 1: Basic Tour – Kyiv, Lviv and Warsaw. June 19-29, 2001.

Package includes airfare on Czech Airlines from New York, 9 nights in first class hotels: 4 nights in Kyiv, 3 nights in Lviv, and 1 night in Warsaw. Breakfast and dinner daily, all transfers, hotel taxes, tips and portage. Also includes sightseeing to Zarvanytsia and entrance fees, cocktail cruise on the Dnipro River, services of a tour director, visa fees for Ukraine. Tickets to all religious events will be provided. Cost per person **\$1,875.00** double occupancy. Single room \$225.00 additional.

Tour 2: Cruise Tour – Dnipro River Cruise plus Kyiv, Lviv and Warsaw. June 12-29, 2001.

Package includes airfare on Austrian Airlines from New York, 10-day Dnipro River cruise to Odesa, Sevastopol, Yalta, Kherson, Zaporizhia and Kyiv (includes all meals, entertainment and port fees). First class hotels in Kyiv (2 nights), Lviv (2 nights), Warsaw (1 night), and Vienna (1 night). Breakfast and dinner daily on land tour, all transfers, taxes, tips and portage. Sightseeing to Zarvanytsia and entrance fees, services of a tour director, visa fee for Ukraine. Tickets to all religious events will be provided. Cost per person **\$2,900.00** double occupancy. Single room \$525.00 additional.

Tour 3: Ukraine and Central Europe. June 19-29, 2001.

Package includes airfare on Czech Airlines from New York, 18 nights in first class hotels: 1 night in Munich, 2 nights in Prague, 1 night in Vienna, 2 nights in Budapest, 1 night in Salzburg, 1 night in Munich, 4 nights in Kyiv, 3 nights in Lviv, 1 night in Warsaw. 17 breakfasts and 12 dinners. All transfers, hotel taxes, tips and portage. Sightseeing to Zarvanytsia and entrance fees, cocktail cruise on the Dnipro River, services of a tour director, visa fees for Ukraine. Tickets to all religious events will be provided. Cost per person **\$2,625.00** double occupancy. Single room \$460.00 additional.

Dunwoodie Travel Bureau Ltd.

771-A Yonkers Avenue, Yonkers, NY 10704

(914) 969-4200 (800) 550-4334

Please provide the following information:

Name as it appears on your passport: _____

Other persons travelling: _____

Address: _____

Telephone: Day _____ Eve. _____

U.S. Citizen: ☐ yes ☐ no Tour choice: ☐ Tour 1 ☐ Tour 2 ☐ Tour 3

Please enclose a check for \$300.00 per person. Balance is due April 1, 2001. Please make checks payable to Dunwoodie Travel Bureau, Ltd. Travel Insurance is highly recommended. Please contact us for details.

CANCELLATION CHARGES: After deposit, the following charges will apply:

60 days or more prior to departure date	\$150.00 per person
59-35 days prior to departure date	50% of package
35-5 days prior to departure date	75% of package
Less than 5 days prior to departure date	100% of package

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040**ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС**

НЕДІЛЯ,
28-го СІЧНЯ 2001 р.

Пасейк, Н. Дж. Річні загальні збори 42-го Вдділу УНС ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 2-й по пол. в УНДомі при 237 Норе аве. На зборах буде звіт Управи Контрольної комісії і вибір нової Управи на 2001 р. Тому, що від 1-го січня 2001 р. членські вкладки повинні висилатися до Головної Канцелярії УНС, участь всіх членів Управи і всіх членів Відділу обов'язкова. Управа.

**EARL S. DAVID – attorney at law
&
TANC, Inc.
THE AVA NORRIS COMPANY**

Assists you in legalizing your status in the whole US territory equally for clients living in USA and around the world.

- Green card – all categories
- Business visa H-1
- International business visa L-1
- Student visa F-1
- Fiancee visa K-1
- Substitute Social Security number

REASONABLE PRICES – RELIABLE SERVICE
ALL MAJOR CREDIT CARDS ACCEPTED

110 Wall Street, 15 Floor, Suite #15C, New York, NY 10005

110 Wall Street, 21 Floor, New York, NY 10005

Tel.: (718) 397-0530 • fax (718) 457-1758
toll free number: 1 (877) 877-7680
www.usavisacenter.net

• РОЗШУКИ •

Розшукую нащадків вуйка
ПЕТРА САЛАМАХИ,
знаного як
ТЕОДОРА КОЗИНСЬКОГО
(дружина Марія), що
проживав в Трентоні.

Тел.: (973) 781-1910

Шпак Зеновія, Україна

Сестра Лацик Цецилія Степанівна
розшукує нащадків
СТЕПАНА І МАРІЇ ВАВРО.

Тел.: (973) 781-1910

Адреса: Львівська обл., Старосамбірський
р-н, с. Міжнєць, Україна

Розшукую синів мого стрия **ЯКОВА КОВАЛЯ**,
що в 1930 р. виїхав зі с. Куржики, Волочиського
р-ну, Хмельницької обл. до США. Один із синів
ВОЛОДИМИР, а імені другого не знаю. До
1967 р. стрий листувався із моїм братом Миколою.
Моя адреса: Київ, 27, Новосілки, вул.
Лермонтова, 4, Феодосій Коваль.

Сторожук Іван розшукує сестру **КАТЕРИНУ НОГУ**, яка проживала в Нью-Джерсі. Писати: Львівська обл., Бродівський р-н, с. Лукавець, Україна.

Тел.: 011-380-3-266-66-362

Путях Ксеня Олексіївна розшукує
свою сестру **КАТЕРИНУ ОЛЕКСІЙВНУ**
ШУСМАН, яка проживала в Спрінг-
філд. Писати: Львівська обл., Бродівський
р-н, с. Підгірці, Україна.

Ганна Дроздук (дівоче прізвище Волковецька) з с. Великий Виселок Давречанського р-ну, Харківської обл. розшукує свого батька, з яким її матір Наталя Волковецька познайомилася влітку 1942 року на примусових роботах в Німеччині, в м. Надгарі. Після війни мама з Ганною повернулася в Україну, а її батько виїхав до США і розшукував дочку у 1986-1990 роках. Він походив з Югославії. Тел. Ганни Дроздук:

(380) 057050-73031

• ЗНАЙОМСТВА •

Галичанка, 59 р., 155 см., 55 кг. з добрим серцем і вмілими руками, шукає 60-75 р. фінансово забезпеченого джентельмена для поєднання життєвих доріг. Тел. (954) 893-5288

Українка 32 р., ніколи не одружена, з високою музичною освітою, пошукує порядного чоловіка для створення сім'ї.

Тел.: 380-44-513-5408

Адреса: 02206 Україна, Київ, 206,
вул. Малишка 17/83

Українець, 60 років,
бажає познайомитися з українкою,
громадянкою Америки
для серйозних відносин.

Тел.: (413) 256-6069

Мужчина 67 років, вільного стану, матеріально забезпечений, доброго здоров'я, життєрадісний, любить подорожувати, природу і родинний затишок, бажає познайомитися з жінкою з подібними зацікавленнями. Тел.: (425) 745-3475

Українка, 34 р., симпатична, енергійна, веселої вдачі, вчителька англійської мови, має 2 доньки, бажає познайомитися з чоловіком для створення сім'ї. Адреса: Чернецька Світлана, вул. Александрі, д. 31, кв. 3, м. Чернівці, 58025, Україна.

• ПРАЦЯ •

Родина з України (жінка 51 р., чоловік 53 р.) пошукують працю по догляду за особами похилого віку та ведення домашнього господарства.

Тел.: (610) 252-4799

Потрібна няня для дворічних близнят, без проживання, від понеділка до п'ятниці. Знання англійської мови, право водіння автом, право на постійне проживання в Америці. Добра зарплата і платні вакації.

Тел.: (973) 701-2159

Пошукую українку до опіки над старшою жінкою у Філадельфії.

Праця із замешканням.

Тел. (215) 628-3335

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 (908) 925-0717

ПАЧКИ В УКРАЇНУ
БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

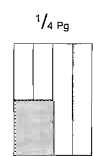
КОРАБЛЕМ **ЛІТАКОМ** **ДОЛЯРИ** **ЕЛЕКТРОНІКА**
2 - 3 тижні **Висилка та доставка** **220 В**
мін. 10 фунтів **мін. 10 фунтів**

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ до Західної України

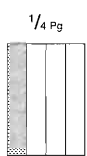
10% OFF **ТІЛЬКИ У НАС! ВСІ ХАРЧІ З АМЕРИКАНСЬКИХ КРАМНИЦЬ** **ВІДПРАВКА КОМЕРЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ**
3 ЦИМ КУПОНОМ € ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД \$88 до \$248
SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

ADVERTISING RATES FOR THE UKRAINIAN WEEKLY

(Published in English on Sundays)

7 1/4" X 2c
\$165.00

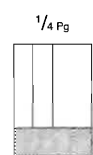
14 1/2" X 1c
\$165.00

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.

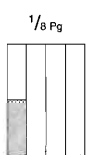
All general advertising: 1 inch, single column \$12.00

Fraternal and community advertising: 1 inch, single column \$7.50

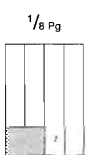
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULLOUT \$2,900.00

3 3/4" X 4c
\$165.00

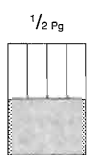
7 1/4" X 1c
\$85.00

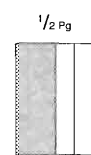
3 3/4" X 2c
\$85.00

1 3/4" X 4c
\$85.00

7 1/4" X 4c
\$310.00

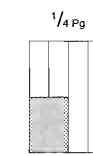
14 1/2" X 2c
\$310.00

14 1/2" X 4c
\$600.00

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

7 1/4" X 2c
\$165.00

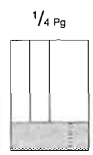
14 1/2" X 1c
\$165.00

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDNESDAY NOON
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.

OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M.
OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column \$12.00

Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column \$7.50

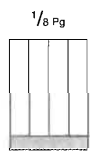
3 3/4" X 4c
\$165.00

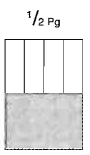
7 1/4" X 1c
\$85.00

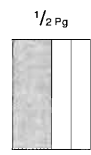
3 3/4" X 2c
\$85.00

1 3/4" X 4c
\$85.00

7 1/4" X 4c
\$310.00

14 1/2" X 2c
\$310.00

14 1/2" X 4c
\$600.00

Quantity discounts:

1-9 ads \$12.00 per inch/Sc
10 or more ads 20% discount
24 or more ads 25% discount
52 ads 30% discount

NOTE:

- A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
- All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislowski Advertising Manager. Tel.: (973) 292-9800 ext. 3040
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
- Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода“

☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) .....

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити \$1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел. (973) 292-9800 додатковий 3018

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА ВОВЧУК член УНС Відд. 88 Т-ва „Союзівка“ в Кергонксоні, Н.Й. Помер 11 жовтня 2000 р. на 75-му році життя. Членом УНС став в 1950 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну і сестер. Похорон відбувся 16 жовтня 2000 р. на цвинтарі Pine Bush в Kerhonkson, NY.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ А. МАЙДЕЛ член УНС Відд. 63 Т-ва „Січ“ у Форд Ситі. Помер 20 жовтня 2000 р. на 85-му році життя. Нар. в 1915 р. у Форд Ситі. Членом УНС став в 1948 р. Залишив у глибокому смутку сина Йосифа. Похорон відбувся 24 жовтня 2000 р. на цвинтарі св. Марії у Ford City, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВ ДИКИЙ член УНС Відд. 221. Помер 22 вересня 2000 р. на 69-му році життя. Нар. в 1930 р. в Золочові. Членом УНС став в 1951 р. Залишив у глибокому смутку дружину Дану, дочок Славу і Роксану, внуків, сина Данка. Похорон відбувся 27 вересня 2000 р. на цвинтарі св. Николая в Chicago, IL.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

БОГДАН КОВАЛЬ член УНС Відд. 184 Т-ва „Верховинці“ в Нью-Йорку. Помер 21 вересня 2000 р. на 89-му році життя. Нар. в 1911 р. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Наталію, сина Юрія, дочку Роману і сестру Ірену. Похорон відбувся на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ШЛАПАК член УНС Відд.

399 Т-ва „Леви“ в Чикаго. Помер 13 липня 2000 р. на 80-му році життя. Нар. в 1920 р., Україна. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Ольгу і 4-ох дітей. Похорон відбувся 17 липня 2000 р. на Riverglove Cemetery в Riverglove, IL.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА КРИВИЙ член УНС Відд. 39 в Сиракузах, Н.Й. Померла 16 листопада 2000 р. Померла на 80-му році життя. Нар. в Україні в 1920 р. Членом УНС стала в 1974 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка і сина. Похорон відбувся 20 жовтня 2000 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Syracuse, NY

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВІРА МІГНІЧИН член УНС Відд. 108 і 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 19 вересня 2000 р. на 93-му році життя. Нар. в 1907 р. в Чехословаччині. Членом УНС стала в 1935 р. Залишила в глибокому смутку синів і 8 правнуків. Похорон відбувся 22 вересня 2000 р. на Holy Cross Cemetery.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ОЛЕКСАНДЕР СЛАВІШ член УНС Відд. 137 Т-ва ім. Богдана Хмельницького у West Easton, PA. Помер 18 листопада 2000 р. на 82-му році життя. Нар. в 1918 р. в Назареті, Па. Членом УНС став в 1941 р. Залишив у глибокому смутку дружину Софію, дочок д-ра Олівію і д-ра Лідію і чотирьох внуків. Похорон відбувся 25 листопада 2000 р. на цвинтарі св. Марії у Whitehall, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

В 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

СВ. П.

ЙОСИФА СИГІДИ

будуть відпралені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в середу, 31-го січня 2001 р.

в церквах:

св. Івана Хрестителя, в Ньюарку;
св. Івана Хрестителя, у Виппані;
Покрова Пресвятої Богородиці, в Клівленді;
в катедрі св. Володимира, в Стемфорді, Конн.

в понеділок, 29-го січня 2001 р.

Введення в Храм Божої Матері, в Норт Порті, Фл.;
св. Теклі, в Бродах, Україна;
в Люрді, Франція.

Родина просить про молитви.

Ділимося сумною вісткою, що 17 січня 2001 р.
відійшла у вічність, на 48-му році життя, наша
найдорожча ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.

ЛІЛІЯНА ЗАВАДА

нар. в Нью-Йорку.

ПАНАХИДА відбулася 21-го січня 2001 р. в похоронному заведенні
Петра Яреми.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 22-го січня 2001 р. в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на Holly Cross Cemetery, в North Arlington, NJ.

Залишені в глибокому смутку:

чоловік – ІВАН
син – ЗЕНОН
донька – ХРИСТЯ

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 22-го січня
2001 р., трагічно загинув в автомобільній аварії,
на 84-му році життя наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАГЕР І ВУЙКО

бл. п.

ЮРІЙ ПІТЬО

нар. 1-го травня 1916 р. в Судовій Вишні, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в п'ятницю, 26-го січня 2001 р. у Глен Спей, Н.Й.

Прибиті великим горем:

дружина – ЗОФІЯ
сини – ВОЛОДИМИР з дружиною АННОЮ
– РОМАН з дружиною АННОЮ
внучка – АНДРЕЯ
брат – ОРЕСТ з родиною
сестра – КЛЯВДІЯ КІНДЗЕЛЬСКА
братова – МАРГАРЕТА з родиною
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 10 січня 2001 р.
відійшов на Вічну Ватру, на 88-му році життя наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ І ВУЙКО

бл. п.

ІВАН КРАМАРЧУК

пл. сеньйор керівництва, член Куреня УПС „Характерники“, співзасновник
і довголітній станичний станиці в Рочестері, за віддану працю для
пластової молоді нагороджений орденом св. Юрія в Золоті.
Активний член місцевих громадських організацій.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в заведенні Павла Гарріса і Українській Католицькій церкві св. Йосафата в Рочестері, Н.Й., в п'ятницю 12-го січня і в суботу 13-го січня 2001 р.

Тлінні останки спочили на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

У глибокому смутку:

дружина – МАРІЯ
син – ОЛЕГ
внук – ОЛЕСЬ
сестри – МАРТА В. КРАМАРЧУК
– ГАЛІА ТИЦЬКА з родиною
– АННА ЧОРНОБІЛЬ з родиною
зять – д-р БОРИС ШМІГЕЛЬ
братанок – БОГДАН КРАМАРЧУК з родиною
сестринка – УЛЯНА БУРК з родиною (Канада)
швагер – РОМАН ВИСОЦЬКИЙ з родиною
родина в США і Україні.

Згідно з волею Покійного, просимо бажаючих скласти пожертви на Пласт в Україні через місцеву пластову станицю, наkonto #101192 в Українській Кредитовій Спілці або на Українську католицьку церкву св. Йосафата в Рочестері, Н. Й.

Вічна йому пам'ять!

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

Ділимося сумною вісткою, що 17 січня 2001 р.
відійшов у вічність отець-диякон

бл. п.
МИХАЙЛО ДОБОШ

нар. 1914 р. в Болехівці, Дрогобицької обл., Україна

ПАРАСТАС відбувся в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 21 січня 2001 р. о год. 7-й веч.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА – в понеділок, 22 січня 2001 р. в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Похований на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишені в глибокому смутку:

дружина – ЮЛІЯ
братанок – ФЕДОР ДОБОШ з родиною
племінниця – ВІКТОРІЯ КАРП
ближча і дальша родина в Канаді і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 20 січня 2001 р.
відійшов у вічність відомий мистець
наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І БРАТ

бл. п.
ЮРІЙ КОЗАК

Нар. 19-го травня 1933 р. в Стрию

Залишилися у глибокому смутку:

дружина – СУЗАННА
сини – РОМАН
– СТЕФАН з дружиною НІТОЮ і дітьми
– ЕДВАРД з дружиною АННОЮ і дітьми
дочки – МАРІЯ з чоловіком БИЛОМ ТРАКІ і дітьми
– ТАНЯ з чоловіком РОНОМ КРАВЕЛ і дітьми
сестра – НАТАЛКА МОРДОВАНЕЦЬ з родиною
брат – ЯРЕМА з дружиною ХРИСТИНОЮ і родиною
ближча та дальша родина в Америці, Канаді й Україні.

Вічна Йому пам'ять!

В ДРУГУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашої найдорожчої і незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ

св. п.
**ПАРАСКЕВІЇ
ВАСИЛИНА-СТЕЦЮК**

будуть відслужені
ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

11 березня 2001 р.
в Україні, Америці, Канаді, Люрді, Бразилії і Римі.

Про молитви за душу покійної Параскевії просять:

муж – о. д. ЄВГЕН
діти – МАРТА, АНДРІЙ, ТАРАС
внучка – НАТАЛКА

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що
16 січня 2001 р., відійшла у вічність наша найдорожча
МАМА, СЕСТРА, ТЕЩА І БАБЦЯ

бл. п.
ІРЕНА КОЗАК

ПАРАСТАС був відправлений в п'ятницю, 19 січня 2001 р., о год. 7:30
веч. в похоронному заведенні Насевича при Френклін і Бравн вулицях.
СЛУЖБА БОЖА була відправлена в суботу, 20 січня 2001 р., о год. 12-й
(полудне) в церкві св. Архистратига Михаїла у Дженкінтаві

Залишилися у смутку:

сестра – ОЛЯ ГАВРИЛЮК з родиною
дочки – ХРИСТИНА КОЗАК
– ВІРА ШЕМБЕЛЬ з мужем ВОЛОДИМИРОМ
внуки – АДРІАННА і ДАМ'ЯН
кузин – ЛЕВ КУШНІР з дружиною ІРЕНОЮ
братові – АЛЕКСАНДРА ІВАСИКІВ і АННА ІВАСИКІВ
з родинами
родина в Америці, Україні і Канаді.

Вічна Її пам'ять!

У СУМНІ РІЧНИЦІ СМЕРТИ НАШИХ ДОРОГИХ
БАТЬКІВ

бл. п. **МИХАЙЛИНИ ХОМИ**

і

бл. п. **ОСИПА ХОМИ**

БРАТА

бл. п. **ОСИПА ВІЛЬГЕЛЬМА**

його дружини

бл. п. **ДЗІДРИ** і дочки бл. п. **ТАМАРИ**

та БРАТА

бл. п. **ЕДВАРДА**

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

20 січня 2001 р.

в церквах:

- св. Михаїла у Балтиморі, Мд., о год. 5-й веч.;
- св. Михаїла у Нью-Гейвені, Конн., о год. 8-й ранку;
- St. Joseph, York, PA о год. 8-й ранку.

Просимо о молитви за Покійних у цей день.

дочка і сестра – ЛЮБА МЕЛЬНИК з родиною
син і брат – ПЛЯТОН ХОМА з родиною

В глибокій жалобі ділимося сумною вісткою, що
24 грудня 2000 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІД І ПРАДІД

бл. п.
д-р філософії
АНТОН ПЕТРОВИЧ ЛАК

Родом з Полтавщини, з козацької родини.

ПОХОВАНИЙ на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишені:

дружина – ОЛЯ
доньки – ОЛЕКСАНДРА з чоловіком ПЕТРОМ СУДАК
– ОЛЕСЯ
син – АНДРІЙ з дружиною СУЗАНОЮ
внуки – СЕРГІЙ, ВІРА, ОЛЕКСАНДЕР, ТАРА, ГРИГОРІЙ,
АНДРІЙ, МИКОЛА І ЮСИФ
правнуки – ЮРІЙ, ОЛЕКСАНДРА І АНТОН

Спи спокійно наш друже.

Все життя ми будемо плести вінок вишневого жалю.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?
Зверніться до
ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVE

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER: (973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert Realtors®
Ask About Weichert's
One-Stop Shopping Services

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

EUROPEAN WOODART CORPORATION
Потребує досвідчених майстрів з художньої
обробки дерева, а також художника-дизай-
нера з досвідом проектування та виготов-
лення меблів. Добра платня, цікава робо-
та, українськомовний колектив. Знаходиться
на соняшному півострові - Флориди.
Василь Бойчук
Тел.: (904) 740-7740
або вечором 1 (407) 574-7796

ЕВГЕН ОСЦИСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537 • fax: 732 583-8344
E-mail: matawan96@aol.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908) 789-1870; (732) 627-0517

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ
✓ на роботі
✓ автомобільних
✓ в публічних місцях
✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:
• ВОДІННЯ під впливом алкоголю
• КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
• ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
• ШТРАФИ
• РОЗВОДИ
• ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ
WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

Спеціаліст з внутрішніх хвороб
MARK T. OLESNICKY, M.D.
INTERNAL MEDICINE
Приймає за попереднім домовленням
Лікар говорить по-українськи
135 Columbia Turnpike, Suite #203
Florham Park, NJ 07932
Tel. (973) 822-5000 • Fax: (973) 822-3321

ФІРМА „МІСТ“
Забіримо посилок
з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 460-4302 • 1-888-633-7853

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

Calls to UKRAINE
22.9¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We
also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 15¢/min.
For info call Long Distance POST:
1-800-449-0445
www.LDPOST.COM

Фірма „КАРПАТИ“
Переробляє хати, пивниці, направляє да-
хи, виконує цементні праці, переробляє лаз-
нички, малює назовні і всередині. вико-
нує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел. (718) 937-6821
Beeper (917) 491-6150

ЕМІГРАЦІЙНЕ ПРАВО
ТЕТЯНА Б. ДУРБАК
АДВОКАТ
можливі послуги українською мовою
101 Columbia Street, Albany,
NY 12210
Tel. (518) 433-0580
Fax (518) 427-1562
e-mail: tdur@capital.net

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ – 459 дол. + tax
(round trip)
339 дол. + tax (one way)
Нью-Йорк/Львів – 529 дол. + tax
(round trip)
399 дол. + tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

КАРПАТИ
Export-Import

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

КАРПАТИ
TRAVEL

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом кількох хвилин
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи
Швидко, надійно, за найнижчими цінами!

Fast and reliable service
the lowest prices!

MONEY TRANSFERRING
just in a few minutes!
Hand to hand delivery
to Ukraine, CIS and Eastern Europe

Для прикладу/For example:

Сума Amount	Оплата Fee	Сума Amount	Оплата Fee
\$100	\$12	\$1,000	\$65
\$200	\$20	\$2,000	\$110
\$300	\$27	\$5,000	\$210
\$500	\$40	\$10,000	\$390

Пропонуємо доставку до рук адресата за
додаткову оплату залежно від регіону.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення
та за детальнішою інформацією.

Please call our office for the information about
optional Hand to Hand Delivery and how to send
Your Money Order.

Найкращі ціни на квитки

на всі авіалінії світу

**The Best
Prices on
All Airline Tickets**

Запрошення до Канади та США
Invitations for Visitors to Canada and USA

Візи до України, Польщі та Росії
Visas to Ukraine, Poland and Russia

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді
Medical Insurance for Visitors in Canada

МИ ГАРАНТУЄМО:

Вчасну доставку пачок
та харчових наборів з каталогів

Доставу до України
сільськогосподарської техніки

WE GUARANTEE:

Delivery of Parcels and
Food Packages from catalogues

Delivery of Agricultural
Equipment to Ukraine

